

107331

**İÇ ANADOLU BÖLGESİ TÜRKÜLERİMİZİN
TÜRK MUSİKİSİNDEKİ MAKAMSAL KARŞILIKLARI**

107331

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Süleyman KOYUNCU
404971011**

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 06.07.2001
Tezin Savunulduğu Tarih: 27.06.2001**

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. F. Cengiz ÜNAL

Diğer Jüri Üyeleri Yrd. Doç. Şerife GÜVENÇOĞLU

Yrd. Doç. Afşin EMİRALİOĞLU

Haziran 2001

**TC. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

ÖNSÖZ

“ İç Anadolu Bölgesi Türkülerimizin Türk Musîkisindeki Makamsal Karşılıkları ” adlı bu çalışma, Türk Kültürünün üniter yapısının, çimentosu konumunda ki türkülerimizin en azından şu an için bir kısmının makamsal analizlerini içermektedir.

Bu çalışma sonucunda gerçekte Türk Musîkisi çatısı altında birleşen Türk Sanat ve Türk Halk Musîkisi adlarıyla adlandırdığımız iki kardeş musîkinin birbiriyle ne kadar iç içe olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bana bu çalışmalarımnda hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan, musîki öğrenimimin her aşamasında bana yardımcı olan, bilgi ve tecrübesiyle beni yönlendiren değerli hocam Yrd, Doç. Cengiz Ünal Beyefendiye ayrıca eserlerin analizi aşamasında bilgilerinden yararlandığım Sayın Prof. Mutlu Torun Beyefendiye, analizini yaptığım türkülerin tespitinde fikir ve önerileriyle beni yönlendiren Sayın Hocam Yücel Paşmakçı ve kıymetli Meslektaşım Niğde Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü Öğretim Görevlisi Mesut Arslan'a Teşekkür ederim.

HAZİRAN 2001

Süleyman KOYUNCU

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	ii
KISALTMALAR	iii
FOTOĞRAFLARIN LİSTESİ	iv
TABLolarIN LİSTESİ	v
ÖZET	vi
SUMMARY	Vii
BÖLÜM 1.....	1
1. İÇ ANADOLU BÖLGESİNİN COĞRAFİ KONUMU	1
1.1. İç Anadolu Bölgesinin Folklorik Yapısı	3
BÖLÜM 2.....	3
TÜRK HALK MÜZİĞİNDE TÜRKÜ FORMU	3
BÖLÜM 3.....	4
İÇ ANADOLU BÖLGESİ HALK TÜRKÜLERİ.....	4
3.1. Kırık Hava Türleri.....	6
3.2. Serbest Uzun Hava Türleri, :	162
3.3 – Yarı Serbest Türler	168
BÖLÜM 4 FOTOĞRAFLAR.....	184
BÖLÜM 5 TABLOLAR	189
SONUÇ.....	197
KAYNAKLAR.....	199
ÖZGEÇMİŞ.....	200

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
bkz	: Bakınız
eđt	: Eğitim
İst	: İstanbul
İ.T.Ü.	: İstanbul Teknik Üniversitesi
Kol	: Kollektif
Mat	: Matbaa
Mus.	: Musiki
Öğr. Üy.	: Öğretim Üyesi
S	: Sayfa
T.H.M	: Türk Halk Musikisi
T.R.T	: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
T.S.M	: Türk Sanat Musikisi
Üniv.	: Üniversite
V.b	: Ve benzeri
V.s	: Ve saire
Yrd. Doç. Dr	: Yardımcı Doçent Doktor
Yay.	: Yayınları
y.y	: Yüzyıl

FOTOĞRAFLARIN VE ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil 1	: İç Anadolu Bölgesi Coğrafi Haritası	2
Şekil 2	: Hacı Bektaş Müzesi Saz Takımı (Nevşehir).....	184
Şekil 3	: Alevi Curası ve Nefir Hacı Bektaş Müzesi (Nevşehir)	184
Şekil 4	: Hacı Bektaş Müzesi Saz Takımı (Nevşehir).....	184
Şekil 5	: Muharrem Ertaş	185
Şekil 6	: Neşet Ertaş	185
Şekil 7	: Samah Dönerken.....	186
Şekil 8	: Hacı Taşan.....	186
Şekil 9	: Çekiç Ali.....	187
Şekil 10	: Aydın Çekiç.....	188
Şekil 11	: Bahri Altaş.....	188
Şekil 12	: Ekrem Çelebi.....	188
Şekil 13	: Mehmet Erenler.....	188

TABLULARIN LİSTESİ

Tablo 1.	İnceleme Tablosu.....	188
-----------------	------------------------------	------------

ÖZET

İÇ ANADOLU BÖLGESİ TÜRKÜLERİMİZİN TÜRK MUSİKİSİNDEKİ MAKAMSAL KARŞILIKLARI

“İç Anadolu Bölgesi Türkülerimizin Türk Musikisindeki Makamsal Karşılıkları” adlı bu çalışmanın yapılmasındaki amaç bu bölgedeki türkülerin makamsal melodik yönden incelenmeye değer, önemli bir yapıda olmasından kaynaklanmasıdır. Bu sebeple bundan sonraki araştırmacı ve akademisyenlere daha bilimsel boyutlar çerçevesinde ve akademik anlayış hudutları dahilinde ışık tutacak bir eser ortaya çıkmıştır.

Bölgede İcra edilen Uzun Hava türünde ve Bozlak Formunda pek çok Makamsal dörtlü ve beşliyi bünyesinde bulunduran bu mükemmel ezgiler gerçekten incelenmeye değer bir yapıdadır. Çalışmamızda daha çok sözlü Kırık Havalardan incelenmiştir. Bu Kırık Havalardan; Halay, Ağıt, Zeybek, Kol Havası, Sürmeli, Mengi ve Samah gibi bir çok formlardan oluşmaktadır.

İncelenen Türkülerin ezgisel yapısı cümle cümle incelenerek Türk Sanat Musikisindeki hangi dörtlü ve beşlilerden oluştuğu, varsa geçkileri tespit edildi. Böylece Türkünün hangi dizi ya da dizilerden oluştuğu bu dizilerin T.H.M, T.S.M'deki adları, ezgide tespit edilen ses aralıkları ve aralıkların kullanım sayıları bir tablo halinde, türkü türkü belirtilmiştir.

Türküler; İç Anadolu Bölgesinin farklı yörelerinden makamlarına göre gruplandırılmıştır. Bu sayede İç Anadolu'nun değişik yörelerinde aynı makamdaki türkülerin, melodik yapısındaki dörtlü ve beşlilerin, geçkilerin, ses aralıklarının kullanım seyri ve farklılıkları daha kolay anlaşılacaktır.

Bu çalışma, bundan sonra yapılacak olan, bu ve buna benzer bilimsel akademik anlamdaki diğer çalışmalara ışık tutacaktır.

SUMMARY

This work titled The Analysis of melodies and tunes of Central Anotolian folks “ Puts forward the artistic and scientific meaning of originality of folks. The aim of the so colled work is to put the works of the Turks on an akademik side and scientific basement.

By this way, the interest, knowledge and the addiction of the people in Control Anatolia will be understand more.

We will find opportunity to learn the magnifrcient artistic works of bards most of whom are think They are meterate, even they don't have any musical education.

“Abdal Trkmenleri” who affected Turkish socrol historical life, music and dance, which is thought to have five thousands of history, took a great importance or role.

Having an interview with the people in this region we saw that they are highly devoted themselves to Hnkr Hacı Bekta Veli and these made a pschological affect on the enemy by their wooden swords, heroic couplets and dances in front of the army. Even the people in this region prasied these performers as their idols.

When we look at Abdullah Yeĝin's book titled “Yeni Lugat” and according to its A.E.M items Abd : means : slave, creature or maid.

Al : means person. Ebdal ,,: mean more than saint. A person who gained spiritual features. A group of saints. In Arabic language it means the person who deals with the works of people official. It means the person who lost himself in believing God.

The subject of Abdals in The Central Anatolia requires a specific investigation.

The folk melodies which are produced in Central Anatolia emerges in tree melodies or kinds When we look at in T.R.T's repertory.

1 – One of these is “Kırık Havalar”

Halaylar, Ağıtlar, Zeybekler, Kol Havaları, Sürmeliler, Mengiler and like many of these forms.

2 – Uzun Havalar, Bozlaklar, Mayalar, Ağıtlar

3 – Yarı Serbest Havalar Çiçek Dağı (Flower Mount), Biter Kırşehir'in Gülleri Biter (Grows up the Roses of Kırşehir Grows up) Keklik (Gray partridge) Mehrali Bey, Giden Ay Tutulur mu? (Can the Moving moon be held) and Ali Dağ Derler Dağların Hası etc.. can be said.

We consentrated our studies in the so colled region, in Niğde, Sivas, Konya, Çorum, Kayseri, Yozgat, Eskişehir, Kırıkkale – Keskin, Kırşehir, Nevşehir, Afyon, Ankara, Çankırı ve Aksaray.

It is recognited that in the these regions, folk tunes, have more than one piece of melody and rhytm.

For example, the piece that collect from deceased M. Ertaş which is colled “Başında Altın Tacım” folk tunes, in “ağırlama” port 4/4 style and a inici Karcıgar line high pitched (tiz) symmetric part, in the Gerdaniye note and with Buselik Çeşnisi when we are wolking around these tunes in Muhayyer notes have given with Uşşak Çeşnisi and it is resulted in Karcıgar me.

In Hoplatma part 2/4 style “Muhelif Ayağı” it is decided with Segah line. Furthermore, Sivas folks which is produced in Sivas region is formed by many different parts.

In conclusion of folks which is from central Anatolia, consists of “Ağırlama, Yeldirme, Hoplatma” etc.

It can be seen that many parts of these folks are colled by many names and different characteristic of dance figures. And religious features like Samah Styles. Samahs are especially played in same special places where they are live.

We can come across many lament kinds.the most interesting is the one which we recognited in Niğde. Colled “ Mihrali Bey”. İt is a Yarı Serbest ezgi (semi – free styles).

İt is already present in this region that where are many melodies in T.S. Musiki like dörtlü or beşli (Fourth or Fifth) which come together and produce or a nem type colled “Bozlak” and it is very wide spread.

İt is recognized in the collections and research octave there is a moving part (Seyir Sahası). They do not call the artist as a bard who can not sing Bozlak Style. The most important tradition in Bozlak is that the person who

sings and plays is the same person. The Band (Saz) the lyric (güfte) can not be performed by the same person. They are especially The Abdal Turkmens who use their bands and voices professionally.

In the first part with all these studies once tried to show the geographical situation of Central Anatolia and its folkloric structure.

In the second part the importance of “Türkü” form. In turkish folk music has been explained. After all these information we can pass to the part three which form its basis.

In part three the recognized types of folk songs.

1 - Kırk Havalar

2 – Serbest Havalar (types)

3 – Yarı Serbest Havalar

are classified under these titles.

It is produced that the notations which are present in the T.R.T. repertory is taken, the sentences used in the the Melodies; the recognition of lines of Melodies its name in T.H.M. its equivalent in T.S.M.

If there is “Geçki” and “Çeşnisi” and the intervals which is reconized in these melodies, and the names and the usage numbers of these intervals. In

addition, to these the T.R.T. notation of researched folk songs are given with its analysis, and in the other parts of this region it is presented that the folk songs contains the same specialities, rhytm, melody and intervals, usage numbers, differences of movements in its structure.

The result of these researched folk songs is analyzed. İn this part it is anolyzed that the free melodies which are accepted as mosterpiece is colled “Bozlaklar” and it is loved by people inthis region.

“Bozlaklar” are researched by the video cassettes of adorned by people deceasd M.Ertaş, H.Taşan and living legend Neşet Ertaş known as Bozkırın Tezenesi. The researched Bozlaklar tunes are performed with fourth and fifth geçkili movements. In addition to these many Yarı Serbest ezgiler (Semi Free Melodies) seen in the region a part whish are used as playing music is anolyzed with this method which is explained above In the fourth pert there are the photos of the famous people in the region. Furthermore in Nevşehir Hacı Bektaş Museum there are the so called photos.

In the fifth part the list of the pictures reseacched under the name of folk songs. It is shown as a picture.

Finally, inthis study the result and recomments, foundations and bibliographies are also present.

BÖLÜM 1

1. İÇ ANADOLU BÖLGESİNİN COĞRAFİ KONUMU

İç Anadolu bölgesi Anadolu da Karadeniz bölgesi, Doğu Anadolu Bölgesi, Akdeniz bölgesi, Ege Bölgesi, Marmara Bölgesi arasında kalan coğrafi bölgedir. Türkiye nüfusunun %15.5 kadarını kapsar. (1)

İç Anadolu bölgesi 4 bölüme ayrılır :

- 1- Kuzeydoğuda Yukarı Kızılırmak bölümü
- 2- Bunun batısında Orta Kızılırmak bölümü
- 3- Kuzeybatıda Orta Sakarya bölümü
- 4- Güneyde Konya bölümü (2)

İç Anadolu bölgesi içinde Nevşehir ve Kırşehir illerinin tamamı, Eskişehir, Ankara, Konya, Niğde, Kayseri, Yozgat ve Sivas il topraklarının çoğu, Çorum, Çankırı ve Afyon illerinin bir kısmı yer alır.

1.1. İç Anadolu Bölgesinin Folklorik Yapısı

İç Anadolu bölgesinde genellikle Halay, Kaşık havası, Sürmeli, Mengi, Samah, Zeybek gibi kırık hava türleri yaygındır.

Çorum da özellikle yufka ekmeğinin yapıldığı tandır, et ocakları, tahıl ambarları halk mimarisinde önemli yer tutar. Türkmenlerin Anadolu'ya ilk geldikleri yer Çorum'dur

Çankırı yöresinde Halay ve Zeybek türü oyunlar mevcuttur. Türküler dinamik ve hareketli 9/8'lik usûl ile dir. Oyunlarda, Davul, Zurna Eşlik eder.

Eskişehir yöresinde Karşılama, Zeybek, Kaşık türü oyunlar görülür. Oyunlarda bağlama, ritim saz (darbuka, davul), zurna, cura eşlik eder. Eskişehir Lületaşı ile ünlüdür.

---

(1) Meydan Larosse; Sabah Gazetesi Yay. Cilt 8. S. 567. C

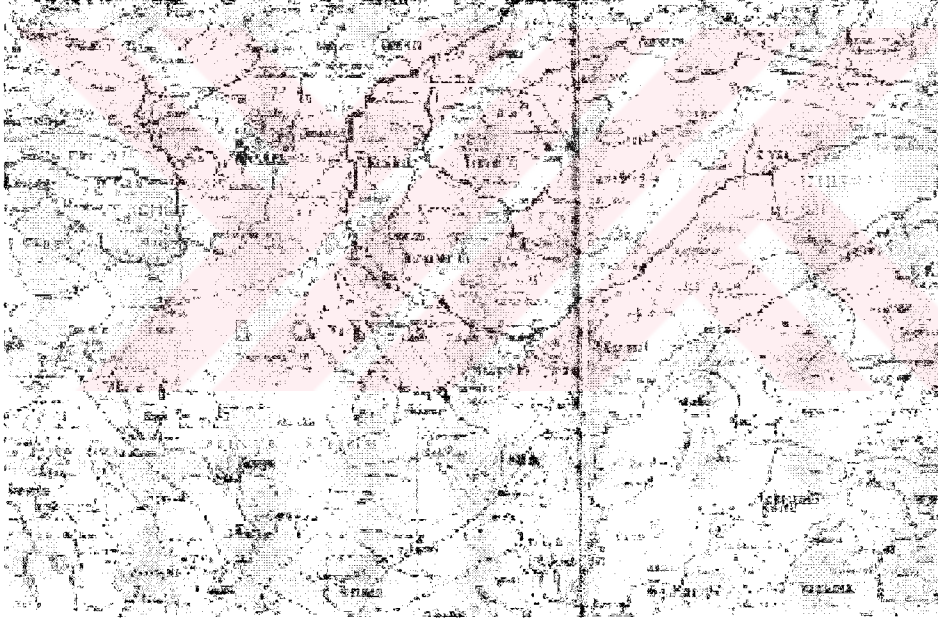
(2) a.g.e. S. 567. C

Niğde’de uzun havalar, serbest uzun havalar, ağır havalar, alay havaları, kaşık havaları, halaylar görülür. Niğde yöresinin elma ve patatesi meşhurdur.

Tokat’ta daha çok kırık havalar ve halay türü oyunlar vardır. Bu oyunlara ve kırık havalara Kaval, Cura, Bağlama, Mey, Def, Meydan Sazı, Kaba Zurna ve Davul eşlik eder.

Ankara’da zeybek, kaşık ve halay türü oyunlar görülür. Misket, Hüdayda, Yandım Şeker, Mor Koyun düz oyunlara örnektir. Uzun Havalar; Aydest, Bozlak, Kalenderi gibi türlerdir. Enstrüman olarak Bağlama icra edilir.

Afyon’da ise Bozlak türü türkülere rastlanır. Kerem Ayağı türkülerde vardır. (Uşşak – Hüseyini – Muhayyer – Tahir Makamları) Kaşık ve Zeybek türleri de görülür. Afyon’un kaymağı meşhurdur.

Şekil 1: İç Anadolu Bölgesi Coğrafi Haritası

BÖLÜM 2

TÜRK HALK MÜZİĞİNDE TÜRKÜ FORMU

Bir nazım biçim ve ya da halk şiirinin türlerinden biri olarak tanımlanan türkünün öteki halk şiiri türlerinden farkı ezgisinden kaynaklanır. Örneğin, koşma türündeki bir şiir türkü ezgisiyle söylendiğinde bu türkü sayılır. Bu yüzden halk arasında ezgisiyle söylenen bütün halk şiirleri türkü olarak görülmüştür. Bu durum Türkünün kesin bir biçimini saptamayı ya da biçimden yola çıkarak türküyü öteki türlerden ayırmayı zorlaştırır.

Türküleri ezgilerine göre grupladığımız da usullüler genellikle oyun havalardır. Konya'da "Oturak" denen usullü ezgiler bu gruptandır. Usulsüzler (serbestler) ise "Bozlak" gibi uzun havalardır. Aydost Bozlağı gibi.

Türküleri yapılarına göre incelediğimiz de, 5 ve 16 ya kadar hece ölçüsünün kullanıldığı görülmüştür. Bu durum türkünün sözden çok ezgi ile ilgili bulunduğu kamıdır. Dolayısıyla türkü, ezgiye bağlı olarak biçimlenir.

Türkülerin İki Ana Niteliği Bulunur:Bunlar;

1. Anonim olmak

2. Ezgi tarafından belirlenmektir. O vakit türkünün tanımını şöyle yapabiliriz:

1. Sözde halk geleneğinde oluşan, çağdan çağa ve bölgeden bölgeye içerik ve biçim değişikliklerine uğrayan, ama kural olarak her zaman bir ezgiye koşulmuş olarak söylenen şiirlerdir.

Türkülerin tek kaynağı, halkın özlemleridir. Özlemin hangi kişi tarafından duyulduğu önemli olmadığı için türkü yakan adını vermez. Adını verse bile adı unutulur türkü halkın malı olur. Halkın acısı, sevgisi, tutkuları ve özlemleri türkülerde yankı bulur.

BÖLÜM 3

İÇ ANADOLU BÖLGESİ HALK TÜRKÜLERİ

“İç Anadolu Bölgesi Türkülerimizin Türk Musikisindeki Makamsal Karşılıkları“ adlı bu çalışmaya başlanıldığı zaman bölgenin çeşitli yörelerinde adeta bir şöleni andıran düğün törenlerinde, oturak,yâren gecelerinde çok enteresan melodi, makam ve ritmik yapıya sahip türküler tespit edilmiştir.

Bu türkülerini üç ezgisel türde incelemek mümkündür:

1 – Kırık Hava Türleri : Bunlar; Halay, Ağıt, Zeybek, Kaşık Havası, Kol Havası, Sürmeli, Mengi ve Samah gibi bir çok formlardan oluşmaktadır.

2 – Serbest Uzun Hava Türleri : Bunlar; Bozlak, Maya, Avşar Bozlağı, Dağlar Bozlağı, Ağıt, Şeker Dağı Ağıtı, “Başımı Alıp Çıksam” gibileridir.

3 – Yarı Serbest Türler : Bunlar dans müziğı olarak da karşımıza çıkmaktadır. Kayseri ve Niğde Yörelerinde, Keklik (Akşam aşırp gidiyor.), Yozgat, Kırşehir, Kırıkkale, Keskin yörelerinde; Çiçek Dağı, Biter Kırşehir Gülleri Biter, Niğde yöresinde “Mehrali Bey” gibileridir.

Bölge halkı ile yapılan bire bir görüşmelerde, bölge halkının “Türkülerin Yozgat yöresinde doğduğu, Kırşehir yöresinde icra edildiğı, Kırıkkale ve Keskin Yörelerinde kalite bakımından seçildiğı” inancında olduğı görülmektedir.

Özellikle, Kırşehir, Yozgat, Kırıkkale, Keskin, Nevşehir, Niğde, Afyon yörelerindeki türküler, bölge halkı ile iç içe yaşayan, Bektaşilik ile ilgisi olduğı sanılan, tüm yaşamsal gereksinimlerini müzik yaparak sağlayan “Abdal” denilen Türkmenler tarafından yakıldığı veya havalandırıldığı söylenmektedir. Bu insanlara Ozan, Şaman, Kam, Bahşi geleneğini Anadolu’da sürdüren “Aşiret Sanatçıları” denilebilir. Bütün düğünler oturak, yaren geceleri ve diğeri bütün müzikli şölenler bu “Abdal Türkmenleri” nin katılımıyla oluşmaktadır.

Yapılan araştırmalar sonucunda, Abdal Türkmenlerinin, Bağlama ve Bağlama ailesinin bütün sazları, Keman, Viola, Cümbüş, Kabak Kemâne, Davul, Zurna v.b sazları virtüöz derecede icra ettikleri gözlenmiştir. Bunlara bölgede Usta – Ustalar denilmektedir.

Bölgedeki önemli simâlar, Dadalođlu, Hasan Garip, Muharrem Ertaş, Aşık Said, Çekiç Ali, Hacı Taşan, Refik Başaran, Aşık Seyfullah, Şemsi Yastıman, Osman Bayraktar, Katibi, Necip, Hacı Ethemin Haydar, Erol Cöke, Ekrem Çelebi, Neşet Ertaş, Bahri Altaş, Aydın Çekiç, Tufan Altaş, Nurettin Bayhan, Ahmet Özdemir (Kör Ahmet), Ali Ercan ve daha pek çoklarıdır.

3.1. KIRIK HAVA TÜRLERİ

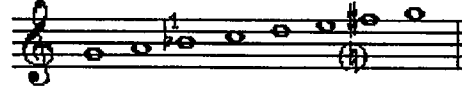
ACEMLİ RAST MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Abada Bir Kebe de Bir Giyene.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Rast perdesinde Beşiri Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Acemli Rast Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

5'li Aralık

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

2

12

1

5. Sonuç : Saz kısmında Dügâh perdesinde Hüseyini 5'lisi ile Rast perdesinde Rast 5'lisini göstermiştir. Güçlü Neva perdesinde çeşnisiz asma kalış yaparak inişte Neva perdesinde Rast 5'lisi Çıkışta Rast perdesinde Acemli Rast dizini kullanmıştır. Bu dizinin T.H.M dizi karşılığı Rast perdesinde Beşiri Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı ise yerinde Acemli Rast dizisidir.

6. Rast perdesinde Acemli Rast dizisi ile incelenen Çorum Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	497	Abada Bir Kebe de Bir Giyene.	4/4 2 +1 +1	3 – 4 5	Rast perdesinde Beşiri Ayağı Dizisi.	Yerinde Acemli Rast Dizisi.

T.H.M REPERTUAR SIRA NO: 497

İNCELEME TARİHİ: 22.11.1973

YÖRESİ

ÇORUM

KİMDEN ALINDIĞI

SABİTE TAŞKAYA İFAKAT YAYKAR

SÜRE

DERLEYEN

M. SARIÖZEN

DERLEME TARİHİ

22.12.1948

NOTAYA ALAN

M. SARIÖZEN

ABADA BİR KEBE DE BİR GİYENE

LSAZ

A BA DA BİR KE BE DE BİR
DAMDAN DA MA U ZA DIR LAR

GE YE NE A MMA NAM MAN GE YE NE
SI RI ĞI A MMA NAM MAN SI RI ĞI

ĞÜ ZEL DE BİR ÇİR KİNDE BİR SE VE NE HE Yİ HEY YE Şİ Lİ MA
Ü ZÜM Dİ YE KO PARTİE LAR KO RU ĞU " " " " " " " "

MA NA MAN Ü ŞÜ DÜ MA NA MAN A YA ĞİN DA MES LİM
" " " " " " " " " " " " " "

KON DU RA LIM HEY YÖ NÜ NÜ DE BU TA RA FA DÖN DÜ RELİM HEY
" " " " " " " " " " " " " "

UŞŞAK 4'LÜSÜ

Türkünün İsmi: Akan Sular Ben Olsam.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dörtlü Karşılığı

2.1. Kerem 4.

3. T. S. M Dörtlü Karşılığı

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

9

5. Sonuç : Segâh perdesinde Segâh'lı asma kalış yaparak Dügâh perdesinde Uşşak'lı karar vermiştir. Rast perdesi yeden olarak kullanılmıştır. Neva perdesi güçlü konumundadır. Hüseyni perdesi kullanılmasına rağmen, türküye uşşak dörtlüsü hakimdir. Bu türkünün T.H.M 4'lü karşılığı Kerem 4'lüsü, T.S.M 4'lü karşılığı yerinde Uşşak 4'lüsüdür.

6. Uşşak Makamı Dizisindeki diğer incelenen Ankara Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	931	Akan Sular Ben Olsam.	4/4 2+1+1	3	Kerem 4.	Yerinde Uşşak 4'lüsü.
2-	975	Bahçedeler de Ayda Bar.	2/4 1+1	4 - 3	Kerem 4.	Yerinde Uşşak 4'lüsü.
3-	903	Alim Gitme Pazara.	9/8 2+2+2 3	3 - 4 5	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Uşşak Makamı Dizisi.

THM BELGİTLER SIRA No: 331
İNCELEME TARİHİ: 10.2. 1975

DEĞERLENER
MUZAFFER SARISÖZEN

YÖRESİ
ŞEREF LİKOÇHİSAR
SOLAKUŞAĞI

DEĞERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
VELİ ÖZTÜRK

AKAN SULAR BEN OLSAM

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

SÜRESİ:

A KAN SU LAR BE NOL SAM BU LA NIR SAM BU LAN SAM
GÜL KÇY DUM ÇE ÇE Rİ YE YAR GEL Dİ PEN ÇE Rİ YE

VİR SE LER SEV Dİ Ğİ Mİ GON DU RA LIM
YA RE GUR BAN O LA LIM.

Dİ LE NIR SEM Dİ LEM SEM GON DU RA LIM
A LA LI Mİ ÇE Rİ YE

SA RI Lİ RA Vİ RE LİM GAN Dİ RA LIM
" " " " " " " " " " " "

YÖ NÜ NÜ DE BU TA RA FA DÖN DÜ ĞE LIM
" " " " " " " " " " " "

— 1 —
AKAN SULAR BEN OLSAM
BULANIRSAM BULANSAM
VİRSELER SEVDİĞİMİ (Gonduralım)
DİLENİRSEM DİLENESEM (Gonduralım)
— Bağlantı —
SARİ LİRA VİRELİM GANDIRALIM
YÖNÜNDÜ DE BU TARAFADÖNDÜRELİM
— 2 —
GÜL KÇYDUM ÇEÇERİYE
YAR GELDİ PENCERİYE
YARE GURBAN OLALIM (Gonduralım)
ALALIM İÇERİYE (Gonduralım)
— Bağlantı —

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No: 975
İNCELEME TARİHİ: 30_4_1975

YÖRESİ
HAYMANA

KİMDEN ALINDIĞI
REMZİ COŞKUN

SÜRESİ:

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
11_1_1951

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

BAHÇELERDE AYDABAR

The image shows two staves of musical notation in 2/4 time. The first staff has a treble clef and a key signature of one flat. It begins with a 3-measure triplet. The lyrics are written below the notes. The second staff also has a treble clef and a key signature of one flat, and it begins with a 3-measure triplet. The lyrics are written below the notes.

BAH ÇE LER DE AY DA BAR ŞE LE BİM NEN Nİ
ER KEN ER KEN KAL KA RİM ŞE LE BİM NEN Nİ
ŞE LE BİM ŞİM ŞİR KA ŞIK DAY ŞE LE BİM NEN Nİ

BU GÜN EV DE BAY DA VAR ŞE LE BİM NEN Nİ
E LİM KO LUM YI KA RİM ŞE LE BİM NEN Nİ
MEN ŞE LE-Ş Bİ YE A ŞIK DAY ŞE LE BİM NEN Nİ

— 1 —

BAHÇELERDE AYDA BAR (Şelebim nenni)
BU GÜN EVDE BAY'DA VAR(.. ..)

— 2 —

ERKEN ERKEN KALKARIM (Şelebim nenni)
ELİM KOLUM YIKARIM (.. ..)

— 3 —

ŞELEBİM ŞİMŞİR KAŞIKDAY(Şelebim nenni)
MEN ŞELEBİYE AŞIKDAY. (.. ..)

ALİM GİTME PAZARA
(Sahife-2)

(Sax.....)

YOR HER KEZ A LI MI DE ÖL DÜ DE YEN LER

GEN Dİ DE GİR SİN ME ZA RA YAN DIM HOP ÇER KEZ

HOP ÇER KEZ YA NI YOR HER KEZ

(Sax.....)

HOP ÇER KEZ YA NI YOR HER KEZ

HOP ÇER KEZ YA NI YOR HER KEZ

HOP ÇER KEZ YA NI YOR HER KEZ

HOP ÇER KEZ YA NI YOR HER KEZ

ALİM GİTME PAZARA
(Sahife-3)

— 1 —

ALİMDEGİTME BAZARA
UÇRADIRLAR NAZARA
ALİMİ DE ÖLDÜ DİYENLER
GENDİDE GİRSİN MEZARA
Bağlantı - YANDIM HOP ÇERKEZ
HOP ÇERKEZ, YANİYOR HERKEZ.

— 2 —

ALİM DE ARPA BİÇİYOR
SUYUNU DA NERDEN İÇİYOR
DORT YANI DERYA DENİZ
ALİM DE NERDEN GEÇİYOR.
Bağlantı.

— 3 —

ALİMİN ABASI VAR
SIRTINDA LIBASI VAR
ALİM DE PEK GÖZEL AMMA
NE HİRCİN BABASI VAR.
Bağlantı.

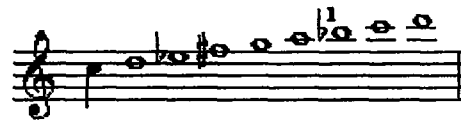
NEVA PERDESİNDE HİCAZ MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Aksineye Vardım.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

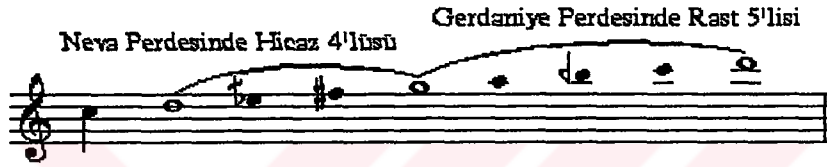

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Neva perdesinde Garip Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Neva perdesinde Hicaz Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

Artmış 4'lü Aralık

5'li Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

9

2

1

5. Sonuç : “ Türkünün giriş kısmı yerinde Hüzam seyir ederken karar da Neva perdesindeki Hicaz dizisi kullanılmıştır.”

Gerdaniye perdesinde Rast 4'lüsü, Çargâh perdesinde Nikriz 5'lisi, Segâh perdesinde Hüzam 5'lisi, Neva perdesinde Hicaz 4'lüsü vardır. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Neva perdesinde Garip Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı ise Neva perdesinde Hicaz makamı dizisidir.

6. Hicaz Makamı Dizisindeki diğer incelenen Niğde Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2253	Aksineye Vardım.	9/4 2+2+ 2+3 7/4 2+2+ 2+1 8/4 2+2+ 2+2 5/4 2+2+ 1	3 – 4 5	Neva perdesinde Garip Ayağı Dizisi.	Neva perdesinde Hicaz Makamı Dizisi
2-	1584	Gine Yeşillendi Niğde Bağları.	9/4 2+2+ 2 +3 5/4 2+1+ 2	3 – 7	Dügâh perdesinde Garip Ayağı Dizisi.	Dügâh perdesinde Hicaz Makamı Dizisi

AKSİNEYE VARDIM

SÜRESİ:

DEĞERLEN

İNCELEME TARİHİ

NOTAYA ALAN

AK Sİ NE YE VARDI MANNE MANNE M

KO YUN YAY MA YA EY EY

KO YUN DE GİL MERAM A NEM MANNEM

YA RI GÖR ME YE AS LA NIM

YA RI GÖR ME YE

1
AKSİNEYE VARDIM (ANNEM ANNEM) KOYUN, YAY MAYA (EY EY)
KOYUN DEĞİL MEREM ANNEM ANNEM YARI GÖRMEYE ASLANIM

2
BİLMEM HAYAL MİDİR (ANNEM ANNEM) BİLMEM DÜŞ MÜDÜR (EY EY)
MEKTUBUN GELMİYOR " " YOLLAR KİS MİDİR ASLANIM

3
YİNE YEŞİLLENDİ (ANNEM ANNEM) NİÇDE BAĞLARI (EY EY)
BİZE MESKEN OLDU " " GURBETELLERİ ASLANIM

T R T MÜZİK DİJİTAL YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1524
İNCELEME TARİHİ : 25.5.1977

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

YÖRESİ
NİĞDE

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
NİMET BALKAN

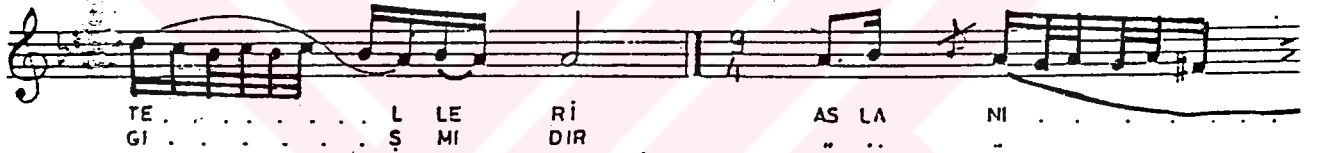
GİNE YEŞİLENDİ NİĞDE BAĞLARI

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRESİ: ♩=84

The musical score is written on a single staff in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes. The score consists of eight lines of music. The lyrics are: HEY HE... Y... Gİ NE... YE Sİ... L... BİL ME... M HA YA... L... LEN Dİ A NA MA NA... M NİĞ DE Mİ DİR... Mİ DİR... NİĞ DE M... BA DÜ... Ş LA Rİ DÜR AS LA Nİ... M NİĞ DE BA... Ş LA Rİ... BİL MEM DÜ... Ş LA Rİ... HEY HE... Y...

GİNE YEŞİLLENDİ NİĞDE BAĞLARI
(Sahite - 2)

Hey hey GİNE YEŞİLLENDİ ANAM ANAM NİĞDE BAĞLARI ASLANIM NİĞDE BAĞLARI!
" " BİZE MESKEN OLDU ANAM ANAM GURBET ELLERİ ASLANIM GURBET ELLERİ!

Hey hey BİLMEM HAYALMIDIR ANAM ANAM BİLMEM DÜŞMÜDÜR ASLANIM BİLMEM DÜŞMÜDÜR
" " MEKTUBUN GELMİYOR ANAM ANAM YOLLAR GİŞMİDİR ASLANIM YOLLAR GİŞMİDİR

UŞŞAK 4'LÜSÜ

Türkünün İsmi: Aşağıdan Gelir Sandık. (Düğün havası)

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dörtlü Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü.

3. T. S. M Dörtlü Karşılığı

3.1. Yerinde Uşşak 4.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık
5'li Aralık
4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

1
1
1

5. Sonuç : Yeden Rast perdesini kullanarak Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsünü göstermiştir. Rast perdesinde Rast çeşnisi de düşünülebilir. Hüseyini perdesi kullanılmasına rağmen türkünün güçlü sesi Neva perdesidir. Çargâh perdesinde Çargâh çeşnisi görülmekle birlikte türküye yerinde Uşşak 4'lüsü hakimdir. Bu türkünün T.H.M 4'lü karşılığı Kerem 4'lüsü, T.S.M 4'lü karşılığı yerinde Uşşak 4'lüsüdür.

6. Uşşak 4'lüsüyle incelenen Konya Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M. Dörtlü Karşılığı	T.S.M Dörtlü Karşılığı
1-	1393	Aşağıdan Gelir Sandık. (Düğün havası)	4/4 2+1+1	3 – 4 5	Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü	Yerinde Uşşak 4'lüsü

T.R.T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR SIRA NO: 1393
İNCELEME TARİHİ :

DERLEYEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
BEYŞEHİR-Balkanda Köyü

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
İBRAHİM ÇOBUŞ

AŞAĞIDAN GELİR SANDIK
(—DÜĞÜN HAVASI—)

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRESİ:

1:53

AŞAĞIDAN GELİR SANDIK
DO LAŞ Gİ DAN GE LİR SAN DİK BOŞ
TE PE RİM DAĞ TE LA Rİ RİM YAR CEV RE
LİN MEZ TE PE RİM DAĞ TE

GE LİR AŞA Gİ DAN
LA Rİ RE DO LAŞ Gİ DAN
PE RİM TE PE RİM TE

GE LİR SAN DİK BOŞ GE LİR
LA Rİ RİM KAR CEV RE CEV Rİ RE
PE RİM TE PE RİM MEZ

AŞ LA MİŞ DA E LÂ GÖZ DE... YA
Yİ TİR DIM YA ERİ LÂ MI HA LI... M BI
CI KA RİM BA KA RİM YA Rİ... M GO

GE Lİ RA MAN HAY DU CU DU DU
CA RE A MAN .. ..
RÜN ME ZA MAN .. ..

DU DU DUM HAY Lİ Lİ Lİ Lİ
.. ..

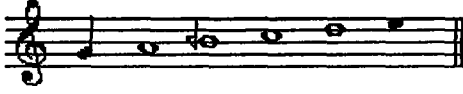
Lİ Lİ LİM

N. Uysal

UŞŞAK DÖRTLÜSÜ

Türkünün İsmi: Atada Vurdum Yuları.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

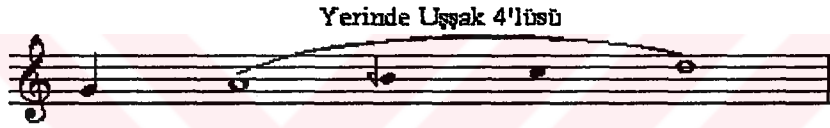

2. T. H. M. Dörtlü Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü

3. T. S. M Dörtlü Karşılığı

3.1. Yerinde Uşşak 4'lüsü

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

12

5. Sonuç : Rast perdesinde Rast çeşnisini göstererek Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü ile tam kalış yapmıştır. Bu türkünün T.H.M 4'lü karşılığı Kerem 5'lüsü, T.S.M 4'lü karşılığı yerinde Uşşak 4'lüsüdür.

6. Uşşak Makamı Dizisindeki incelenen Çankırı Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M. Dörtlü Karşılığı	T.S.M Dörtlü Karşılığı
1-	1413	Atada vurdum Yuları.	4/4 2+1+ 1	3	Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü.	Yerinde Uşşak 4'lüsü.

T.R.T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M REPERTUAR SIRA No: 1413
İNCELEME TARİHİ: 25-5-1977

DERLEYEN
YÜCEL PAŞMAKCI

KİMDEN ALINDIĞI
ARIF AKSOY

ATADA VURDUM YULARI

DERLENE TARİHİ
23-3-1988

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAKCI

A TA DA VU RU DUM YU LA RI YA YI LIR GI
GI DE NAY DU TU LUR MU BA LA LIR GA

2.
YI LA RI YAR GUR BE TE GI DE LI
TI LIR MI ŞU U ZUN GE CE LER DE

DA GIT TI MUY KU LA RI A MA NE... Y CA NI MEY
YA LI NIZ YA TI LIR MI .. ..

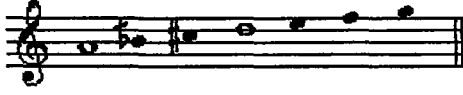
— 1 —
ATADA VURDUM YULARI
YAYILIR GIYLARI
YAR GURBETE GİDELİ
DABİTTİM UYKULARI
(Amaney canımev)

— 2 —
GİDEN AY DUTULURMU
BALA DUZ GATILIRMI
ŞU UZUN GECELERDE
YALNIZ YATILIRMI
(Amaney canımev)

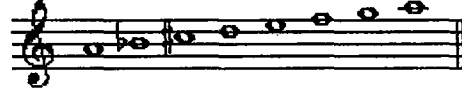
HİCAZ HÛMAYUN MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Atladı Çıktı Eşiği. (Kına Havası)

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Garip Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Hicaz Hûmayun Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

4

1

5. Sonuç : Güçlü Neva perdesinde Buselik 4'lüsünü kullanarak kararda Yerinde Hicaz 5'lisini göstermiştir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Dügâh perdesinde Garip Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı ise yerinde Hicaz Hûmayun Makamı dizisidir.

6. Hicaz Makamı Dizisindeki diğer incelenen Nevşehir Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	157	Atladı Çıktı Eşiği.	4/4 2+1+ 1	3 – 4	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Hûmayun Makamı Dizisi
2-	1411	Ağaçlıktan Gelir Arar.	4/4 1+2+ 1	3 – 4	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Makamı Dizisi
3-	217	Aman Fincan Fincana Kurban.	4/4 2+1+ 1	3 – 5 6 - 8	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Uzzal Makamı Dizisi

YÖRESİ

HACI BEKTAŞ

NEREDEN ALINDIĞI

ŞELVET ASLAN

ŞÜRE:

ATLADI ÇIKDI EŞİĞİ
(Kına havası)

DERLEYEN

ALİ GALİP YALÇIN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN

YÜCEL PAŞMAKCI

AT LA DI ÇIK DI E Şİ Ğİ SOFRA DA KAL DI KA ŞI Ğİ

SOF RA DA KAL DI KA ŞI Ğİ AĞ LA MA DA GI NAN KUT LOL SUN
GI ZA NAMDA GI NAN KUT LOL SUN

SAĞ DI ĞİN İ NEK SÜT LOL SUN
VAR DI ĞİN YER LER KUT LOL SUN

GIZI SANA BİRİ ANA

1
ATLADI ÇIKDI EŞİĞİ
SOFRADA GALDI GAŞIĞI
GIZ BÜYÜK EV YAKIŞIĞI

AĞLAMA GINAN KUTLOLSUN
SAĞDIĞIN İNEK SÜTLOLSUN
GIZ ANAMDA GINAN KUTLOLSUN
VARDIĞIN YERLER KUTLOLSUN

BAĞLANTI

2
GIZI SANA GEREK BİR ANA
AĞLASIN YANA YANA AĞLIYASIN YANA YANA
GIZI SANA GEREK BİR BABA
AĞLASIN GABA GABA
BAĞLANTI

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR SIRA No: 1411
İNCELEME TARİHİ : 25-5-1977

YERİ
NEŞEHİR

DERLEYEN
NERİMAN TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ

AĞAÇLIKTAN ARAR GELİR

NOTAYA ALAN
NERİMAN TÜFEKÇİ

BE Nİ SOR MUŞ " " " " " " " "
TOP ZÜ LÜF LÜ GÜL LÜ YA Rİ M HEY
" " " " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " " " "

- 1 -

AĞAÇLIKTAN ARAR GELİR
PİNARLARA, SORAR GELİR
GERDEHİNİ ÖRER, GELİR
Bağlantı - TELLİ YARIM, TÜLLÜ YARIM
Bağlantı - TOP ZÜLÜFLÜ GÜLLÜ YARIM HEY

- 2 -

AĞAÇLIĞIN ARASINDA
TOP GÜLLERİN SIRASINDA
MELEK BUNUN NERESİNDE
Bağlantı

- 3 -

PİNARIN BAŞINDA DURMUŞ
TOP GÜLLERİ ORDA DERMİŞ
HER GEĞENE BENİ SORMUŞ
Bağlantı

YÖRESİ
NEVŞEHİR

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET MİSALİ

AMAN FİNCAN FİNCANA KURBAN

SÜRE

(Söz.....)

A MAN FİN CAN FİN CA NA KUR BAN HAY Dİ EL LER MER CA
NA KUR BAN A MA NEL LER MER CA
NA KUR BAN MEN BE Rİ SİN HAY Dİ
(Söz.....) EL LER BA NA Sİ KİL Mİ ŞAM MA NA MAN HAY Dİ BEN DE BİR YA
RE KUR BAN A MAN BEN DE BİR YA
RE KUR BAN MEN BE Rİ SİN HAY Dİ
MEN BE Rİ AL BA ŞIN DAN HA NİM
ÇEN SE Rİ A MAN DİL BER LE RİN

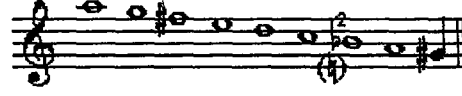

GERDANIYE - BUSELİK MAKAMI

Türkünün İsmi: Ah Yine Akşam Oldu. (Sohbet Havası)

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

Hüseyni perdesinde Uşşak
4'lüsü

Yerinde Hüseyni 5'lisi
+ Buselik 5'lisi

Neva perdesinde Rast 4'lüsü

Yerinde Rast 5'lisi

Yerinde inici Rast Makamı Dizisi

Yerinde Gerdaniye - Buselik Makamı Dizileri

3.1. Yerinde Gerdaniye - Buselik Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

4.2. Kullanım Sayısı

3'lü Aralık

22

5'li Aralık

16

6'lı Aralık

1

4'lü Aralık

1

5. Sonuç : Neva perdesinde Buselik çeşni, Buselik 5'lisi, Rast 4'lüsü, Çargâh perdesinde Çargâh 5'lisi, Hüseyni perdesinde Uşşak çeşni, Rast Perdesinde Çargâh 4'lüsü, Rast 4'lüsü, Yerinde Hüseyni 5'lisi, Buselik 4'lüsü görülmektedir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi, T.S.M dizi karşılığı ise yerinde Gerdaniye - Buselik Makamı dizisidir.

6. Gerdaniye - Buselik Makamın Dizisi İncelenen Çankırı Yöresi Sözlü Halk Ezgisi
ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	1908	Ah yine Akşam Oldu.	2/4 1+1	3 - 4 5 - 6	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Gerdaniye - Buselik Makamı Dizisi

T.C. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.C. M. REPERTUAR SIRA NO: 1903
İNCELEME TARİHİ: 9-2-1979

YÜRÜSÜ
CAN KIRI
KİMDEN ALINDIĞI
AHMET ALTUNER HÜSEYİN ZEYK
SÜRESİ

AH YİNE AKŞAM OLDU (SOHBET HAVASI)

DERLEYEN
D. KOCASERVAJARI

DERLEME TARİHİ
31.7.1975

NOTAYA ALAN
ATEŞ KOYUĞLU 31.10.1978

AH Yİ NE AKŞAM OLDU KİMLER DİMİZ
ZENGİNLERİMİZ YAŞUR
YAR YAR MAN HEY
HEĞA BELVU LEŞUR
AIDA N YA BI RE RA Nİ RA VA DA R
E BU Şİ LU YA ŞU RA MAN MAN E BU Şİ LU
VA ŞUR
BEN DU GE DE Rİ Gİ Bİ N SU M GÜ
HA GI N DA Bİ NE Sİ TU VA ŞUR
YA R YA RA MAN HEY

BE N SA
RA MA M A YE FE N
DI M KI M SAR SI NA MAN YA R
S R SI N
Z EE GE ME A Y RI
U K LA R YA R SE N DE NA MAN
YA R SE N DEN

— 1 —
AH YİNE AKŞAM OLDU EZEN SESİ VAR YAR BİMAN HEY
HEBELLERİN YARENİ VAR EŞİ YAR AMAN EŞİ VAR
BEN GARİBİN ŞU CİNANDA NESİ VAR YAR YAR AMAN HEY
Bağlantı. (BEN SARAMAN AY EFENDİM KİM SARSIN AMAN YAR SARSIN)
VUZ GEÇEMEM AYRILIK VAR YAR SENDEN AMAN YAR SENDEN

— 2 —
AH AK GÜLÜNEN KIRMIZI GÜL GAYUŞUR YAR YAR AMAN HEY
GAYUŞUR DA BİR ARADA BULUŞUR AMAN BULUŞUR
DUODU GİBİ GUMRU GİBİ ÖTÜŞÜR YAR YAR AMAN HEY
Bağlantı.

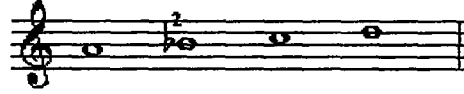
UŞŞAK DÖRTLÜSÜ

Türkünün İsmi: Aydoğar Sini Sini.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

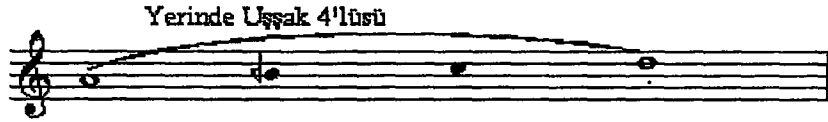

2. T. H. M. Dörtlü Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü

3. T. S. M Dörtlü Karşılığı

3.1. Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

8

2

5.Sonuç : 1. ve 3. ölçülerde Hüseyini perdesi gösterilerek, Çargâh perdesinde Çargâh çeşnisi yapmıştır. Türkünün karar kısmı Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü ileler. Bu 4'lünün T.H.M. 4'lü karşılığı Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsüdür. T.S.M 4'lü karşılığı ise Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsüdür.

6. Yerinde Uşşak Dörtlüsü ve Hüseyini Beşlisi ile incelenen Eskişehir Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dörtlü-Beşli Karşılığı	T.S.M Dörtlü-Beşli Karşılığı
1-	920	Aydoğar Sini Sini.	4/4 2 + 1 + 1	3 - 4	Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü.	Yerinde Uşşak 4'lüsü.
2-	1280	Durnam Gelir Kona Kalka.	4/4 2 + 1 + 1	3 - 5	Kerem 5'lisi.	Hüseyini 5'lisi.
3-	964	Şu Gelinin Merdivenden İnişi.	2/4 1 + 1	3 - 4 5	Kerem 5'lisi.	Hüseyini 5'lisi.
4-	959	Mavi Yorgan Düreyim.	9/8 2 + 2 + 2 + 3	3 - 4	Kerem 4'lüsü.	Uşşak 4'lüsü.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No: 920
İNCELEME TARİHİ : 10-2-1975

DERLEYEN
M. SARISOZEN

YÖRESİ
ESKİŞEHİR - Gökçeoğlu Köyü

DERLEME TARİHİ
—

KİMDEN ALINDIĞI
BEKTAŞ ŞAHİN

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

AY DOĞAR SİNİ SİNİ

AY DO ĞAR Sİ Nİ Sİ Nİ SEV Mİ ŞEM Bİ Rİ Sİ Nİ
GE Lİ NE BAK GE Lİ NE Kİ NA YAK MIŞ E Lİ NE

ÇE KİP VUR SA LAR BE Nİ SÖY LE MEM DOĞ RU SU NU
GE LİN KUR BAN O LA YIM SAÇ LA Rİ NİN TE Lİ NE

— 1 —

AY DOĞAR SİNİ SİNİ
SEVMİŞEM BİRİSİNİ
ÇEKİP VURSA LAR BENİ
SÖYLEMEM DOĞRUSUNU.

— 2 —

GELİNE BAK GELİNE
KİNA YAKMIŞ ELİNE
GELİN KURBAN O AYIM
SAÇLARININ TELİNE.

YÖRESİ
ESKİŞEHİR

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

DURNAM GELİR KONA KALKA.

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
OSMAN ÖZDENKÇİ

DUR NAM GE LI R KO NA KA L
DUR NA MIN GA R NE NA DI A L
DUR NA MIN GA NE DI U

KA DI RA MA NA MA N
ZU N .. ..

GA NE Dİ N DE GU MU Ş HA L KA DU R NA
A RA SA M ME NE DE DI R YO K TUR ZUN
GE LİR YA ZİN GI DE R GÜ ZÜN

LA R YA RA MAN YA RİM GE LI R
.. .. OR TA NAM GIR
.. .. SI LA YA DA

BU YAZ HA F TA YA RA
ME SIN TUP DO K TO Zİ N .. ..

MA NA MA N İŞ TE DE GEL DIM
.. ..

GI Dİ YO RUM DU R NA LA R
.. ..

YA RA MAN Ş LA YI TER KE Dİ

YO RUM DU R NA LA R YA RA MAN
.. ..

YÖRESİ
SIVRIHİSAR
GÜNYUZU NAHİYESİ
KİMDEN ALINDIĞI
F. NAMIYE BENOL

ŞU GELİNİN MERDİVENDEN İNİŞİ

DERLEME TARİHİ
30/7/1968

NOTAYA ALAN
MUAMMER ULUDEMİR

SÜRESİ :

(♩ = 70)

SU GE Lİ NİN MER Dİ VEN DEN İ Nİ Şİ YA MAN O N
GE LİN Gİ T MİŞ Pİ NAR BA ŞI NA YAT MIŞ GE Lİ NİN E
Yİ Ğİ DİN GÖ ZE Lİ Tİ RAŞ DA NO LUR KIZ LA RIN
GER DA Nİ Nİ KI RI Şİ GE LİN
Ğİ NA KUŞ YU VA YAP MIŞ GE LİN
ZE Lİ İ LAŞ DA NO LUR
GE LİN GE LİN GE LİN FİS TAN KIR MA
LI GE LİN KO LU SİR MA LI GE LİN CA NA DOY MA
LI YÂ RİM HE LE HE LE HE LE HE LE HEY

(1)

ŞU GELİNİN MERDİVENDEN İNİŞİ
YAMAN ONUN GERDANINI KIRIŞI

(Bağlantı)

{ GELİN GELİN GELİN GELİN
FİSTAN KIRMALI GELİN
KOLU SIRMALI GELİN
CANA DOYMALI YÂRİM
HELE HELE HELE HELE HEY

(2)

GELİN GİTMİŞ PINAR BAŞINA YATMIŞ
GELİNİN BAĞINA KUŞ YUVA YAPMIŞ
(Bağlantı)

(3)

YİĞİDİN GÖZELİ TIRAŞDAN OLUR
KIZLARIN GÖZELİ İLAŞDAN OLUR
(Bağlantı)

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 959
İNCELEME TARİHİ : 30/4/1975

DERLEYEN
MUAMMER ULUDEMİR

YÖRESİ
ESKİŞEHİR-İNÖNÜ

DERLEME TARİHİ
12/11/1968

KİMDEN ALINDIĞI
KOY HANIMLARI GURUBU

MAVİ YORGAN DÜREYİM

NOTAYA ALAN
MUAMMER ULUDEMİR

SÜRESİ :

MA Vİ YOR GAN DÜ RE YİM
İS TAN BUL YA PI SI NA
İS TAN BUL ÇAR ŞI SI NA

AÇ KA PI YI Gİ RE YİM HER GÜN GEL GEÇ
EL VUR DUM KA KA PI SI NA GÖN DER YÂ RİM
GÜNDO ĞAR KAR ŞI SI NA İN SAN Hİ LE

BU RA DAN YA ROL DU GÜN
MEN DI LİN EY LE NEM KO
YA PAR MI KA PI BİR KOM

Bİ LE YİM
KU SU NA
ŞU SU NA

(1)

MAVİ YORGAN DÜREYİM
AÇ KAPIYI GİREYİM
HER GÜN GEL GEÇ BURADAN
YÂR OLDUĞUN BİLEYİM

(2)

İSTANBUL YAPISINA
EL YURDUM KAPISINA
GÖNDER YÂRİM MENDİLİN
EYLENEM KOKUSUNA

(3)

İSTANBUL CARSISINA
GÜN DOĞAR KARŞISINA
İNSAN HİLE YAPARMI
KAPIBİR KOMŞUSUNA

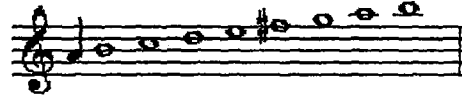
SEGÂH MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Annem Beni Kaldırmışsın Atmışsın.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Muhalif Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Segâh Makamı Dizisi

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

6'lı Aralık

3'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

1

1

Sonuç : Segâh perdesinde Segâh 4'lüsü, Segâh 5'lisi, Hüz zam 5'lisi (geçki), Neva perdesinde Hicaz 5'lisi, Rast 5'lisi, Çargâh perdesinde Nikriz 4'lüsü, Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü. Türkü Hüz zam geçkili Segâh makamı dizisidir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Muhalif Ayağı Dizisi, T.S.M dizi karşılığı ise yerinde Segâh makamı dizisidir.

6. Segâh Makamı Dizisindeki incelenen Konya Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M. Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2759	Annem Beni Kaldırmışsın Atmışsın.	2/4 1 + 1	3 – 6	Muhalif Ayağı Dizisi (Tatyan Ayağı geçkili)	Yerinde Segâh Makamı Dizisi (Hüzzam geçkili)

YÖRESİ
KONYA
KİMDEN ALINDIĞI
NURİ CENNET
SÜRESİ :

GERLEME TARİHİ:
29.10.1985
NOTAYA ALAN
MEHMET ÖZBEK

ANNEM BENİ KALDIRMIŞSIN ATMIŞSIN

AN NEM BE Nİ GA-L DIR MIŞ SIN AT MIŞ SI N AN NEM BE Nİ -
GA-L DIR MIŞ SIN AT MIŞ SI N GÖK YÜ ZÜN DE DUR NA LA RA
ÇA-T MI-Ş SI-N O YÖY GÖK YÜ ZÜN DE DUR NA LA RA
ÇA-T MI-Ş SI-N D YÖY Bİ LİN ME DİK PA ZAR LAR DA
SAT MIŞ SI N Bİ LİN ME DİK PA ZAR LAR DA SAT MIŞ SI N
A NA MA NAM GARİ BA NAM AĞ- LA RI MO YÖY
AĞ LA RAĞ- LAR KARE LE Rİ BA Ğ LA- RI-
MO YÖY

ANNEM BENİ KALDIRMIŞSIN ATMIŞSIN
GÖKYÜZÜNDE DURNALARA ÇATMIŞSIN
BİLİNMEĞİK PAZARLARA SATMIŞSIN

ŞU KARŞIKI DAĞDA BİR KUZU MELER
KUZUNUN MELESİ BAĞRIMI DELER
ANNESİZ YAVRUYU DA KİM ÇÖZER BELER

ANAM ANAM GARİP ANAMAĞLARIM OY OY / BAĞLANTI
AĞLAR AĞLAR KARELERİ BAĞLARIM OY OY

ŞU KARŞIKI DAĞLAR KARSIZ DUMANSIZ
BEN SENİ SEYMIŞİM DİNŞİZ İMANSIZ
CENNETİ ÂLAYA GİREMEM SENSİZ

CEHENNEMDE BERABERCE YANALIM OY OY
" " " " " "

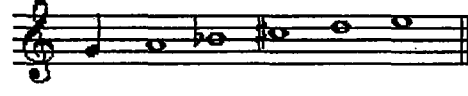
HİCAZ BEŞLİSİ

Türkünün İsmi: Ayvacı Geliyor Ayva.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Beşli Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde Garip 5'lisi.

3. T. S. M Beşli Karşılığı

3.1. Yerinde Hicaz 5'lisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

2

2

5. Sonuç : Rast perdesi yeden olarak kullanılmıştır. Türkünün geneline Dügâh perdesinde ki Hicaz 4'lüsü hakimdir. Sadece 2. ve 6. ölçülerde Hüseyini perdesi gösterilmiştir. Böylece Dügâh perdesinde Hicaz 5'lisi oluşmuştur. T.H.M Beşli karşılığı Dügâh perdesinde Garip 5'lisidir. T.S.M Beşli karşılığı ise Dügâh perdesinde Hicaz 5'lisidir.

6. Hicaz Makamı Dizisindeki diğ er incelenen Eskişehir Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M. Beşli Karşılığı	T.S.M Beşli Karşılığı
1-	926	Ayvacı Geliyor Ayva.	4/4 2+1+ 1	3 - 4	Garip 5'lisi.	Hicaz 5'lisi.
2-	952	Aşağıdan Gelen Geline Benzer.	9/8 1+3+ 2+3	3 - 5	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Hûmayun Makamı Dizisi.
3-	963	Ufacık Taşınan Bina Yapılmaz.	9/8 1+3+ 2+3	3 - 5	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Hûmayun Makamı Dizisi.
4-	957	Evlerim Evlerim Saray Evlerim.	4/4 2+1+ 1	3 - 4 5	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Hûmayun Makamı Dizisi. Hicaz Güçlüsünde (Neva perdesiyle) bitmiştir.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYIMLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 926
İNCELEME TARİHİ: 10.2.1975

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZ

YÖRESİ
SIVRHIŞAR

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA HOŞSU

AYVACI GELİYOR AYVA

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZ

SÜRESİ:

AY VACI GE Lİ YOR AY VA SO RUM AY VA LAR KA
U ZUN U ZUN İĞ DE LER İĞ DE LE Rİ YE Dİ
ÇA LER OĞ LAN NEM YA RİM
GÖR SEM YA Rİ TA NI RİM A ÇIK YA KA BOL PA
DÜM REK TEN BİR YAR SEY DİM NE KA Rİ ŞİR ŞU EL
ÇA LER OĞ LAN NEM YA RİM

—1—
AYVACI GELİYOR AYVA
SORUN AYVALAR KAÇA (Oğlan, nem yarım)
GÖRSEM YARI TANRIM
AÇIK YAKA BOL PAÇA (Oğlan, nem yarım)

—2—
UZUN UZUN İĞDELER
İĞDELERİ YEDİLER (Oğlan, nem yarım)
DÜMREK'TEN BİR YAR SEYDİM
NE KARIŞIR ŞU ELLER (Oğlan nem yarım)

YERİ
SEYİTGAZİ - KIRKA NAHIYE

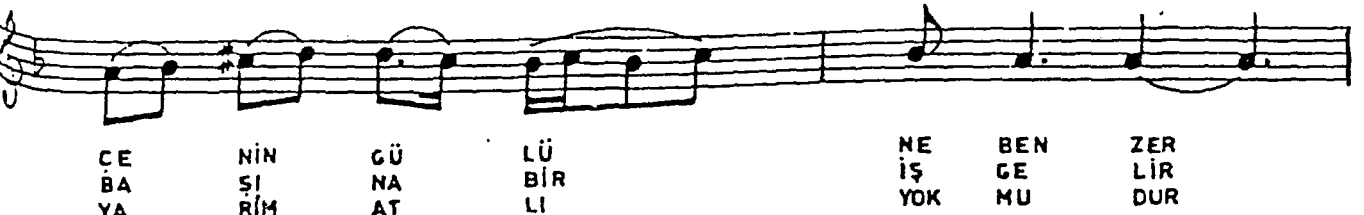
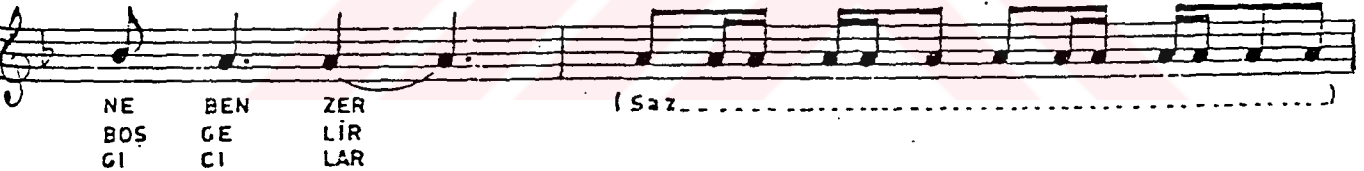
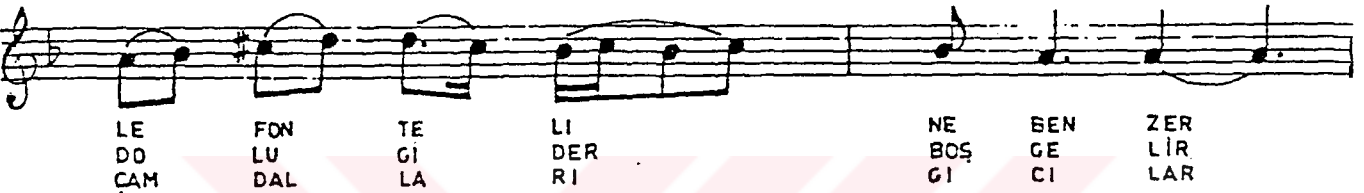
İNCELEME TARİHİ
26-7-1968

NEREDEN ALINDIĞI
SATI YEŞİL

AŞAĞIDAN GELEN GELİNE BENZER

NOTAYA ALAN
MUAMMER ULUCEMİR

SÜRESİ:

(AŞAĞIDAN GELEN GELİNE BENZER)
(Sahife - 2)

Çİ ÇEK Lİ BAH ÇE NİN GÜ LÜ
BEL KI O LUR BA SI NA ER
İ Çİ NİZ DE YA RİM AT LI

NE BEN ZER
İŞ GE LİR
YOK MU DUR

(Saz.....

-1-

AŞAĞIDAN GELEN GELİNE BENZER
SAÇLARI TELEFON TELİNE BENZER
BEN YARIMI NERDE OLSA BİLİRİM
ÇİÇEKLI BAHCENIN GÜLÜNE BENZER.

-2-

AŞAĞIDAN CIVIL, CIVIL KUŞ GELİR
KAPALILAR DOLU GİDER BOŞ GELİR
ÇIKMA YARIM ÇIKMA, SEN KOYUMUZDEN
BELKİ OLUR BAŞINA BİR İŞ GELİR.

-3-

AŞAĞIDAN ESER POYRAZ ACILAR
YOKARIDAN CAM DALLARI GİCİLLER
ŞU KARŞIDAN GELEN ÇİFTE AVCILAR
İÇİNİZDE YARIM ATLI YOKMUDUR.

YÖRESİ
ÇİFTELER- HAN KOY

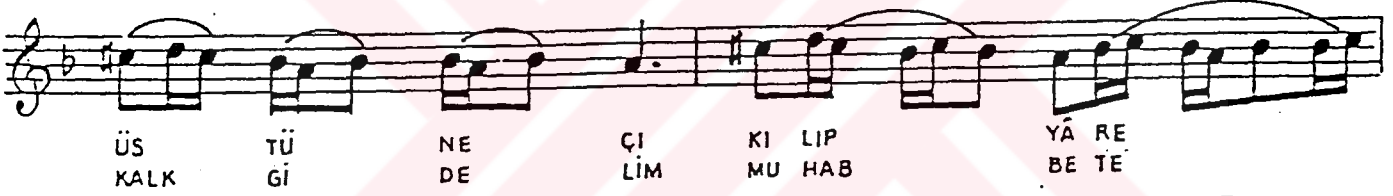
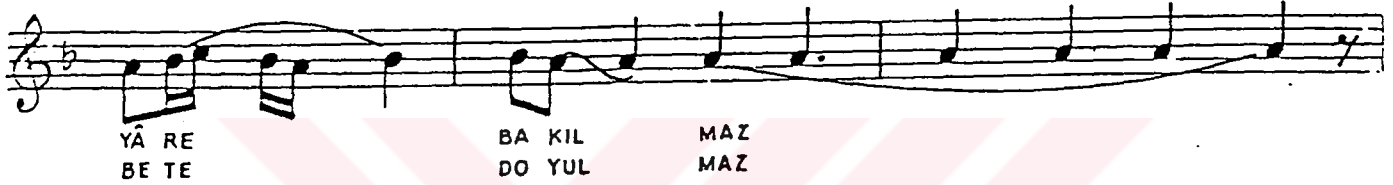
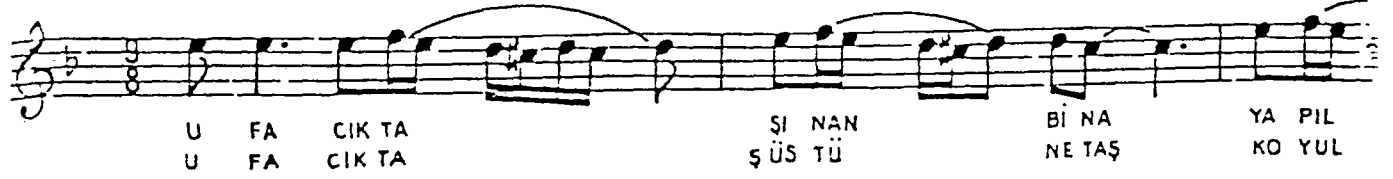
DERLEME TARİHİ
19/10/1968

NİMDEN ALINDIĞI
KOY HANIMLARI

UFACIK TAŞINAN BİNA YAPILMAZ

NOTAYA ALAN
MUAMMER ULUDEMİR

SÜRESİ :

UFACIK TAŞINAN BİNA YAPILMAZ
(2)

SUN LAR RİM DEN ÖL DÜ GON CA GÜM ZA MAN GÜ LÜM DEN

(1)

UFACIK TASINAN BİNA YAPILMAZ (Aman)
ÜSTÜNE ÇIKILIP YÂRE BAKILMAZ
SEN GÜZELSİN SENİN KAHRIN ÇEKİLMEZ (Aman)
ÇEKİYİN AYRILIK SENİ BİR ZAMAN
YAN YANA KOYSUNLAR ÖLDÜĞÜM ZAMAN

(2)

UFACIK TAŞ ÜSTÜNE TAŞ KOYULMAZ (Aman)
KALK GİDELİM MUHABBETE DOYULMAZ
HERKEZ SEVDİĞİNDEN ZORLA AYRILMAZ (Aman)
BEN AYRILMAM BENİM NAZLI YÂRİMDEN
YÂRİMDEN, YÂRİMDEN GONCA GÜLÜMDEN

YERİ
ESKİŞEHİR-İNÖNÜ

DERLEME TARİHİ
12/11/1968

EVLERİM EVLERİM SARAY EVLERİM.

YERİNDEN ALINDIĞI
KÖY HANIMLAR GURUPU

NOTAYA ALAN
MUAMMER ULDEMİR

SÜRESİ :

SAZ.....

EV LE Rİ M
EV LE Rİ M

LE RİM YÂ RA MA NA MAN
Ö NÜ " " " "

SA RAY DA EV LE Rİ MA MA NA MAN BE NO
YÜK SEK DE KAL DI RI " " " " KAL DI

NU Nİ ÇİN DE GÖN LÜ MÜ EY LE
RİM DAN DÜŞ DÜM BE Nİ KAL DI

RİM AH DE NÜ Nİ ÇİN DE
RİN " KAL DI RİM DAN DÜŞ TUM

SAZ.....

GÖN LÜ MÜ EY LE RİM
BE Nİ KAL DI RİN

A MAN KI RA LIN KI Zİ

YÂ RA MA NA MAN VAY KI RA LIN K.

EVLERİM EVLERİM SARAY EVLERİM
(2)

ZI A MAN A MAN HAY Dİ GÜ LÜ MAM MAN GEL

SAL LAN DO LAN GEL

HAY Dİ GÜ LÜ MAM MAN GEL SAL LAN

DO LAN GEL

(1)

EVLERİM EVLERİM (Yâr aman aman) SARAY EVLERİM (Aman aman)
BEN ONUN İÇİNDE GÖNLÜMÜ EYLERİM

(2)

EVLERİNİN ÖNÜ (Yâr aman aman) YÜKSEK KALDIRIM (Aman aman)
KALDIRIMDAN DÜŞTÜM BENİ KALDIRIN

(3)

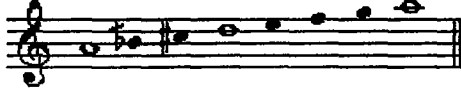
AMAN KIRALIN KIZI (Yâr aman aman) VAY KIRALIN KIZI (Aman aman)
HAYDİ GÜLÜM AMAN GEL SALLAN DOLAN GEL

NOT: Türkünün bir çeşitlemesi, *Bilecik*'ten (KIRALIN KIZI) adı ile derlenmiştir.
Orhan Gazi ile Nilüfer Hatun üzerine yakıldığı söylenmektedir

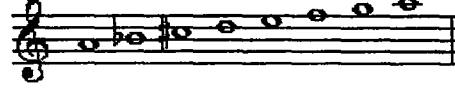
HİCAZ HÜMAYUN MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Ben Giderim Oduna.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Garip Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Hicaz Hümeyun Makamı Dizisi.

“Türkünün güfte kısmı; tiz bölgeden (Muhayyer perdesinden Başlamıştır.”

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

4.2. Kullanım Sayısı

3'lü Aralık

3

7'li Aralık

1

5'li Aralık

2

4'lü Aralık

1

5. Sonuç : Güçlü Neva perdesinde Buselik çeşnişi kullanarak, Dügâh perdesindeki Hicaz 4'lüsünü karar verirken göstermiştir. Türkünün güfte kısmında tiz durak Muhayyer perdesini açarak Neva perdesinde ki Buselik 5'lisine bağlamıştır. Türküde Nim Hicaz perdesinde çeşnisiz asma kalış görülmektedir. Türkünün T.H.M dizi karşılığı Garip Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı Hicaz Hümeyun Makamı dizisidir.

6. Hicaz Makamı Dizisindeki diğer incelenen Afyon Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	937	Ben Giderim Oduna.	2/4 1+1	3 – 4 5 – 7	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Hûmayun Makamı Dizisi

YÖRESİ
AFYON

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
BULANCAKLI
KADRI ÜSTÜNDAĞ
SÜRESİ:

BEN GİDERİM ODUNA

MOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÇ

(SAZ ...)

BEN Gİ DE RİM O DU NA SA HAN DER LER
KAR ŞI DAN Gİ DE HAT NA LI ALT IN DA KI
SA RI YA YI MIN BEN Dİ ME TEZ U HUT

A DI MA GE LE LI Ü ÇAY OL DU DO YA MA DİM
LİM KAT LI A NAM BA BAM SAĞ OL SUN HE Mİ SİN DEN
TUN AN DI DÜŞ MAN LAR Bİ LE ET MEZ BA MA ET Tİ

TA DI NA YA LAN MIY DIN YA ŞAR KA RA KOL DA
YAR TAT LI .. ..
ĞİN FEN Dİ .. ..

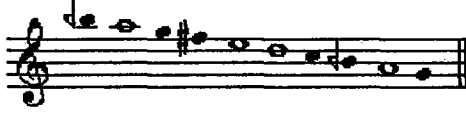
DOĞ RU SÖY LER MAH KE ME DE ŞA ŞAR
.. ..
.. ..

- BEN GİDERİM ODUNA
—1— SAHAN DERLER ADIMA
GELELİ ÜÇAY OLDU
DOYAMADIM TADINA
Bağlantı
YALANMIYDIN YAŞAR
KARAKOLDA DOĞRU SÖYLER
MAHKEMEDE ŞAŞAR
- KARŞIDAN GİDEN ATLI
—2— ALTINDA KİLİM KATLI
ANAM, BABAM SAĞ OLSUN
HEPİSİNDEN YAR TATLI
Bağlantı
SARI YAYIMIN BENDİ
—3— NE TEZ UNUTTUNANDI
DÜŞMANLAR BİLE ETMEZ
BANA ETTİĞİN FENDİ
Bağlantı.

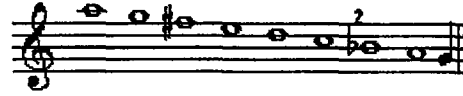
TAHİR MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Bağdat Elllerinden Gelen Durnalar.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Tahir Makamı Dizisi

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

4.2. Kullanım Sayısı

3'lü Aralık

14

4'lü Aralık

1

5'li Aralık

1

5. Sonuç : Muhayyer perdesi güçlü konumundadır, Neva perdesinde Rast 5'lisi ile yarım karar yapılmıştır Evç perdesinde Segâh çeşnisi, Hüseyini perdesinde Uşşak çeşnisi, Neva perdesinde Buselik çeşnisi, Çargâh perdesinde Çargâh çeşnisi, Segâh perdesinde Segâh çeşnisi, Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü ile karar vermiştir. Rast perdesi yeden konumundadır. Türkünün T.H.M dizi karşılığı Yahyalı Kerem Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı yerinde Tahir makamı dizisidir.

6. Tahir Makamı Dizisindeki incelenen Çorum Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	478	Bağdat Ellerinden Gelen Durnalar.	7/8 2+2+ 3 2/4 1+1 9/8 3+2+ 2+2	3 – 4 5	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi	Yerinde Tahir Makamı Dizisi.

YÖRESİ
MECİDÖZÜ

KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK VELİ ERDEM

SÜRE

BAĞDAT ELLERİNDEN GELEN DURNALAR

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

BAĞDADELLE RİN DEN GELENDU RU NA LAR DUR NA LARNE HA BE Rİ
YAR DAN NE HA BE Rİ EY ŞİMDİ BE NİM YA RİM
HEY HEY HEY HEY HE Y
GÖ ZÜN SÜR ME LE Rİ DUR NA LAR NE HA BE
R YAR DAN NE HA BE REY

1
BAĞDAT ELLERİNDEN GELEN DURNALAR
DURNALAR NE HABER YARDAN NE HABER EY
ŞİMDİ BENİM YARİM (hey hey hey hey hey) GÖZÜN SÜRMELE
DURNALAR NE HABER, YARDAN NE HABER EY

2
ESİP ESİP KARLI DAĞLAR AŞARSIN
KILAVIZIN YOKMU NEDEN ŞAŞARSIN
BİR YAZDAN BİN GÜZDEN DEDİM DEŞERSİN
DURNALAR NE HABER YARDAN NE HABER EY

3
KATAR KATAR GÖK YÜZÜNDE DÖNERSİN
AKŞAMANI KALDIN NEDEN EVERSİN
DOĞRU SÖYLE SEN EY MEVLAYI SEVERSİN
DURNALAR NE HABER YARDAN NE HABER EY

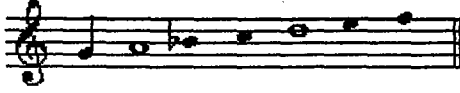
4
YARİNİ ÖLDÜRMÜŞ ELİ KANMOLA
AK GERDAN ÜSTÜNE GİFTE BENMOLA
DOĞRU SÖYLEN BENİM YARİM SAĞMOLA
DURNALAR NE HABER YARDAN NE HABER

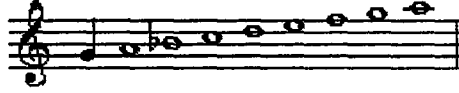
KÜRDİ MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Bu Dağlarda Bağ Olmaz.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

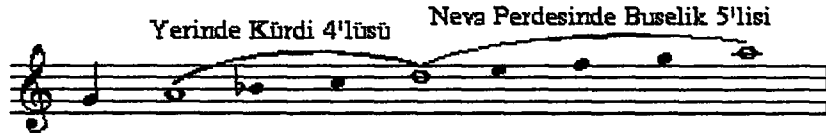

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Bozlak Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Kürdi Makamı Dizisi hakimdir.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

4.2. Kullanım Sayısı

3'lü Aralık

8

5'li Aralık

2

5. Sonuç : Saz kısmında Hüseyin perdesi güçlü konumundadır. Rast perdesi yeden olarak kullanılmıştır. Neva perdesinde Buselik çeşni görülmekle beraber Çargâh ve Kürdi perdelerinde Çargâh çeşni vardır. Güftenin başladığı kısım çıkıcıdır. Türkünün bitimi Dügâh perdesinde Kürdi 4'lüsü ile. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Bozlak Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı ise yerinde Kürdi Makamı dizisidir.

6. Kürdi MakamıDizisindeki İncelenen Eskişehir Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M. Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	973	Bu Dağlarda Bağ Olmaz.	9/4 2+2+ 2+3	3 – 5	Bozlak Ayağı Dizisi.	Yerinde Kürdi Makamı Dizisi.

YÖRESİ
ESKİŞEHİR

KİMDEN ALINDIĞI
OSMAN ÖZDENKÇİ

BU DAĞLARDA BAĞ OLMAZ

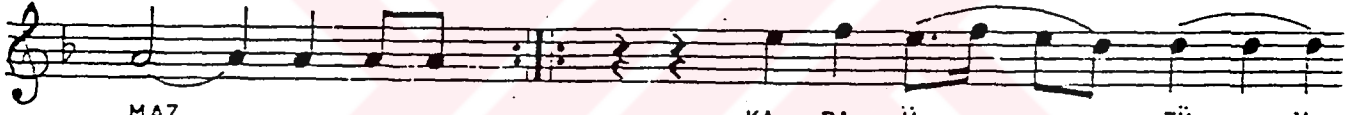
DERLEME TARİHİ
19_9_1949

SÜRESİ:

NOTAYA ALAN
OSMAN ÖZDENKÇİ

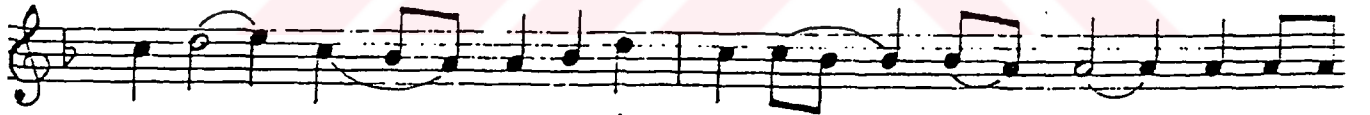

BU DAĞ LAR DA..... BA..... ĞO..... L
BE NAĞ LA RI..... M SA..... ZA..... Ğ

MAZ
LAR

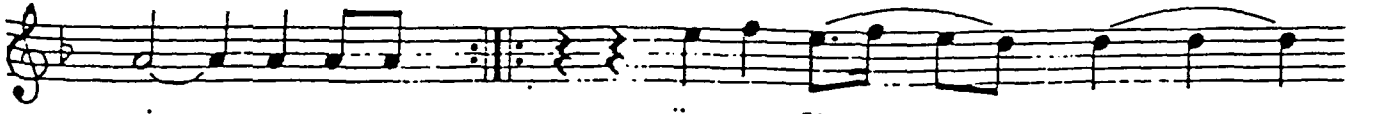
KA RA Ü..... ZÜ..... M
KAR ŞIM DA..... Bİ..... R

A KOL MA..... Z HAY DİN Dİ A KO... L MAZ HEY
KI ZAĞ LA..... R HAY DİN Dİ KI ZA... Ğ LAR HEY

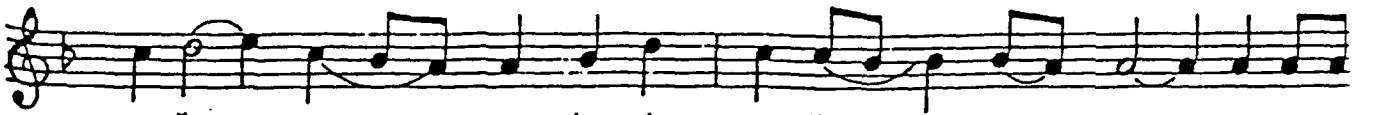

KOM ŞU KI Zİ..... SE..... VE.....
AĞ LAR SA A..... NA..... MA..... Ğ

NİN
LAR

YÜ RE Ğİ..... N DE.....
GE Rİ KA..... LA..... N

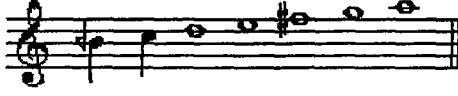

YA ĞOL MA..... Z HAY DİN Dİ YA ĞO... L MAZ HEY
A ZAĞ LA..... R HAY DİN Dİ A ZA... Ğ LAR HEY

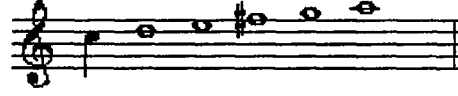
NEVA PERDESİNDE RAST BEŞLİSİ

Türkünün İsmi: Caminin Ardı Ayaz.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Beşli Karşılığı

2.1. Neva perdesinde Beşiri 5'lisi

3. T. S. M Beşli Karşılığı.

3.1. Neva perdesinde Rast 5'lisi

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

22

2

5. Sonuç : Segâh perdesinde Segâh çeşnisini göstererek Neva perdesindeki Rast 5'lisini kullanmıştır. Duyum itibariyle Segâh Makamı hakimse de türkü Segâh'ın 3. derecesi Neva perdesinde Rast 5'lisi ile bitmiştir. Türkünün T.H.M Beşli karşılığı Neva perdesinde Beşiri 5'lisidir. T.S.M Beşli karşılığı ise Neva perdesinde Rast 5'lisidir.

6. Neva perdesinde Rast Beşlisi ile incelenen Kırıkkale Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Beşli Karşılığı	T.S.M Beşli Karşılığı
1-	873	Caminin Ardı Ayaz.	$\frac{4}{4}$ $2+1+$ 1	3 - 4	Neva perdesinde Beşiri 5'lisi.	Neva Perdesinde Rast 5'lisi.

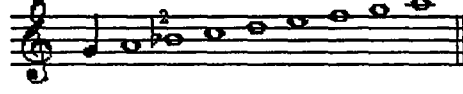
UŞŞAK MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Dama Bulgur Sererler.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Uşşak Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

4.2. Kullanım Sayısı

4'lü Aralık

4

3'lü Aralık

12

5'li Aralık

1

5. Sonuç : Rast perdesinde Rast çeşnisini kullanarak Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü ile Tam kalış göstermiştir. Hüseyini perdesini açmış, güçlü Neva perdesi olarak kullanılmıştır. Neva perdesinde Buselik 4'lüsü ile Çargâh perdesinde Çargâh çeşnisi Segâh perdesinde Segâh çeşnisi Dügâh perdesinde Hüseyini 5'lisi vardır. Seyri çıkıcı olarak kullanıldığı ve güçlü konumunda Neva perdesi olduğu için duyum itibari ile Uşşak Makamı düşünülebilir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Yahyalı Kerem Ayağı dizisi, T.S.M. dizi karşılığı Uşşak Makamı Dizisidir.

6. Uşşak Makamı Dizisindeki incelenen Niğde Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	201	Dama Bulgur Sererler.	4/4 2+1+ 1	3 – 4 5	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Uşşak Makamı Dizisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 201 1/4/1973

YÖRESİ
NİĞDE

KİMDEN ALINDIĞI
REMZİ GÖKSEL

DAMA BULGUR SERERLER

DERLEYE
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ
5 / 2 / 1966

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

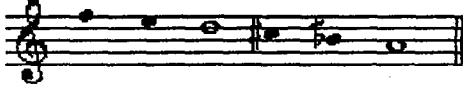
SÜRE

DAMA BULGU RU SE RER LER A MAN DAMA BULGU RU SE RER LER
DA MA ÇIK MA Ü ŞÜR SÜN A MAN DAMA ÇIK MA Ü ŞÜR SÜN
ÇIK MA DA BO YUN GÖ RER LER SA ÇIN İŞ RI SİM
GÜ ZEL LİK DE MEN ŞÜR SÜN ME YİL VER DİK AL
TEL Lİ LÜ VE Rİ VERE KAY TAN Ö RER LER
DAN DİK EL LER NEN KO NU ŞÜR SÜN
HAN ÇE RE KA YI TAN Ö RER LER
EL LER NEN KO NU ŞÜR SÜN A MAN ŞE RİF NE DER SİN
SU NA SU NA BOY LUM NE DER SİN AS KER OL DUM
BEN Gİ Dİ YO RUM DA HA DA HA BA NA NE DER SİN

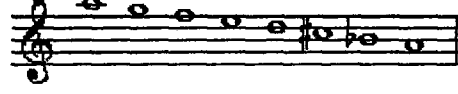
HİCAZ HÛMAYUN MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Dere Geliyor Dere.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Garip Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Hicaz Hûmayun Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

3

5. Sonuç : Neva perdesinde Buselik çeşni kullanılarak Dik Kürdi perdesinde çeşnisiz asma kalış yapılmış en son Dügâh perdesinde Hicaz 4'lüsü ile karar vermiştir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Dügâh perdesinde Garip Ayağı dizisidir. T.S.M dizi karşılığı ise Hicaz Hûmayun Makamı dizisidir.

6. Hicaz Makamı Dizisindeki diğler incelenen Ankara Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2711	Dere Geliyor Dere.	4/4 2+1+ 1	3	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Hûmayun Makamı Dizisi
2-	2726	Merdivenden İndirdiler.	4/4 2+1+ 1	3 - 4	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Hûmayun Makamı Dizisi
3-	2888	Çarşı Bağda Sıra Sıra Bağdemler.	4/4 2+1+ 1	3	Yerinde Garip 4'lüsü.	Yerinde Hicaz 4'lüsü.

YÖRESİ
ANKARA-ŞEREFLİKOÇHİSAR

KİMDEN ALINDIĞI
VELİ ÖZTÜRK

SÜRESİ. ♩. 112

DERE GELİYOR DERE
(Türkmen oğlu)

NOTAYA ALAN
İSMEH AKYOL

DE RE GE Lİ YOR DE RE ... GU MU NU SÜ
FA DI ME BO YU NU ZÜN A LI RİM SE

RE SÜ RE ... A MAN BE Nİ GÖ TÜRÜ N
Nİ GÜ ZÜN GÜ L Sİ NE Nİ NÜS TÜN DE.

YAN DIM TÜRK MEN OĞ LU ... R ZİN OL DU
YAN DIM TÜRK MEN OĞ LU ÇİL PA RA DÜ

ĞU YE RE SAL LAN Bİ ZE DOĞ RU
ZÜM DÜ ZÜM SAL LAN Bİ ZE DOĞ RU

DERE GELİYOR DERE
GUMUNU SÜRE SÜRE
AMAN BENİ GÖTÜRÜN YANDIM TÜRKMEN ÇĞLU (1)
GIZIN OLDUĞU YERE SALLAN BİZE DOĞRU (2)

FADİME BOYUN UZUN
ALIRIM SENİ CÜZÜN
GÜL SİNENİN ÜSTÜNDE — (1)
ALTINLAR DÜZÜM DÜZÜM — (2)

Y R T MÜZİK DAİRESİ YATIMLARI
Y M M REPERTUAR SIRA NO: 2726
İNCELEME TARİHİ: 3.6.1955

YÖRESİ
ANKARA - ~~AYAS~~ - GÜDÜL MAHIYESİ
KİMDEN ALINDIĞI
MUSA GENÇAYCI
SÜRESİ: ♩. 77

DERLEYEN
ANKARA DEVLET
KONSERVATUARİ

DERLEME TARİHİ
21.7.1955

MERDİVENDEN İNDİRDİLER

NOTAYA ALAN
İSMET AKYOL

MER Dİ VE—N DEN İN DİR Dİ LE—R
MER Dİ VE NİN AL TI GU YU

SAL TA NA TA BİN DİR Dİ LER
GU LA—Ç LA DI—M AL DIM SU YU

(SAZ ————)
KAH RE— Vİ— NE
GA—Y NA NA MINU

GÜN DER Dİ LE—R AK SA—M DU RU LUR
ES Kİ HU YU " " " " " "

DU RU LU— RA MA—N
" " " " " "

MERDİVENDEN İNDİRDİLER
SALTANATA BİNDİRDİLER
KAHREYİNE GÖNCEPİLER
AKŞAM DURULUR DURULUR AMMAN

MERDİVENİN ALTI GUYU
GULAÇLADIM ALDIM SUYU
GAYNANAMIN ESKİ HUYU
AKŞAM DURULUR DURULUR AMMAN

YÖRESİ
ANKARA. GÜDÜL
SORGUN KOYU

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDI
CEHALETTİN GENÇTÜRK

GARŞI BAĞDA SIRA SIRA BADEMLER

NOTAYA ALAN
ERKAN SÜRMEK

SÜRESİ:

GARŞI BAĞ DA SIRA SIRA BAĞ DEM LE R.
OTUR SUN AĞ LA Sİ N YA RI Gİ DEN LE R.
NE SEN BA NA OY DU N NE BE BEN SA NA.
KÖ RO L SUN ŞUR BE Tİ İ CA DE DEN LE R.
KEK LİK OL SAM ÇA LI Dİ Bİ E SER Dİ M.
ZEN Gİ NOL SAM Gİ ZA R Dİ NA DÜ ŞER Dİ M.

-1-

GARŞI BAĞDA SIRA SIRA BADEMLER
OTURSUN AĞLASIN YARI GİDENLER
NE SEN BANA OYDUN NE DE BEN SANA
KÖR OLSUN GURBETİ İCAD EDENLER
Bağlantı: { KEK LİK OLSAM ÇALI Dİ Bİ ESERDİM
ZENGİN OLSAM GİZARDINA DÜŞERDİM

-2-

GARŞI BAĞDA BAĞDEM GÜLÜP DURUYOR
YAPRAĞI DALINDA SOLUP DURUYOR
BİR İYİYİ BİR KÖTÜYE VERMİŞLER
AĞLAYIP GÖZ YAŞIM SİLİP DURUYOR
Bağlantı r.

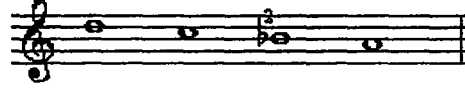
UŞŞAK DÖRTLÜSÜ

Türkünün İsmi: Dut Ağacı Dut Verir.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dörtlü Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü

3. T. S. M Dörtlü Karşılığı

3.1. Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

8

5. Sonuç : Segâh perdesinde Segâh çeşnisini kullanarak Dügâh perdesinde Uşşak çeşnisi ile karar vermiştir. Bu türkünün T.H.M 4'lü karşılığı Kerem 4'lüsü, T.S.M 4'lü karşılığı yerinde Uşşak 4'lüsüdür.

6. Uşşak Makamı Dizisindeki diğer incelenen Kayseri Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2713	Dut Ağacı Dut Verir.	2/4 1+1	4	Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü.	Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü.
2-	631	Gesi Bağları	2/4 1+1 6/4 3+3	3 – 4 5	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Uşşak Makamı Dizisi.
3-	2279	Dağdan Yuvarlandı Kayalarımız.	4/4 2+1+1 5/4 2+2+1 6/4 3+3	3	Dügâh perdesinde Kerem 5'lisi.	Yerinde Hüseyini 5'lisi.

YÖRESİ
KAYSERİ-PAZARÖREN
KİMDEN ALINDIĞI
ELİF ÖZKAN
SÜRESİ :

DERLEME TARİHİ
1.7.1941

DUT AĞACI DUT VERİR

NOTAYA ALAN
HİKMET TAŞAN

DUT A ĞA CI DU — I VE RİR NA — Z LI YAR
YAP RA ĞI NI ĞI — VE RİR NA — Z LI YAR
ER GEN ĞÖ LAN BÜ YL K GİZ NA — Z LI YAR
EY LEN ME Sİ DA — D VE RİR NA — Z LI YAR
DUT A ĞA CI ME — R Dİ VAN NA — Z LI YAR
Dİ BİN DE DUR CUM Dİ VAN NA — Z LI YAR
BE Nİ YAR CAN A YI RAN NA — Z LI YAR
NE DİN BİL SUN NE İ MAN NA — Z LI YAR

GARA GARA GAZANLAR NAZLI YAR
GARA YAZI YAZANLAR " "
CENNET YUZU GÖRMESİN " "
ARAMIZI BOZANLAR " "

YÖRESİ
KAYSERİ

KİMDEN ALINDIĞI
A. GAZİ AYHAN

GESİ BAĞLARI

DEĞLEME TARİHİ

SÜRESİ

NOTA ALAN
M. SARISÜZEN

Saz -----

I II

O . . . . . F GE Sİ BA Ğ LA RIN DA

DO LA NI YO RU . . . . . M Yİ . . . . . TİR . . . . . R Üİ . . . . . M

YA RI . . . . . Mİ A MAN A RA NI YO RUM

Yİ TI . . . . . P

DİM YA RI Mİ A MA NA RA NI

YO RUM

Saz -----

YO RUM

BİR CİFT SE Ğ Mİ NA

GÜ YE Nİ YO RU.....M GE LO YU...R

YA Nİ MA HAL LE Rİ Mİ SÖ.....Y LE YİM

Saz -----
HA LI.....M

DE.....N Bİ...L Mİ YOR BE NO YA Rİ NE.....

Saz -----
.....Y LE YİM

I II
O.....

..... F GE Sİ BA Ğ LA RIN DAN GEL SİN GE Çİ.....L Sİ.....N
GE Sİ BA Ğ LA RIN DA BİR TOP GÜ LÜ.....M VA.....R

KU RU.....L SU.....N MA SA.....LAR
HE YA.....L LA.....H TAN KO.....RK MAZ

RA KI KON YAK I
SA NA BA NA 0 ÇİL SİN
LUM VAR

Saz...
KU HE RU... L
YA... L

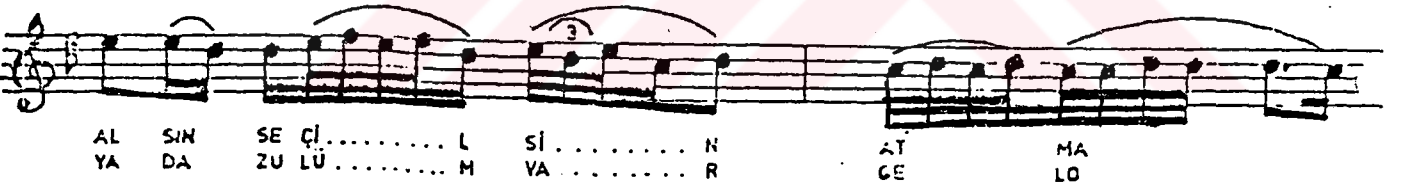
SU... N MA SA... LAR RA KI KON YAK I
LAH TAN KO... RK MAZ SA NA BA NA Ö

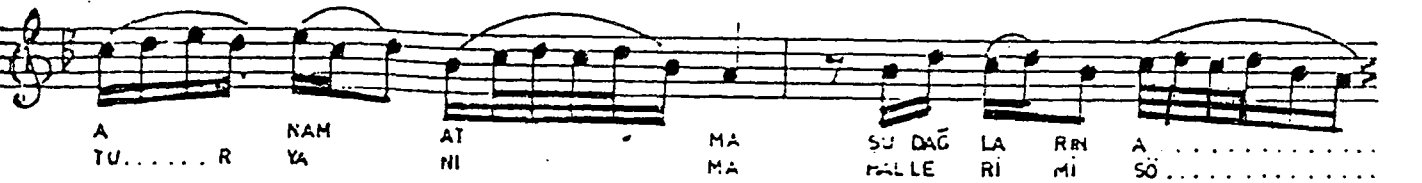
Saz...
ÇİL SİN
LUM VAR

HER KES SEV Dİ Ğİ Nİ
Ğ LUM VAR DA ŞU DÜN

AL SİN SE Çİ... L Sİ... N
YA DA ZU LÜ... M VA... R AT GE MA LO

A TU... R NAM YA AT NI MA MA
SU DAĞ LA RIN A... SÖ...
Rİ MI SÖ...

... R DI NA
... Y LE YİM

(GESİ BAĞLARI)
Sayfa-4

Kİ..... M SE LE..... R YAN MA SIN
HA LI..... M DE..... N BİL Mİ YGR

A NAM YAN SIN DE..... R DI ME
BE NO YA RI NE..... Y LE YİM

- 1 -

OF GESİ BAĞLARINDA DOLANIYORUM
YITİDİM YARİMİ (aman) ARANIYORUM
BİR ÇİFT SELÂMINA GÜVENİYORUM
Bağlantı - GEL OTUR YANIMA HALLERİMİ SÖYLEYeyİM
HALİMDEN BİLMİYOR BEN O YARİ NEYLEYİM

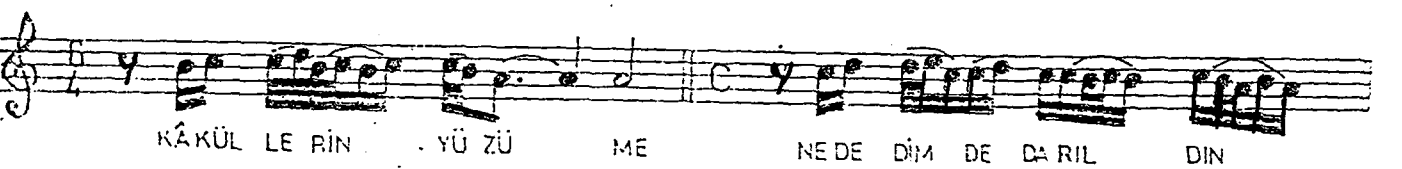
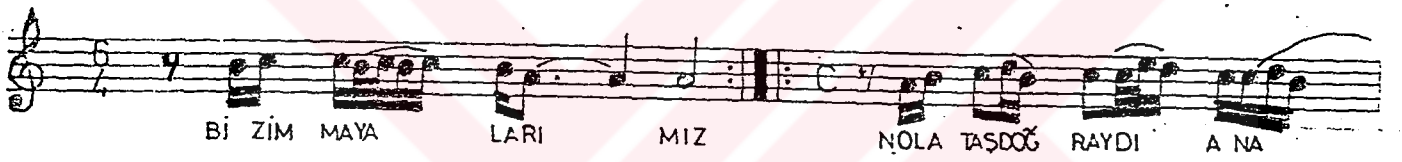
- 2 -

OF GESİ BAĞLARIMDAN GELSİN GEÇİLSİN
KURULSÜN MAŞALAR RAKI KONYAK İÇİLSİN
HERKES SEYDİCİNİ ALSIN SEÇİLSİN
Bağlantı - ATMA ANAM ATMA ŞU DAĞLARIN ARDINA
KİMSELER YANMASIN ANAM YANSIN DERDİME

- 3 -

OF GESİ BAĞLARINDA BİR TOP GÜLÜM VAR
HEY ALLAHTAN KORKMAZ SANA BANA ÖLÜM VAR
ÖLÜM VARDA ŞU DÜNYADA ZULÜM VAR
Bağlantı - GEL OTUR YANIMA HALLERİMİ SÖYLEYeyİM
HALİMDEN BİLMİYOR BEN O YARİ NEYLEYİM

DAĞDAN YUVARLANDI KAYALARIMIZ

1. DAĞDAN YUVARLANDI KAYALARIMIZ
GAM İLE YOĞRULDU BİZİM MAYALARIMIZ
NOLA TAŞ DOĞURAYDI ANALARIMIZ

2. ÇARŞIDAN ALDIM DA ALI YASMAĞIM
GELİN OLDUĞUMA BEN DE AMAN PİŞMANIM
KAYSERİ'NİN BİR YARISI DÜŞMANIM

MEKTUPLARIN DİZİME DE KAKÜLLERİN YÜZÜME
NE DEDİM DE DARILDIN HİÇ BAKMIYON YÜZÜME

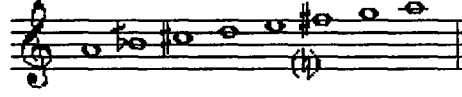
HİCAZ MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Evlerinin Önü Yüksek Kaldırım.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Garip Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Hicaz Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

15

6

5. Sonuç : Hüseyini perdesinde Uşşak çeşnisi görülmekle beraber, Nim Hicaz perdesinde çeşnisiz asma kalış yaparak kararda yerinde Hicaz 5'lisini ve 4'lüsünü kullanmıştır. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Garip Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı yerinde Hicaz Makamı dizisidir.

6. Hicaz Makamı Dizisindeki diğer incelenen Kayseri Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M. Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2718	Evlerinin Önü Yüksek Kaldırım.	7/4 2+2+ 3 4/4 2+1+ 1	3 - 4	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Makamı Dizisi
2-	998	Erciyes Kralı	10/8 2+3+ 2+3	3 - 4 5 - 7	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Makamı Dizisi
3-	2732	Sarı Çiçeğinen Donandı Dağlar.	9/8 2+2+ 2+3	3 - 4	Yerinde Garip 5'lisi.	Yerinde Garip 5'lisi.
4-	948	Altunu Bozdurayım.	12/8 3+3+ 3+3	5 - 8	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Makamı Dizisi

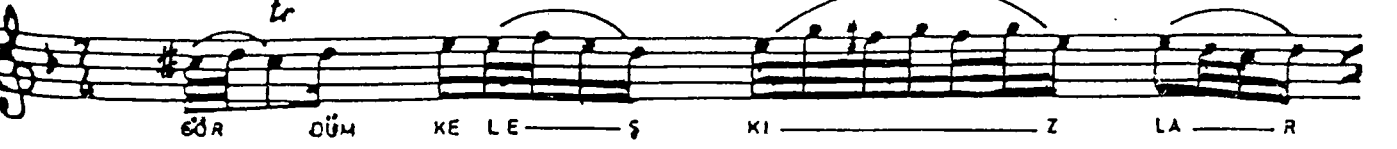
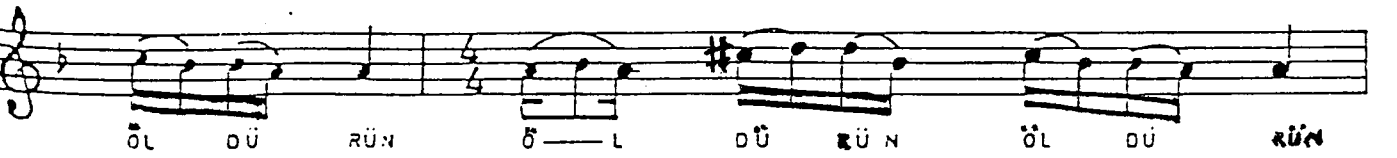
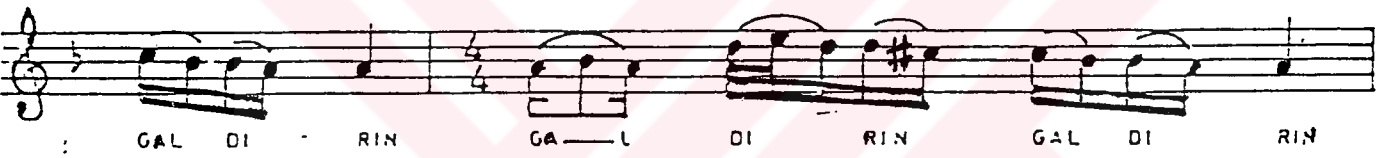

YÖRESİ
KAYSERİ - PAZARÖREN
KİMDEN ALINDI
FATMA EFE
SÜRESİ :

EVLERİNİN ÖNÜ YÜKSEK KALDIRIM

DERLEME TARİHİ
1.7. 1941

NOTAYA ALAN
HİKMET TAŞAN

- 2 -

EVLERİNİN ÖNÜ YÜKSEK KALDIRIM

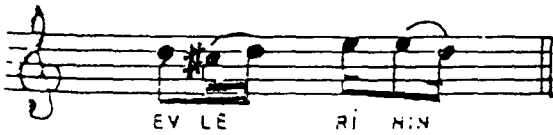
EVLERİNİN ÖNÜ YÜKSEK GALDIRIM (GALDIRIM GALDIRIM)
GALDIRIMCAŖ DÜSTÜM BENİ GALDIRIN (GALDIRIN GALDIRIN)
UYRUN BENİ GIZLAR BENİ ÖLDÜRÜN (ÖLDÜRÜN ÖLDÜRÜN)

ÜYRÜNÜR ÜYRÜNÜR GIZLAR ÜYRÜNÜR (UYRUNUR UYRUNUR) / BAĞLANTI
GÖRDÜM KELEŞ GIZLAR SÖYLE SALLANIR (SALLANIR SALLANIR)

EVLERİNİN ÖNÜ CAMIZ YATAĞI (YATAĞI YATAĞI)
CAMUR OLMUS AĞ YARIMIN ETEĞİ (ETEĞİ ETEĞİ)
İKİ DAĞ ARASI YİĞİT OTAĞI (OTAĞI OTAĞI)

BAĞLANTI

2. KUPLETTE

YÖRESİ
KAYSERİ-EFBERE KÖYÜ

DERLEME TARİHİ
10_2_1954

KİMDEN ALINDIĞI
HASAN AKALIN
(Hacı Halil Ağadan işitmiş)
SÜRESİ:

ERCİYES KIRALI
(KOZANOĞLU)

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

ER Cİ YES
YAR GE LİR
CA DI RİN
KO ZAN GEL

KI RA LI HAR MAN ÇIK YUR DU HE LE YAR YUR DU
DE YAY LA SI NA İ NER Dİ HE LE İ NER Dİ
AR DİN DA MA YA KU ZU LAR HE LE KU ZU LAR
Dİ İS KE LE YE DA YAN Dİ HE LE DA YAN Dİ

Nİ COL DU DAĞ LA RİN
VAR SAH GE LİR ET RA
YA Nİ YO RE SİN DE
Kİ Lİ CİN KAB ZA Sİ

AS LA Nİ KUR DU HE LE YAR KUR DU
FİN DA DÖ NER Dİ HE LE DO NER Dİ
ÇAC LAR Sİ Zİ LAR HE LE Sİ Zİ LAR
KA NA BO YAN Dİ HE LE BO YAN Dİ

Saz.....

ERCİYES KIRALI
(Sahife - 2)

A RA YER DE KAL DI HA CI LAR YUR DU HE LE YAR YUR DU
HA DE YİN CE BEŞ YÜZ AT LI Bİ NER Dİ HE LE Bİ NER Dİ
E LİN A Şİ RE TİN SE Nİ AR ZU LAR HE LE AR ZU LAR
MA A Şİ MİZ BİN BEŞ YÜ ZE DA YAN DI HE LE DA YAN DI

Saz .....

E LİN SE Nİ İS Tİ YOR GEL KO ZA NOĞ
.. ..
.. ..

LU GEL KO ZA NOĞ LU
.. ..
.. ..

— 1 —

ERCİYES KIRALI HARMANCIK YURDU (Hele yar yurdu)
NİCOLDU DAĞLARIN ASLANI KURDU (.. ..)
ARA YERDE KALDI HACILAR YURDU (.. ..)
ELİN SENİ İSTİYOR GEL KOZANOĞLU. (Gel kozanoğlu)

— 2 —

YAR GELİRDE YAYLASINA İNERDİ (Hele inerdi)
VARSAH GELİR ETRAFINDA DÖNERDİ (Hele dönerdi)
HA DEYİNCE BEŞ YÜZ ATLI BİNERDİ (Hele binerdi)
ELİN SENİ İSTİYOR GEL KOZANOĞLU (Gel Kozanoğlu)

— 3 —

CA DİRİN ARDINDA MAYA KUZULAR (Hele kuzular)
YANI YÖRESİNDE ÇAĞLAR SIZILAR (Hele sızılar)
ELİN, AŞİRETİN, SENİ ARZULAR (Hele arzular)
ELİN SENİ İSTİYOR GEL KOZANOĞLU. (Gel Kozanoğlu)

— 4 —

KOZAN GELDİ İSKELEYE DAYANDI (Hele dayandı)
KILICIN KABZASI KANA BOYANDI (Hele boyandı)
MAAŞIMIZ BİN BEŞ YÜZE DAYANDI (Hele dayandı)
ELİN SENİ İSTİYOR GEL KOZANOĞLU. (Gel Kozanoğlu)

YÖRESİ

KAYSERİ

KİMDEN ALINDI

İSMAIL ERDOĞAN

SÜRESİ :

SARI ÇİÇEĞİNEN DONANDI DAĞLAR

NOTAYA ALAN

MİHMET TAŞAN

The musical score is written on ten staves. The first three staves are instrumental. The fourth staff begins with the lyrics 'SA RI Çİ ÇE Ğİ NEN DE'. The fifth staff continues with 'OO NA N CI DA Ğ LA R'. The sixth staff continues with 'YE ŞİL YA P RA ĞI NA H ŞE NO L'. The seventh staff is instrumental and includes the instruction '(SAZ)'. The eighth staff continues with 'OU BA Ğ LAR'. The ninth staff continues with 'EB RI ŞİM YA'. The tenth staff continues with 'Z MA YI DA A L FE'. The score includes various musical notations such as treble clefs, key signatures (one sharp), time signatures, and dynamic markings like 'p'.

SARI ÇİÇEĞİNEN DONANDI DAĞLAR

SE ————— BAĞ ————— LA — R AH NEY

LE ————— Yİ ————— M A RA MI — Z DA

CA — Ğ LA — R VAR SE NI OR DA

BE NI BU — R DA E — Yİ LE — R VAR

(SAZ —————)

VAR DİM BA — K TI ————— M CE VİZ A — L

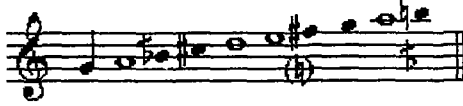
TI DÖ — ŞE ————— Lİ YA NIM BE —

HİCAZ MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Gar mı Yağmış Yüce Dağlar Başına.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

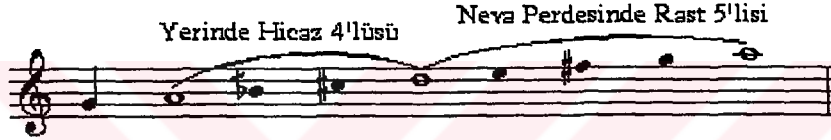

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Garip Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Hicaz Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

5'li Aralık

6'lı Aralık

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

2

6

5

1

5. Sonuç : Rast perdesinde Nikriz 5'lisi beraberinde Dügâh perdesinde Hicaz 5'lisini göstermiştir. Muhayyer perdesini açarak, Hüseyini perdesini Uşşak çeşnisi, Kürdi çeşnisi, Dik Kürdi perdesinde çeşnisiz asma kalış yapmıştır. Güfte kısmında Gerdaniye perdesini açarak güçlü Neva perdesinde Buselik'li, Nim Hicaz perdesinde çeşnisiz asma kalış yapmıştır. Güftenin 2. kısmında Evç perdesinde, Segâh çeşnisi görülmektedir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Garip Ayağı dizisidir. T.S.M dizi karşılığı ise Hicaz :Makamı dizisidir.

6. Hicaz Makamı Dizisindeki diğler incelenen Kırşehir Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

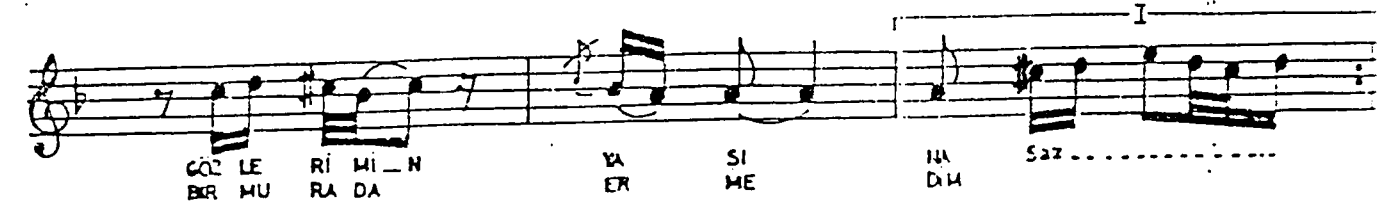
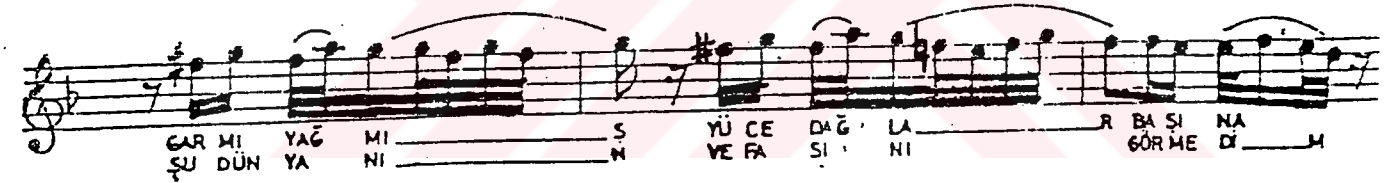
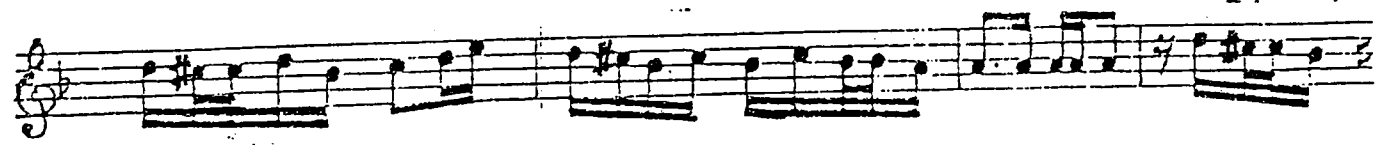
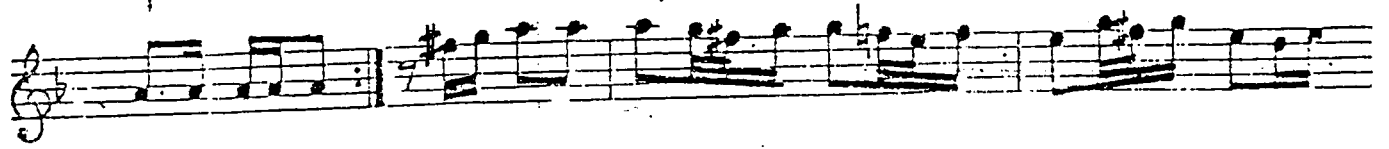
SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M. Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	1824	Gar mı Yağmış Yüce Dağlar Başına.	2/4 1+1	3 – 4 5 – 6	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Makamı Dizisi
2-	50	Zülûf Dökülmüş Yüze	4/4 2+2	3 – 4 5 - 7	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Makamı Dizisi
3-	113	Dane Dane Benleri Var Yüzünde	2/4 1+1	3 – 5 4	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Makamı Dizisi

YÖRESİ
KIRŞEHİR
KİMDEN ALINDIĞI
NESET ERTAŞ

GARMI YAĞMIŞ YÜCE DAĞLAR BAŞINA

NOTAYA ALAN
ACMAN ATAMAN

SÜRESİ :
♩ = 60

GARMI YAĞMIS YÜCE DAĞLAR BAŞINA
(Sahife - 2)

DA HA DEY ME MİŞ DİM ON BE S YA SI
EL LER GL RI DE Mİ DEV RA N SÜR ME

HA DI M YUR DU RE FE LE RE K

GI R DI DE M GOL LA RI MI DA HA LI M
GI DE M AR ZE DE YİM HA LI M

DAN DAN DAN DEN uysal

GARMI YAĞMIS YÜCE DAĞLAR BAŞINA
MERHAMET EYLEMEZ GÖZLERİHİN YAŞINA
DAHA DEYMEMİSTİM ON BEŞ YAŞINA
Bağlantı. YURDU FELEK GİRDİ GİLLARIMI DALIMDAN
NERELERE GİDEM ARZİDEYİM HALIMDAN "

— 2 —
SU DÜNYANIN VEFASINI GÖRMEDİM
GEÇTİ CAHİL ÖMRÜM BİR MURADA ERMEDİM
ELLER GİBİ DEM İ DEYRAN SÜRMEDİM
Bağlantı.

YÖRESİ
KIRŞEHİR
KİMDEN ALINDIĞI
NEŞET ERTAŞ
SÜRESİ

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ
NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

ZÜLÜF DÖKÜLMÜŞ YÜZE (HALAY)

♩ = 60

ZÜ LÜF DÖ KÜL MÜ Ş YÜ ZE A MAN KAŞ YA KIŞ
MİŞ GÖ ZE A MA NA MAN U SAN DIM BU
CANIM DA NA MA NA MAN GER DI LE GE
ZE GE ZE S = 2

BU ELLERDE BEZ BAYRI (AMAN)
KÂTİP BİLDİ YAZ GAYRİ (AMANAMAN)
BİR KAZMA AL BİR KÜREK (AMAN AMAN)
MEZARIMI KAZ GAYRİ

GÜN DOĞDU AŞDI SÖYLE LAMAN!
GÜNÜLDÜR COŞTU BÖYLE LAMAN AMAN!
SEN ORADA BEN BURADA (AMAN AMAN)
ÖMRÜMÜZ GEÇTİ BÖYLE

YÖRESİ
KIRŞEHİR

DERLEME TARİHİ
5/1/1974

KİMDEN ALINDIĞI
MUHARREM VE
NEŞET ERTAŞ

DANE DANE BENLERİ VAR YÜZÜNDE

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE :

(♩ = 144) (Sgz.....)

The musical score is written on a grand staff with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The melody is primarily eighth and sixteenth notes, with some triplets and slurs. The lyrics are written below the notes. The score consists of eight lines of music.

DA NE DA NE BENLERİ VARİ YÜ ZÜN DE YÜ ZÜN DE YÜ ZÜN DE

CA NA LI CI BAKIŞ LA RI GÖ ZÜN DE GÖ ZÜN DE GÖ ZÜN DE

BİN BİR DAT VAR E DA SIN DA NA ZİN DA NA ZİN DA NA ZİN DA BİN

YA DA YÂR DEN DAT LI YÂR MO LA VAR MO LA VAR MO LA SALLA NI SAL

LANI GE LEN YÂR MO LA YÂR MO LA YÂR MO LA

FERAHNÂK MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Güvercin Uçuverdi (Misget).

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Misket Ayağı Dizisi

3. T. S. M Dizi Karşılığı

Nim Hicaz perdesinde
Hicaz 4'lüsüs

Yerinde Ferahnâk 5'lisi

Neva perdesinde
Rast 5'lisi

Dügâh perdesinde
Rast 5'lisi

3.1. Yerinde Ferahnâk Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

10'lu Aralık

Eksilmiş 5'li Aralığı.

6'lı Aralık

5'li Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

30

12

1

1

1

1

5. Sonuç : Neva perdesinde Rast 5'lisi, , Buselik çeşnisi, Evç Perdesinde Ferahnâk 4'lüsü, Segâh perdesinde Ferahnâk 5'lisi, Dügâh perdesinde Rast 5'lisi, Rast 4'lüsü, Irak perdesinde Ferahnâk 5'lisi, Yegâh perdesinde Rast 5'lisi,, Yegâh perdesinde Rast 5'lisi görülmektedir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Misket Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı ise yerinde Ferahnâk Makamı dizisidir.

6. Ferahnâk Makamı Dizisinde incelenen Ankara Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	395	Güvercin Uçuverdi (Misget).	4/4 2+1+ 1	3 – 4 5 – 6 10	Misket Ayağı Dizisi.	Yerinde Ferahnâk Makamı Dizisi.
2-	1365	Ah Öleyim.	9/8 2+2+ 2+3 11/8 2+2+ 2+2+ 3 12/8 3+2+ 2+2+ 3 13/8 2+2+ 2+2+ 2+3	3 – 6 4 - 5	Misket Ayağı Dizisi.	Yerinde Ferahnâk Makamı Dizisi.

TAT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM 295
TARİH 22/6/1993
YERİ ANKARA
KİMDEN ALINDIĞI
M. HULUSİ KÖÇER

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

GÜVERCİN UÇUVERDİ
(Nispet)

SÖZÜ:

(Söz....)

GÜVERCİN UÇUVERDİ
GÜVERCİNİ MUYURMU

KANADINA ÇIYERDİ DENYAN DİMA MAN
ÇAĞIRSA MUYA NİR Mİ " " " "

EĞİLMEĞİ DA A MANA MAN SEYDİ DEKA ÇI
SENO RADA BEN BUR DA " " " BU NA CAN DA TA

YERDİ A BENİMNA ÇIYA RİM BAŞI MİN TA ÇI YA RİM
NİR Mİ DE NİZ SÜ MÜ ZÖ LÜR MÜ Dİ Bİ KUM SÜ ZÖ LÜR MÜ

ELLER BANA A ÇI MAZ SEN BA Rİ A ÇI YA RİM
SEYİP TÖ Yİ DA NİŞ TİM Yİ İT YAR SI ZÖ LÜR MÜ

(Söz....)

Oyun kısmı

(1)

Güvercin uçuverdi
Kandın açiverdi, ben yandım aman
El oğlu değilmi aman aman
Sevdide kaçiverdi

(2)

Güvercinim uyardı
Çagırsam uyanırız, ben yandım aman
Sen orada ben burda
Buna can dayarırımı

(1. Bağlantı)

A benim hacı yârim
Başımın taci yârim
Eller bana acımaz
Sen bari acı yârim

(2. Bağlantı)

Deniz susuz olurmu
Dibi kumsuz olurmu
Ben müftüye danıştım
Yiğit yarsız olurmu

NOT:

Oyun kısmı genellikle sözlerin tamamının bitiminden sonra çalınmakta birlikte, istenirse iki güfte arasında da icra edilir.

YÖRESİ
ANKARA

KİMDEN ALINDIĞI
GENÇ OSMAN

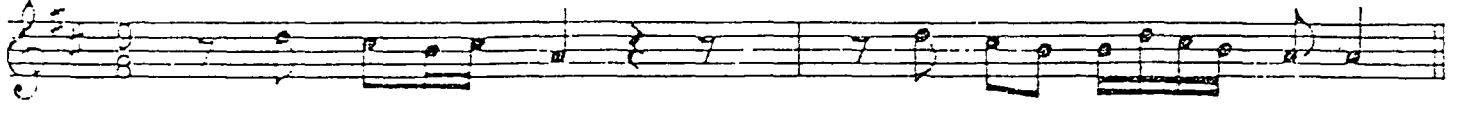
AH ÖLEYİM

DERLEME TARİHİ

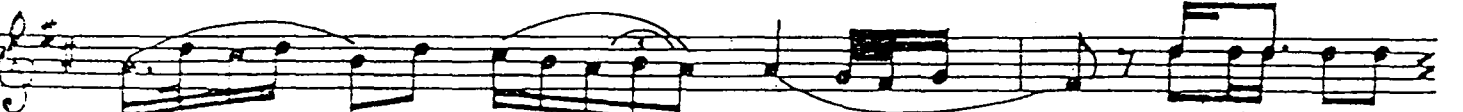
SÜRESİ

1 59

NOTAYA ALAN
NIDA TÜFEKÇİ

A HÖ LE YİM
SU GE LEN KI

VA HÖ LE Yİ ES ME Rİ NER DE
MI N KI Zİ M FE RA CE Sİ

SÖ RE Yİ YAR YAN
KIR MI Zİ YAR ..

DI MAO MAN ES MER YA RI DA
" " GER DA MI . . . N DA

AH ÖLEYİM
(Sahite-2)

Mİ . . . . . N YA NN DA BEN BA YI LA YI MÖ
BE . . . . . S BE Nİ VA . . . R SAN DI M SE HER Yİ . . . L

LE
DI

Yİ
Zİ . . . . . M

N. UYSAL

— 1 —

AH ÖLEYİM VAH ÖLEYİM
ESMERİ NERDE GÖREYİM (YAR YANDIM AMAN)
ESMER YARIMIN YANINDA
BEN BAYILAYIM ÖLEYİM

— 2 —

ŞU GELEN KİMİN KIZI
FERACESİ KIRMIZI (YAR YANDIM AMAN)
GERDANINDA BEŞ BENİ VAR
SANDIM SEHER YILDIZI.

6. Hüseyini Makamı Dizisindeki İncelenen Keskin Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	1361	Helkemi Suya Daldırdım.	4/4 2+1+ 1	3 - 4 - 5 6 - 7 - 10	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi	Hüseyini Makamı Dizisi

YÖRESİ
KESKİN

KİMDEN ALINDIĞI
HACI TAŞAN

SÜRESİ :
J: 65

HELKEMİ SUYA DALDIRDIM
(_ ARZU KAMBER HALAYI _)

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAÇI

HEL KE Mİ SU YA DAL DIR DIM
DOL DU Dİ YE GAL DI . . . R DI . . M
İ Kİ GO ZU . . . M HEY GA . . . M SER
Bİ LE Zİ Ğİ Mİ BEN AL DI . . . R DIM
AR ZUM BEN SU YA GE . . . L ME DIM

ARZU KAMBER HALAYI
(Sahife-2)

- 1 -

HELKEMİ SUYA DALDIRDIM
DOLDU DİYE GELDİRDİM
İKİ GÖZÜM EY GAMBER
BİLEZİĞİMİ BEN ALDIRDIM

- 2 -

ARZUM BEN SUYA GELMEDİM
ELİMDE YÜZÜM YUMADIM
GÖZLERİM KÖR OLSUN ARZUM
BİLEZİĞİNİ BEN ALMADIM

- 3 -

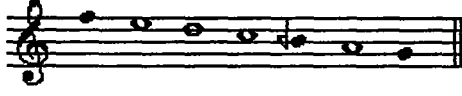
EMDOLSUNDA DELİ GÖNÜL EMDOLSUN
MUHABBETİMİZ CANDAN OLSUN
NİYE GÖZÜNE YEMİN EDİYON
BİLEZİK SENDE DURSUN

NOT: Güfte aralarında saz bölümü çalınır.

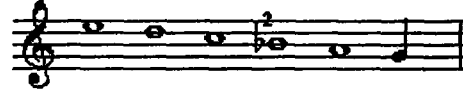
HÜSEYİNİ BEŞLİSİ

Türkünün İsmi: İnceldim Fidan Oldum.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Beşli Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde kerem 5'lisi.

3. T. S. M Beşli Karşılığı.

3.1. Yerinde Hüseyni 5.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

4

5

5. Sonuç : Hüseyni perdesinde Kürdi çeşnisi, Çargâh perdesinde Çargâh çeşnisi, Dügâh perdesinde Uşşak çeşnisi vardır. Rast perdesi Yeden olarak kullanılmıştır. Hüseyni perdesi güçlü konumundadır. Bu türkünün T.H.M 5'li karşılığı Kerem 5'lisi, T.S.M 5'li karşılığı Hüseyni 5'lisidir.

6. Hüseyini Makamı Dizisindeki diğer incelenen Sivas Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2744	İnceldim Fidan Oldum.	12/8 3+3+ 3+3	3 – 4	Dügâh perdesinde Kerem 5.	Yerinde Hüseyini 5.
2-	3070	Güzelliğin On Par Etmez.	4/4 2+1+ 1	3 – 4 6	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.
3-	2745	Merhamet Kıl Kaşı Keman.	5/8 3+2	3 – 7 4	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.
4-	2751	Yürü Yalan Dünya.	7/8 3+2+ 2	3 – 6 4	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.

İN CE L DİM Fİ — DAN OL DUM İN CE DÜ ZÜM YA — R YAR

BİL Mİ — YOM NE — DEN OL DUM TI KI — R TI KI — R BAŞ TA GEL

GÜNDÜ — Z YA RI — N HA YA LI ŞİK Şİ KI HAL KA BOY NU NA

GE CE UY KU DA NOL DUM İN CE DÜ ZÜ MÜ YA — R YA —

İN CE BE LE GÜ MÜŞ KE MER AŞ CA DÜ ZÜ MÜ YAR YAR

Gençtürk

İNCELDİM FİDAN OLDUM | İNCE DÜZÜM YAR YAR | BAĞLANTI (1)
BİLMİYOM NEDEN OLDUM | T.KIR TIKIR BAŞ TA GEL
GÜNDÜZ YARIN HAYALI | SIK SIK HALKA BOYNUNA

İNCE DÜZÜM YAR YAR |
İNCE BELE GÜMÜŞ KEMER | BAĞLANTI (2)
AĞCA DÜZÜM YAR YAR

MANİ BİLİMİM ALTINIS | BAĞ (1)
GÜLE ZENCEFİL KATMIS
GÜL YÜZLÜM KÖMÜR GÖZLÜM |
KURU YEPLERDE YANMIS
BAĞLANTI (2)

MANİYE MAPAZ DERLER | BAĞ (1)
GÜZELE KIRAZ DERLER
KİME YANSAM DERDİMİ |
YANA YANA GEZ DERLER
BAĞLANTI (2)

MANİYE MERAR OLSA | BAĞ (1)
AŞKA BİR KARAR OLSA
YAKAPAM CAĞLAR SENİ |
YARE BİR ZARAR OLSA
BAĞLANTI (2)

YÖRESİ
SİVAS - ŞARKIŞLA

KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK YEYSEL ŞATIROĞLU

SÜRESİ :

GÜZELLİĞİN ON PAR-ETMEZ (OLMASA)

DERLEME TARİHİ

HOTAYA ALAN
ALİ CANLI
5.11.1988

Saz .....

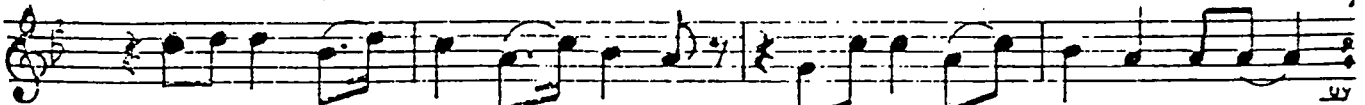
GÜ ZEL Lİ ĞİŦ ON PA RET MEZ GÜ ZEL Lİ ĞİŦ ON PA RET MEZ
TA Bİ RİN SİĞ MAZ KA LE ME TA Bİ RİN SİĞ MAZ KA LE ME
Kİ MO KUR DU KİM YA ZAR DI Kİ MO KUR DU KİM YA ZAR DI
GÜ ZEL YÜ ZÜN GO RÜN MEZ Dİ GÜ ZEL YÜ ZÜN GO RÜN MEZ Dİ
SEN DE NAL DİM BU FER YA DI SEN DE NAL DİM BU FER YA DI

BU BEN DE Kİ AŞ KO L MA SA EĞ LE NE CEK YAR BU LA MAM
DERDİN DER MAN DIR YA RE ME İS MİNYA YIL MAZ A LE ME
BU DÜ GÜ MÜ KİM ÇÖ ZER Dİ KO YUN KUR Dİ LE GE ZER Dİ
BU AŞK BEN DE Dİ Rİ L MEZ Dİ GÜ LE KİY MET VE RİL MEZ Dİ
Bİ İ MİŞ DÜN YA Nİ N TA Dİ A NİL MAZ Dİ VEY SEL A Dİ

GÖĞ NÜM DER Kİ KÖŞ KOL MA SA EĞ LE NE CEK YER BU LA MAM
A ŞIK LAR DA MEŞ KOL MA SA İS MİNYA YIL MAZ A LE ME
Fİ KİR BAŞ KA BAŞ KOL MA SA KO YUN KUR Dİ LE GE ZER Dİ
A ŞIK VE MA ŞUK OL MA SA GÜ LE KİY MET VE RİL MEZ Dİ
O SA NA A ŞIK OL MA SA A NİL MAZ Dİ VEY SEL A Dİ

GÖĞ NÜM DE Kİ KÖŞ KOL MA SA GÖĞ NÜM DE Kİ KÖŞ KOL MA SA
A ŞIK LAR DA MEŞ KOL MA SA A ŞIK LAR DA MEŞ KOL MA SA
Fİ KİR BAŞ KA BAŞ KOL MA SA Fİ KİR BAŞ KA BAŞ KOL MA SA
A ŞIK VE MA SU KOL MA SA A ŞIK VE MA SU KOL MA SA
O SA NA A Şİ KOL MA SA O SA NA A Şİ KOL MA SA

—1—
GÜZELLİĞİN ON PAR-ETMEZ
BU BENDEKİ AŞK OLMASA
EĞLENECEK YAR BULAMAM
GÖĞNÜMDEKİ KÖŞ OLMASA

—3—
KİM OKURDU KİM YAZARDI,
BU DÜĞÜMÜ KİM ÇÖZERDİ,
KOYUN KURT İLE GEZERDİ
FİKİR BAŞKA BAŞ KOLMASA

—2—
TABİRİN SİĞMAZ KALEME
DERDİN DERMANOIR YAREME
İSİMİN YAYILMAZ ÂLEME
AŞIKLARDA MEŞK OLMASA

—4—
GÜZEL YÜZÜN GÖRÜLMEZDİ,
BU AŞK BENDE DİRİLMEZDİ
GÜLE KIYMET VERİLMEZDİ
AŞIK İE MASUK OLMASA

—5—
SENDEN ALDIM BU FERYADI
BU İMİŞ DÜNYANIN TADI
ANILMAZDI YEYSEL ADI
O SAHA AŞIK OLMASA

YÖRESİ:
SIVAS - TOKUŞ Koyu

KİMDEDEN ALINDI
YUKSEL YILDIZ

SÜRESİ :

DERLEME TARİHİ:
16.1.1984

MERHAMET KIL KAŞI KEMAN

NOTAYA ALAN
ERKAN SÜRME

HER HA ME — T KI — L KA ŞI KE — MA — N EH Lİ İ — MA —
MAH YÜ ZÜ — N DE — N NUR SA ÇI — LI — R GERDANCA — N ZE — M
GEV HE RI — ME — T HE DERSE — Nİ — YAS YE Rİ — NE —

NA BEN ZER Sİ — N SAL LA Nİ P Gİ — T
ZE Mİ Çİ Lİ — R TUR LÜ Çİ GE — K
DÜ KER BA Mİ — GEL MAH ZU — N GÜ — N

Tİ ĞİN ZA MA — N SER Vİ RE — VA — NA BEN ZE — R
LE RA ÇI LİR — BA HA Rİ — S TA — NA BEN ZE — R
DER ME BE Nİ — U LU Dİ — VA — MA BEN ZE — R

Şİ — N
Şİ — N
Şİ — N

Genişlik

HERHAMET KIL KAŞI KEMAN
EHLİ İMANA BENZERSİN
SALLANIP GİTTİĞİN ZAMAN
SERVİ REVANA BENZERSİN

MAH YÜZÜNDEN NUR SAĞILIR
GERDANDAN ZEMZEM İŞİLİR
TÜRLÜ ÇİÇEKLER AÇILIR
BAHARİSTANA BENZERSİN

GEVHERİ NETHEDER SENİ
YAŞ YERİNE DÖKER GANI
GEL MAHZUN GÜNDERME BENİ
ULU DİVANA BENZERSİN

YÖRESİ
SİVAS-ŞARKIŞLA

DERLEME TARİHİ
16.1.1985

KİMDEN ALINDIĞI
İHSAN ÖZTÜRK

YÜRÜ YALAN DÜNYA SENDEN USANDIM

SÜRESİ : 40

NOTAYA ALAN
ERKAN SÜRMEN

YÜRÜ YA LAN DÜ NYA SE N DE NU
FİR KA TİN DER Dİ ME A LI SA
LY KU YO X GÖ ZÜM DE YA TA MA

SA N Dİ M CON CAY Dİ M DA LI N DA
MA Dİ M KA YIM KAR DA Sİ M LA
ZO L DU M KUT YU KU MA Sİ MI

HA RET TİN BE Nİ O NUL MAZ DER
BU LU SA MA DİM YA LAN DÜN YA
SA TA MA ZO L DUM CU DA BUL BUL

Dİ ME HEY HEY DE R MA N DİR SA N Dİ M
SA NA SA NA Çİ KI ŞA MA Dİ M
Gİ Bİ Gİ Bİ Ö TE ME ZOL DU M

GAJİ R BİL ME YE NE YA RE T TİN
BAĞLA DİN KOL LA RİM TO RE T TİN
A Hİ LE BUL BU İE ZA RE T TİN

BE Nİ YA RET TİN BE Nİ
BE Nİ TO RET TİN BE Nİ
BE Nİ ZA RET TİN BE Nİ

- 2 -

YÜRÜ YALAN DÜNYA SENDEN USANDIM

YÜRÜ YALAN DÜNYA SENDEN USANDIM
GONCAYDIM DALINDA HAR ETTİN BENİ
ONULMAZ DERDİME HEY HEY DERMANDIR SANDIM
GADİR BİLMEYENE YÂR ETTİN BENİ

FİRKATİN DERDİNE ALIŞAMADIM
KAVİM KARDEŞİMLE BULUŞAMADIM
YALAN DÜNYA SANA Ç.KIŞAMADIM
BAĞLADIN KOLLARIM TOR ETTİN BENİ

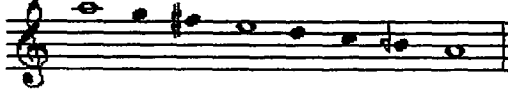
HAR : D.KEN
FİRKAT : AYRILIK
TOR : ACENİ
CÜDA : AYRI

UYKU YOK GÖZÜMDE YATAMAZ OLDUM
KUTNU KUMAŞMI SATAMAZ OLDUM
CÜDA BÜLBÜL GİBİ ÖTEMEZ OLDUM
AH İLE BÜLBÜLE ZÂR ETTİN BENİ

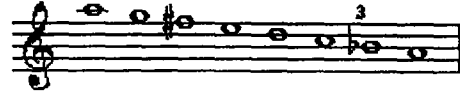
MUHAYYER MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Karanfil Suyu Neyler.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Muhayyer Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

8'li Aralık

7'li Aralık

5'li Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

7

1

1

2

1

5. Sonuç : Neva perdesinde Rast çeşnisini göstererek, Hüseyni perdesini yakalamış ve Segâh perdesinde Segâh'lı asma kalış yapmıştır. Seyir itibariyle inici kullanılmıştır. Dügâh perdesinde Hüseyni 5'lisi vardır. Hüseyni perdesi özellikle vurgulu bir şekilde belirtilmiştir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Yahyalı Kerem Ayağı dizisi, T.S.M' deki dizi karşılığı ise yerinde Muhayyer Makamı dizisidir.

6. Muhayyer Makamı Dizisindeki incelenen Kırşehir Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	41	Karanfil Suyu Neyler.	4/4 2+1+ 1	3 - 4 - 5 7 - 8	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi	Yerinde Muhayyer Makamı Dizisi

YÖRESİ
KIRSEHIR

KIMDEN ALINDIĞI
MUHARREM ERTAS

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ
DERLEME TARİHİ

KARANFİL SUYU NEYLER

NOTATA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE

(♩=100)

g. (Saz.....)

KARAN FİL SU YU NE Yİ NE Rİ GÜ ZEL KO KU
YU NEY NER İ Kİ BA SI Bİ Rİ YA SI Dİ Kİ DA
O O GÖ ZUY KU YU NEY NER SU SUZUM

Karanfilim susuzum
Kaç gündür uykusuzum
Varsam yarın yanına
Dilim durmaz huvsuzum

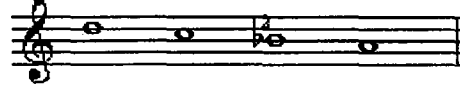
UŞŞAK DÖRTLÜSÜ

Türkünün İsmi: Kayalar Gölgelendi.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

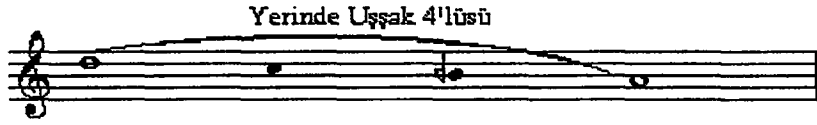

2. T. H. M. Dörtlü Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü

3. T. S. M Dörtlü Karşılığı

3.1. Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

8

4

5. Sonuç : Çargâh perdesinde Çargâh, Segâh perdesinde Segâh çeşnilerini kullanarak Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsünü göstermiştir. Bu 4'lünün T.H.M 4'lü karşılığı Kerem 4'lüsü, T.S.M 4'lü karşılığı yerinde Uşşak 4'lüsüdür.

6. Uşşak Makamı Dizisindeki diğer incelenen Sivas Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	1201	Kayalar Gölgelendi.	4/4 2+1+ 1	3 - 4	Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü.	Yerinde Uşşak 4'lüsü.
2-	2750	Üç Beş Aşık Bir Araya Gelmişler.	4/4 2+1+ 1 6/4 3+3	3 - 6 4	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Uşşak Makamı Dizisi.
3-	247	Dağlarsız Ne Dağlarsın?	4/4 2+1+ 1	5 - 3 7	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Uşşak Makamı Dizisi.

T.R.T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR SIRA No: 1201
İNCELEME TARİHİ : 26_12_1975

DERLEYEN
METİN ERYÜREK

YÖNESİ
SIVAS - Çarkıçala

DERLEME TARİHİ
Mayıs - 1975

KAYALAR GÖLGELENDİ

KİMLİK ADINDIĞI
NURŞEN SARICA

NOTAYA ALAN
METİN ERYÜREK

SÜRÜŞÜ :
1/4 = 60

KA YA LAR GÖL GE LEN Dİ KA YA LAR
KA YA LA RIN GE Yİ LA Nİ KA YA LA R
AV LU YA. KUS TÖ NE Dİ AV LU YA

GÖL GE LEN Dİ GÖ ZEL LER SU YA İN Dİ GÖ ZEL
RİN Yİ LA Nİ GEL DO LA Nİ DO LA Nİ GEL DO
KUS TÖ YE Dİ YE Şİ Lİ Dİ CA NA Dİ YE Şİ

LER HİL KA LAR Dİ HER GÖ ZEL DE BİR GÖ LÜS
LA İŞ DO TA Nİ İŞ SAN GÜ RÜP BİR SEV MEZ LÜS
Lİ Dİ GA NA Dİ SE İN İN Gİ Bİ Yİ Gİ DİN

HER GÖ ZEL DE BİR GÖ LÜS Yİ NE ÇAN TA ZE
A DAM GÖ RÜP BİR SEV NEZ Mİ A YA Gİ BE NA ZE
SE NİN Gİ Bİ Yİ Gİ DİN CO GU Gİ BE NA GE LE Nİ
NA Dİ ÇO GU SE İN Sİ NA Gİ

Muysal

YÖRESİ

SIVAS - Tokuş Köyü

KİMDEN ALINDIĞI

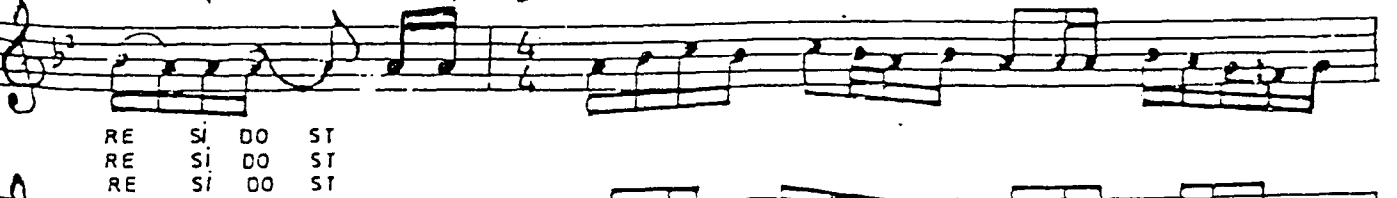
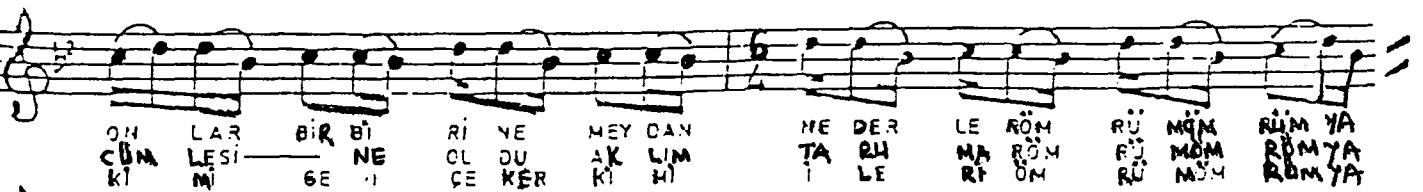
YÜKSEL YILDIZ

SÜRESİ :

ÜÇ BEŞ AŞIK BİRARAYA GELMİŞLER

DERLEME TARİHİ
16.1.1985

NOTAYA ALAN
ERKAN SÜRMEN

ÜÇ BEŞ AŞIK BİRARAYA GELMİŞLER

İK RA RIN DAN DÖN MEZ KAD RI SA DİK LA R
ON İ Kİ KO YU NUN UÇ BEŞ XU ZUM YA R
ÇEK SEM İ RA Kİ Bİ GİR MEZ İ ÇE RI

E FE N Dİ M CA NA N M
E FE N Dİ M CA NA N M
E FE N Dİ M CA NA N M

HA Kİ KA T SIR RI Nİ PÜ N HAN E DER LE RÖM RÜ MÖM RUM YA
GO NUL YA Y LA SIN DA ÇEV LA NE DER LE RÖM RÜ MÖM RUM YA
HA Kİ KA TA XU RU BÜH DA NE DER LE RÖM RÜ MÖM RUM YA

RE Sİ DÖS T
RE Sİ DÖS T
RE Sİ DÖS T

HA Kİ KA T SIR RI Nİ PÜN HAN E DER LE R E FEN Dİ
GO NUL YA Y LA SIN DA ÇEV LANE DER LE R E FEN Dİ
HA Kİ KA T YU RU BÜH DANE DER LE R E FEN Dİ

CA NA Nİ
CA NA Nİ
CA NA Nİ

GEL MA GE L
GEL MA GE L
GEL MA GE L

Gençlik

YÖRESİ
SİVAS-ZARA

KİMDEN ALINDIĞI
MAHİR TÜRKİSTAN

DAĞLAR SİZ NE DAĞLARSIZ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRE
(♩ .72)

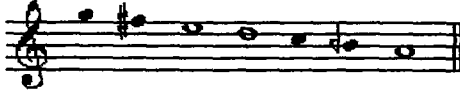
DAĞLAR SİZ NE DAĞLAR SİZ O YU DAĞLAR VUY DAĞLAR
BU DAĞLA RE ZE DAĞLAR O YU
OY DAĞLAR DAĞLAR OY KAR DAN KE MER BAĞLAR
YÂR GE LE GE ZE DAĞ
SİZ LAR OY GE LİN VUY GE LİN SÜR ME JİM
BE LÂ LI MOY GÜL SİZ DE BÜL BÜL SİZ DE O YU DAĞLAR VUY
YÂR BU RA DAN GE ÇER KEN
DAĞLAR OY DAĞLAR DAĞLAR OY SİZ NE DER DE
NE DE Dİ Sİ
AĞLAR SİZ LAR OY GE LİN VUY GE LİN
ZE DAĞLAR SÜR ME LİM BE LÂ LI MOY

(2)
2. Güfte böylede okunuyor
{ Bu dağlar eze dağlar
Yâr gele geze dağlar
Suları şarap olmuş
Çiçeği meze dağlar

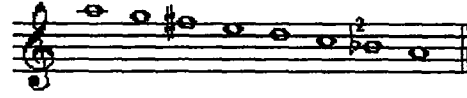
HÜSEYİNİ MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Oğlan Özünü Sevdigim.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

6'lı Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

8

1

1

5. Sonuç : Neva perdesindeki Rast 4'lüsü sıklıkla kullanılmakla birlikte karara giderken yerinde Hüseyini 5'lisi vardır. Neva perdesi güçlü konumundadır. Türkünün T.H.M dizi karşılığı Yahyalı Kerem Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı yerinde Hüseyini Makamı dizisidir.

6. Hüseyini Makamı Dizisindeki diğer incelenen Kayseri Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2728	Oğlan Özünü Sevdiğim.	2/4 1+1	3 – 4 6	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.
2-	1343	Bahçe Duvarını Aşdım	4/4 2+1+ 1	3 – 6 7 - 8	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.

Y. RESİ
KAYSERİ-PAZARÖREN
K. M. CEM ALINCI
ESE ÜMMÜ SELVER
S. RESİ :

İNCELEME TARİHİ
27.1941

OĞLAN ÖZÜNÜ SEVDİĞİM

NOTAYA ALAN
HİKMET İSAAK

OĞ LAN Ö ZÜN SEV Dİ Çİ N
CA HİL SÖ ZÜN SEV Dİ M
BO YA CI LAR BO YA MI S
GÖ Ğ CE GÖ ZÜ N SEV Dİ ĞİM
YU MUR TA AL DİM SA TI N
KA BU ĞU DO LU AL TI N
HEY KA DA MI A LA Sİ
SEN A ÇA OL BEN HA TU N

OĞLAN ÖZÜN SEVDİĞİM
1- CAHİL SOZÜN SEVDİM
BOYACILAR BOYAMIŞ
GÖĞCE GÖZÜN SEVDİĞİM

BAĞLANTI II
{ YUMURTA ALDIM SAĞIN
KABUĞU COLU ALTIM
HEY KADAMI ALASI
SEN AĞA CL BEN HATUN

YUMURTA SOYULUR MU
2- GÖZELE DOYULUR MU
GÖZEL SEVEN YİĞİDİN
KOLLARI YORULUR MU

ULAN 19

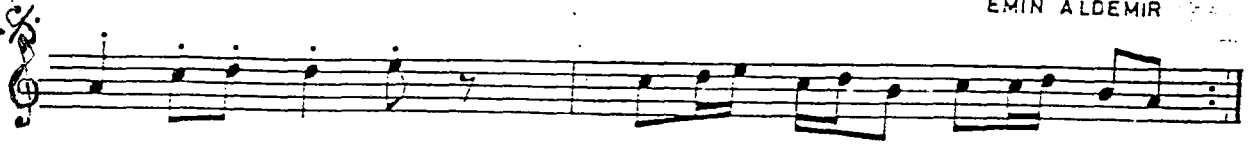
BAHÇE DUVARINI AŞDIM

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

SÜRE:
= 80

NOTAYA ALAN
EMİN ALDEMİR

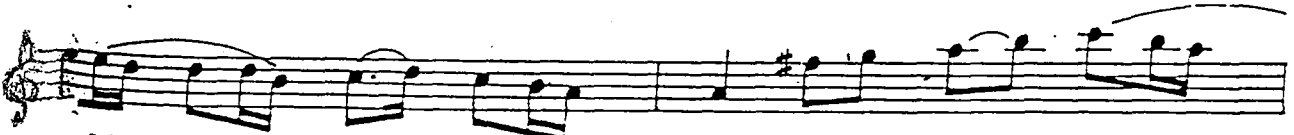
BAH CE DU VA RI NI AŞ DI M BAH CE
HAY DA NO LU R HUY DA NO LU R HAY DA

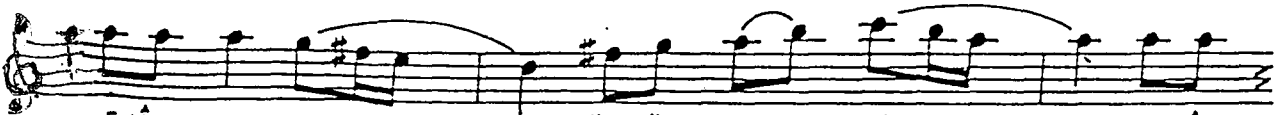
VA LU R RI NI AŞ DI M SAR MA ŞIK GU
LU R HUY DA NO LU R A RA BA TI

DO MAN TAY DAN LAŞ DIM SAR MA ŞIK GU
MAN TAY DAN O LUR A RA BA TI

DO MAN TAY DA LAŞ DIM ÖP TÜM SEV Dİ
MAN TAY DA NO LUR BU GÜ ZEL Lİ

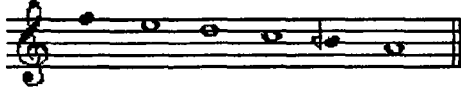
HE LÂL LAŞ DI M ÖP TÜM SEV Dİ M HE LÂL
HAY DA NO LU R BU GÜ ZEL Lİ K SOY DA

HÜSEYİNİ BEŞLİSİ

Türkünün İsmi: Şu Derede İsmail Çavuş Yatıyor.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

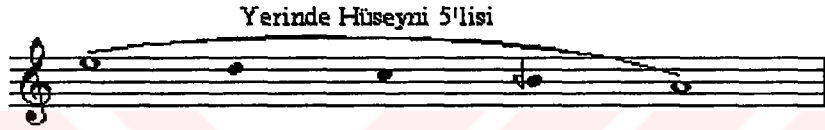

2. T. H. M. Beşli Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde Kerem 5'lisi.

3. T. S. M Beşli Karşılığı.

3.1. Yerinde Hüseyini 5'lisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

8

5. Sonuç : Hüseyini perdesinde Kürdi çeşnisini, Neva perdesinde Buselik çeşnisini, Çargâh perdesinde Çargâh ve Buselik çeşnilerini göstererek; Segâh perdesinde Segâh'lı, Dügâh perdesinde Uşşak'lı kalış yapmıştır. Hüseyini perdesi güçlü konumundadır. Bu türkünün T.H.M 5'li karşılığı Kerem 5'lisi, T.S.M 5'li karşılığı yerinde Hüseyini 5'lisidir.

6. Hüseyini Makamı Dizisindeki diğer incelenen Ankara Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Arahk	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2734	Şu Derede İsmail Çavuş Yatıyor.	4/4 2+1+1 7/4 3+2+2	3	Dügâh perdesinde Kerem 5.	Yerinde Hüseyini 5.
2-	2798	Bülbüle Su Verdim.	4/4 2+1+1	3 - 4 5 - 7	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.
3-	2715	Elifin Kınasın Çamur Ettiler.	4/4 2+1+1	3 - 6	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.
4-	2714	Elif Çıkmuş Ah O Damın Başına.	4/4 2+1+1	3 - 7	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.

YÖRESİ
ANKARA - BALİ
KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA COŞAR
SÜRESİ : 7/2

ŞU DEREDE İSMAİL ÇAVUŞ YATIYOR

NOTAYA ALAN
İSMET AKYOL

The musical score is written on ten staves of music. The lyrics are written below the notes. The score includes various musical notations such as clefs, time signatures, and dynamics. The lyrics are as follows:

SU DE RE DE İS MA İL ÇA VU S
DE ĞİR ME NİN A MA N

YA TI YO
GA NA LI R

GA NAL TI NA A KI YO R
FİR DEVS YAZ MA N GA RA LI

İS MA İ Lİ N YA RE Sİ
İS MA İ Lİ VU RA N LA

NE R MÜ DÜ YUM LA R BA KI
DE ĞİR MEN Cİ KI RA

(SAZ - - - - -)

YO A MAN SU BA Sİ M
Lİ .. ..

YAN DI M GAR DA Sİ M

EV RAH LA RI DO Ğ RU YA Z

MÜ DU RO N BA Ş IM

ŞU DEREDE İSMAİL ÇAVUŞ YATIYOR
ÇAN ALTINA AKIYOR
İSMAİL'İN YARESİNE
MÜDÜYUMLAR BAKIYOR

AMAN SUBAŞIM
YANDIM GARDAŞIM
EVRAPLARI DOĞRU YAZ
MÜDÜR ÇABAŞIM

DEĞİRMENİN AMAN GANALI
FİRDEVS YAZMAN GARALI
İSMAİL'İ VURANLAR
DEĞİRMENCI KIRALI

YÖRESİ
ANKARA

KİMDEN ALINDIĞI
BAYRAM ARACI

SÜRESİ :

BÜLBÜLE SU VERDİM ALTIN TASINAN

GERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
HAMOL ÖZBAY

BÜLBÜ LE SU VER DİM AL TN TA SI LA

ÇOK GÜN ERCE ÇİR Dİ M KA RA YA SI LAN (Saz...)

ÇOK GÜN ERCE ÇİR Dİ M KA RA YA SI LAN (Saz.....)

BENSE Nİ SE VER DİM BİR HE YE Sİ LE N (Saz.....)

BENSE Nİ SE VER DİM BİR HE YE Sİ LE N (Saz.....)

BA ŞM PI NAR A YA K LA RI M CÖ LÜL SÜN (Saz.....)

BA ŞM PI NAR A YA K LA RI M CÖ LÜL SÜN (Saz.....)

AZ CÜL DİR SEY Dİ M İ ÇE Mİ YOM BE N

(Söz ...)

NE KA DAR YÜZ YÜZ CE VİR SEN SEN CE CE Mİ YCM BEN -SON
 (SEV ME) (SE) (SE)

(Söz ...)

YA PA LI CEV RE Nİ E LÂ OL BAC MA M

(Söz ...)

YA PA LI CEV RE Nİ E LÂ OL BAC MA M

(Söz ...)

A BU HA YAT OL SA N BR YU CUM Ç MEM

(Söz ...)

DE NİZ CR TA SİN DA OLSAN BR KOP RU

(Söz ...)

DE NİZ CR TA SİN DA OLSAN BR KOP RU

(Söz ...)

BO ĞU ULR CE NİZ CE N US TU N DEN GEÇ MEM

BULBULE SU VERDİM ALTIN TASINAY
(Söz: L.)

Ö TE DÖN DE BENGÖ R ME YİM YÜZÜ NÜ
(Söz: L.)

Ö TE DÖN DE BENGÖR ME YİM YÜZÜ NÜ

YA LA NIM DUY DU M TUT MA - M SÖ ZÜ NÜ
(Söz: L.)

SİTES Kİ DOST TU NA SOYLENA Zİ Nİ
(Söz: L.)

Gİ TES Kİ DOST TU NA SOY LE NA Zİ Nİ

BEN MİNARGE KE CE M HA Lİ M KAL MA DI
(Söz: L.)

SÜRESİ

ANKARA-KESKİN

KİMÇEN ALINDIĞI

SALMAN ÇOKER

SÜRESİ: J, 88

ELİF'İN KINASIN ÇAMUR ETTİLER

NOTATA ALAN

İSMET AKYOL

E LI FIN RI NA SI N FA HE R
EG ME GE LIM E ME ME

MU RET TI LER GO ZU NUN SUR NIN BA
İŞ LER Bİ TER HAFTA NIN BA

ME SIN A NA M KÜ ZÜ MÜ RET TI LER
Şİ NA A NA M Zİ REK DE VE TER

GÖ ZÜ NUN SUR NIN BA ME Sİ N A NAM
HAFTA NIN BA Şİ NA A NAM

KÜ ZÜ MÜ RET TI LER BUR ÇAK TAR LA
Zİ REK DE YE TER BUR ÇAK TAR LA ZİN Dİ

Sİ KE NA Nİ GE E Lİ NET ME
Lİ ME

Tİ BA LER TAR AH NE YA MAN ZO
BA LER TAR " " MAN " "

RU MUŞ A NA M BUR ÇAK YOL NA Sİ
" " " " " " " "

BUR ÇAK TAR LA Sİ NA A NAM
" " " " " " " "

GE Lİ NOL MA Sİ
" " " " " "

- 2 -

ELİF'İN KINASIN ÇAMUR ETTİLER

ELİF'İN KINASIN ÇAMUR ETTİLER
GÖZÜNÜN SÜRMESİN ANAM KÖMÜR ETTİLER
BURÇAK TARLASINA GELİN ETTİLER

NE YAMAN ZORUMUŞ ANAM BURÇAK YOLMASI / BAĞLANTI
BURÇAK TARLASINA ANAM GELİN OLMASI

EÖME GELİN EÖME HER İŞLER BİTER
HAFTANIN BAŞINA ANAM ZAREK DE YETER
BURÇAĞIN DİKENİ ELİME BATAR
BAĞLANTI

YÜRÜŞÜ
ANKARA-KESKİN
KIMDEN ALINDIĞI
SALMAN ÇOKER
YÜRÜŞÜ : 2. 36

ELİF ÇIKMIŞ AH O DAMIN BAŞINA

NOTAYA ALAN
İSMET AKPOL

E Lİ-F ÇI-K MI-Ş AH O DA NI-N
BEN Gİ DER K EN E KİN LE Rİ

BA ŞI NA BA ŞI NA AM MAN
GÖZÜ DÜ GÖZÜ DÜ AM MAN

ŞE Kİ DÜŞ MÜŞ Kİ-R Pİ Ğİ NE
A MAN YOK DU Kİ-M DE NA-L Dİ-N

KA ŞI NA VA-Y VAY E Lİ FİM AŞ LAR
DÜ DÜ " " " " " " " "

KA RA LA RU BAĞ LA R SAL LAN SEL
" " " " " " " "

YE Nİ DE MİŞ ON UĞ ON DÖRT
VU RUL DU MA MAN LE Mİ ZİN

YA ŞI NA YA ŞI NA AM MAN
Ğİ Ğİ Dİ Dİ BİL MAN

KUR BA NO LAM KİR Pİ Ğİ NE
ŞU DAĞ LA Rİ KA RA BÜ RÜ-DÜ

KA ŞI NA YAY VAY E Lİ FİM AY MAK
DÜ RÜ DÜ " " " " " " " "

BA LI NAN KAY NA SAL LAN SEL
" " " " " " " "

ELİF ÇIKMIŞ AH ODAMIN BAŞINA

Elif çıkmış ah odamın başına
Şevki düşmüş kirpiğine kaşına

Elifim ağlar karaları bağlar. Sallan gel

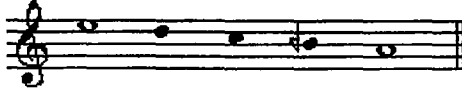
Yeni değmiş on üç on dört yaşına
Kurban olam kirpiğine kaşına

Elifim ağlar karaları bağlar. Sallan gel

HÜSEYİNİ BEŞLİSİ

Türkünün İsmi: Şu Tepenin Öte Yüzü.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

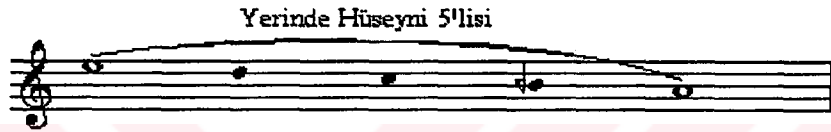

2. T. H. M. Beşli Karşılığı

2.1. Kerem 5.

3. T. S. M Beşli Karşılığı:

3.1. Yerinde Hüseyini 5.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

8

1

5. Sonuç : Çargâh perdesinde Çargâhlı asma kalış göstererek yerindeki Hüseyini 5'lisini daha çok kullanmış ve Uşşak 4'lüsü ile karar vermiştir. Hüseyini perdesi güçlü konumdadır. Bu türkünün T.H.M 5'li karşılığı Kerem 5'lisi, T.S.M 5'li karşılığı yerinde Hüseyini 5'lisidir.

6. Hüseyini Makamı Dizisindeki diğer İncelenen Eskişehir Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	966	Şu Tepenin Öte Yüzü.	9/16 2+2+ 2+3	3 - 4	Kerem 5.	Hüseyini 5.
2-	956	Dağdan Keserler Meşeyi.	9/8 2+2+ 2+3	3	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Hüseyini Makamı Dizisi.
3-	2767	Alim Armut Yer misin?	9/8 2+2+ 2+3	3 - 4	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Hüseyini Makamı Dizisi.
4-	2770	Bursa'nın Mermer Taşları.	9/8 2+2+ 2+3	3 - 4 5	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Hüseyini Makamı Dizisi.
5-	2786	Yağmur Yağar Yerlere.	4/4 2+1+ 1	3 - 4 5	Kerem 5.	Hüseyini 5.
6-	960	Menevşesi Biçim Biçim.	6/4 2+2+ 2	3	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Hüseyini Makamı Dizisi.

SÖRESİ
SEYİTGAZİ KIRKAKÜMBET KÖY.

DERLEME TARİHİ
.26/7/1968

KİMDEN ALINDIĞI
KÖY HANIMLARINDAN

ŞU TEPENİN ÖTE YÜZÜ (Kına havası)

NOTAYA ALAN
MUAMMER ULUDEMİR

SÜRESİ :

Tezene vuruşu

ŞU TE PE NİN Ö TE
Sİ GA RA NIN U CU
NAR A GA CI NAR SIZ
YÜ ZÜ
TÜ TÜN
OL MAZ
BUĞ DAY EK DİM BUR ÇA
MAH LE NİZ DE YAN SIN
GÜL A ĞA CI GÜL SÜZ
Gİ MİŞ
BÜ TÜN
OL MAZ
KI ZA NA DAN AY RIL
İ Çİ NİZ DE BE NO
BE NİM A NAM BEN SİZ
MA SI
LA YIN
OL MAZ
YA LAN SAN DİM GER ÇE
Çİ KIP Gİ DEN PU TUN
İŞ TE AY RIL DİM Gİ
Gİ MİŞ
PU TUN
Dİ YOM.

SU TEPENİN ÖTE YÜZÜ
(2)

(1)

SU TEPENİN ÖTE YÜZÜ
BUĞDAY EKTİM BURÇAĞIMIS
KIZ ANADAN AYRILMASI
YALAN SANDIM GERÇEĞİMİŞ

(2)

SIGARANIN UCU TÜTÜN
MAHLENİZDE YANSIN BÜTÜN
İÇİNİZDE BEN OLAYIM
ÇIKIP GİDEN PUTUN PUTUN

(3)

NAR AĞACI NARSIZ OLMAZ
GÜL AĞACI GÜLSÜZ OLMAZ
BENİM ANAM BENSİZ OLMAZ
İŞTE AYRILDIM GİDİYOM

NOT: Putun = Üzgün

DAĞDAN KESERLER MEŞEYİ
(Kına havası)

SÜRESİ:

DAĞ DAN KE SER LER ME ŞE Yİ NEN
FİS Tİ Ğİ
GÜR GE Nİ

Nİ NEN Nİ

A HA GE LI NİN DÖ ŞE Ü Ğİ NEN
YAS TI Ğİ
YOR GA Nİ

Nİ NEN Nİ

(1)

DAĞDAN KESERLER MEŞEYİ { Nenni nenni }
AHA GELİNİN DÖŞEĞİ { . . }

(2)

DAĞDAN KESERLER FİSTİĞİ { . . }
AHA GELİNİN YASTIĞI { . . }

(3)

DAĞDAN KESERLER GÜRGENİ { . . }
AHA GELİNİN YORGANI { . . }

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T R T M REPERTUAR SIRA No: 2757

İNCELEME TARİHİ: 3.7.1985

YÖRESİ

ESKİŞEHİR

KİMDEN ALINDIĞI

SAADETİN ÖZTORUN

SÜRESİ: 1:14

DERLEYEN
ANKARA DEVLET
KONSERVATUARI

DERLEME TARİHİ

ALİM ARMUT YER MİSİN

NOTAYA ALAN
İSMET AKYOL

A LİM AR MUT YE—R Mİ—SİN DÜ—N YA—LA—R DA BİR Mİ—
A LİM A LİM GÜ—L A—LİM GÜ—L Dİ—Bİ NE GEL A
A LİM GE ME PA—ZA—RA U—Ğ RA TI—R LARNA ZA
(SAZ—
Sİ—N ———— N ———— O.. DA LAR DA SA—Z CA—LAN
Lİ—M ———— M ———— GÜL Dİ Bİ NE GE—L ME—Z SEN
RA ———— RA ———— A Lİ MCL SUNDI ———— YE—N LER
Ü VE—K GÖZ LÜM SEN Mİ—SİN Cİ VA—N A Lİ—M GE—L ————
BİRSE— LAMÇON DER A—LİM .. ..
KENDİ— GİR SİN ME ZA—RA .. ..

ALİM ARMUT YER MİSİN
DÜNYALARDA BİR MİSİN
ODALARDA SAZ ÇALAN
ÜVEK GÖZLÜM SEN MİSİN

CIVAN ALİM GEL / BAĞLANTI

ALİM ALİM GÜL ALİM
GÜL DİBİNE GEL ALİM
GÜL DİBİNE GELMEZSEN
BİR SELÂM GÖNDER ALİM

BAĞLANTI

ALİM GİTME PAZARA
ÜRATIRLAR NAZARA
ALİM ÖLSÜN DİYENLER
KENDİ GİPSİN MEZARA

BAĞLANTI

YÜRÜSİ
ESKİŞEHİR
KİMÇEN ALINCI
AYŞE YÜREKLİ
SÜRÜSİ : ♩ = 84

BURSA'NIN MERMER TAŞLARI

NOTAYA ALAN
İSMET AKYOL

BUR SA NI-N ME-R ME-R DAŞ LA RI
A-L TI-N CAN GEÇ TI
A L TI-N DA SAZ LA

BU-R SA- NI-N MER ME-R DAŞ LA RI
A-L TI-N DAN GE-Ç TI
A-L TI-N DA-SA-Z LA

A-Y SA MI-N Hİ. LÂ-L DA GA-S LA RI
GE Gİ-L Dİ-M SU YU-N CAN DA İÇ TI
A GE LI YO-R GE LI-N LER DE GİZ LA

A-Y SA MI-N Hİ. LÂ-L GA-S LA RI
GE Gİ-L Dİ-M SU YU-N DA-Nİ-Ç RI
LI YO-R GE LI-N LE-R Gİ-Z TI LA

FA Dİ ME-M HE RİS LE- Rİ-N BAŞ LA Zİ
AY ŞAM DA-N A-Y RI- ÇA DÜS
AY SA MI-N YÜ- RE- Gİ- DE SİZ LA

İSAZ
A MA NA-Y SA-M GEL O- KU- DES TA NI

Gİ- Yİ-N GE-L AL- YE SİL Fİ-S TA NI

BURSA'NIN MERMER TAŞLARI
AYŞAM'IN HİLÂL DA GAŞLARI
FADİMEM HER İŞLERİN BAŞLARI

AMAN AYŞAM GEL OKU DESTANI / BAĞLANTI
GIYİN GEL AL YEŞİL FİSTANI

BURSA'NIN ALTINDAN GEÇTİM
EĞİLDİM SUYUNDAN CA İÇTİM
AYŞAMDAN AYRICA DÜSTÜM
BAĞLANTI

BURSA'NIN ALTINDA SAZLAR
GELİYOR GELİNLER GİZLAR
AYŞAMIN YÜREĞİ DE SİZLAR

BAĞLANTI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2786
İNCELEME TARİHİ: 13 12 1985

DERLEYEN
ANKARA DEVLET
KONSERVATUARI

YÖRESİ
ESKİŞEHİR

DERLEME TARİHİ
5 7. 1949

KİMDEN ALINDIĞI
EMİN BEKTÖRE
SÜRESİ: ♩ = 72

YAĞMUR YAĞAR YERLERE

NOTAYA ALAN
İSMET AKYOL

The musical score is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The melody is written with quarter and eighth notes, some with slurs. Below the first staff, the lyrics are: YAĞ MUR YA ĞA-R YE-R LE- RE- SE Nİ- DE VER MEM EL LE RE
YAĞ MUR YA ĞA-R YA-Ş BAĞ LAR KAL- DI- PİM LAR TAŞ BAŞ LAR

The second staff continues the melody with a '2.' marking above the first measure. The lyrics are: SE Nİ DE VER SE ME — L LE RE BEN Gİ- RE RİM YER LE RE
ZE MA — NE NİN Kİ — Z LA RI NE DE- GÜ ZEL BAŞ BAŞ LAR

YAĞMUR YAĞAR YERLERE
SENİ DE VERMEM ELLERE
SENİ DE VERSEM ELLERE
BEN GİRERİM YERLERE

YAĞMUR YAĞAR YAŞ BAĞLAR
KALDIRIMLAR TAŞ BAĞLAR
ZEMANENİN KIZLARI
NE DE GÜZEL BAŞ BAĞLAR

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA NO: 960
İNCELEME TARİHİ: 30/4/1975

YERİ
SEYİTGAZİ-KIRKAKÜMBET KÖYÜ

KİMDEN ALINDIĞI
KÖY HANIMLAR GURUPU

DERLEYEN
MUAMMER ULUDEMİR

DERLEME TARİHİ
1968

MENEKŞESİ BİÇİM BİÇİM

NOTAYA ALAN
MUAMMER ULUDEMİR

SÜRESİ :

ME NEK SE Sİ Bİ ÇİM Bİ ÇİM
ME NEK ŞE BUL DUM DE RE DE
ME NEK ŞE Sİ TU TAM TU TAM

BE NAĞ LA RİM İ ÇİN ÇİN
SOR DUM EV LE Rİ NE DE
A RA Sİ NA GÜL LER KA TAM

HEP Çİ ÇEK LER SE NİN ÇİN
ÜÇ BEŞ GÜ ZEL Bİ RA DA
Nİ CE GUR BET EL DE YA TAM

(1)

MENEKŞESİ BİÇİM BİÇİM
BEN AĞLARIM İÇİN İÇİN
HEP ÇİÇEKLER SENİN İÇİN

(2)

MENEKŞE BULDUM DEREDE
SORDUM EVLERİ NEREDE
ÜÇ BEŞ GÜZEL BİR ARADA

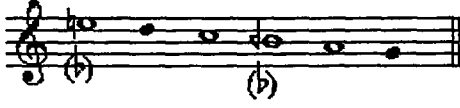
(3)

MENEKŞESİ TUTAM TUTAM
ARASINA GÜLLER KATAM
NİCE GURBET ELDE YATAM

HÜSEYİNİ BEŞLİSİ

Türkünün İsmi: Tokat'a Varmadın mı?

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Beşli Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde Kerem 5'lisi.

3. T. S. M Beşli Karşılığı

3.1. Yerinde Hüseyini 5'lisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

5'li Aralık

3'lü Aralık

6'lı Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

5

1

1

5. Sonuç : Güçlü Hüseyini perdesi açılarak Çargâh perdesinde Çargâhlı asma kalış, Dügâh perdesinde Hüseyini 5'lisiyle, Rast perdesinde Buselik çeşnisi göstermiştir. Neva perdesi 2. derece güçlü konumundadır. Çargâh perdesindeki Buselik çeşnisi de kullanılmıştır. Dolayısıyla karara giderken Dügâh perdesinde Nişabur 5'lisi oluşur. Rast perdesi yeden konumundadır. Bu türkünün T.H.M 5'li karşılığı Kerem 5'lisi, T.S.M 5'li karşılığı ise yerinde Hüseyini 5'lisidir.

6. Hüseyini Makamı Dizisindeki diğer incelenen Nevşehir Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2735	Tokat'a Varmadın mı?	4/4 2+1+ 1	3 – 5 6	Dügâh perdesinde Kerem 5'lisi	Yerinde Hüseyini 5'li.
2-	1496	Avcuyum . Ben Şu Dağları Aşmadım.	2/4 1+1	3 – 4 7	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.	Yerinde Hüseyini Makamı Dizisi.

YÖRESİ

NEVSEHİR-URGÜP

KİMDEN ALINDI

SEVKET UÇARAVCI

SÜRESİ :

TOKAT'A VARMADIN MI

NOTAYA ALAN
HİKMET TAŞAN

TO KA DA VAR MA DI N MI
SEN GE Lİ NO-L MA DI N MI A H CA NIM
AH SE Nİ ZA LI MI NO Ğ LU
SEN CA Mİ LO L MA DI N MI
SÜ R ME Lİ GÖ Z LE
Rİ M ME LÜ L TO KAT YO LU DÜ Z Gİ DE R
Bİ RİN CE CİK GİZ Gİ DER AH CA NIM
(SAZ
AH O GİZ YO LUN SA ŞI R Mİ Ş İN ŞAL LAH Bİ
ZE Gİ DER SU RÜ ME Lİ GÖ Z LE
Rİ

YÖRESİ
NEYSEHİR

AVCIYUM BEN ŞU DAĞLARI ASMADIM

KİMDEN ALINDIĞI
GÜNÜZ HARAMYEMEZ

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
NERİMAN TÜFEKÇİ

SÜRESİ ♩ = 60

AV CU YUM BEN SU DA Ğ LA RI A S
SU DAĞ LA RIN AY CU SU VAR A S

MA VU DIM VAR SEV YAR DIM SE Nİ BA Ğ IN DA YA RA R AY VA

DI NA DU Ş ME Rİ DİM VAR KORK MA GEL SEV
SI VAR NA S RI VAR GEL SEV

GÜ ZEL BU SE V DA DÂN GE C ME DİM
Dİ GİM HE PE L LE RİN YA C RI VAR

AT MAM GÜ ZE L AT MAM SE Nİ E L

Mİ SİN SU DAĞ LA R DA SÜM BÜL

MÜ SÜN GÜ L MÜ SÜN uysal

— 1 —

AYCUYUM BEN SU DAĞLARI ASMAĞIM
SEYDİM SENİ YAR ARÇINA DÜŞMEDİM
KORKMA GÜZEL BU SEVDACAN GEÇMEDİM

Bağlantı - {ATMAM GÜZEL ATMAM SENİ ELMİSİN
SU DAĞLARDA SÜMBÜLMÜSÜN GÜLMÜSÜN

— 2 —

SU DAĞLARIN AYCUSU VAR AVU VAR
YAR BAĞINDA AYVASI VAR NARI VAR
GEL SEVDİĞİM HEF ELLERİN YARI VAR
Bağlantı.

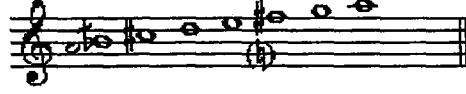
HİCAZ MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Üğrünü Üğrünü Gelir Dereden.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Dügâh perdesinde Garip Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Hicaz Makamı Dizisi.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

6'lı Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

8

3

2

5. Sonuç : Dik Kürdi ve Nim Hicaz perdelerinde çeşnisiz asma kalış yaparak, Dügâh perdesinde Hicaz çeşnisini göstermiştir. Güfte kısmında; Hüseyini perdesinde Uşşak, Kürdi çeşnileri, güçlü Neva perdesinde Buselik çeşnisini kullanmıştır. Karara iniş kısmında bir ölçü evvelinden Dügâh perdesinde Hicaz 5'lisi görülmektedir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Garip Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı yerinde Hicaz Makamı dizisidir.

6. Hicaz Makamı Dizisindeki diğer incelenen Sivas Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2742	Üğrünü Üğrünü Gelir Dereden.	4/4 1+1+ 2	3 - 4 6	Garip Ayağı Dizisi.	Hicaz Makamı Dizisi
2-	2747	Şu Dereden Çıktım.	4/4 1+1+ 2	4 - 3	Dügâh perdesinde Garip 5'lisi.	Dügâh perdesinde Hicaz 5'lisi.

YÖRESİ
SİYAS-SARKIŞLA
KİMDEN ALINDI
MEDİNE KÖSEÖĞLU
SÜRESİ : J. 49

ÜGRÜNÜ ÜGRÜNÜ GELİR DEREDEN
(Bedir)

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
İHSAN ÖZTÜRK

ÜGRÜNÜ ÜGRÜNÜ GELİR DEREDEN
BENLERİNİ SAYAMADIM KARE DEN
SEVDİĞİMİ BANA YAZSA YARADAN
SEVİNCLİYAYLA M SEVGİLİ YOR
BE DİR GE Lİ YOR

ÜGRÜNÜ ÜGRÜNÜ GELİR DEREDEN
BENLERİNİ SAYAMADIM KARE DEN
SEVDİĞİMİ BANA YAZSA YARADAN

ŞEN OL YAYLAM ŞEN OL BEDİR GELİYOR / BAĞLANTI

ŞU DEREDEN CIVIL CIVIL KUŞ GELİR
ARMAĞANLAR DOLU GİDER BOŞ GELİR
SEVDA BİLMİYENE HAVAL DÜŞ GELİR

BAĞLANTI

BOĞAZINDA LİRA ARNINDA ALTIN
BEDİRİ VERMİYOR ŞU GÜRCÜ MATIN
PARAM ÇOK DEĞİL Kİ ALAYIM SATIN

BAĞLANTI

ÇIKAYIDIM ŞU DAĞLARIN ÜGRÜNÜ
BEN AĞLADIM YAR YÜKLEDİ GÖĞÜNÜ
EFKARLIYDIM SORAMADIM SUĞUMU

BAĞLANTI

KALEYE ÇIKTIM Kİ TELİ GÖRÜNSÜN
KARA BAĞRIM DELİK DELİK DELİNSİN
KÖTÜ ŞEVKİ SÜRÜM SÜRÜM SÜRÜNSÜN

BAĞLANTI

KANAK BOĞAZINDA ARDINDA YETTİM
KIZYATSIYA KADAR BERABER GETTİM
BEDİRİ YAYLAYA EMANET ETTİM

BAĞLANTI

BEDİR. BEDİRİYE'NİN YOREDE SÖYLENİŞİ
ÜGRÜNMEK: BİTKİN BİR HALDE OLMAK
ARNINDA: ALNINDA

KIZYATSI
KANAK BOĞAZI / YER, BÖLGE ADLARI
ŞEVKİ BEDİR'LE EVLENEREK YARLIKLI KİŞİNİN ADI

YÖRESİ

SİVAŞ-SARKIŞLA

KİMDEN ALINDI

DÖNE ARI-MEDİNE KOSGÖĞÜ

SÜRESİ : ♩ = 70

ŞU DEREDEN ÇIKTIM

NOTAYA ALAN
İHSAN ÖZTÜRK

ŞU DE RE DE- N ÇI-K TI-M O MU- ZO MU ZA
ÇİĞ DEM DE- KA RI-Ş MI-Ş GÜ LE- NER Gİ ZE
BEN DEN SE LÂ M SÖ-Y LE-N O- HA YIR SI ZA
BU YIL DA BAY RA MI- E Lİ- NE NE-T SİN

ŞU DEREDEN ÇIKTIM ÖMÜZ ÖMÜZÜ
ÇİĞEM DE KARIŞMIŞ GÜLE NERGİZE
BENDEN SELÂM SÖYLEN Ö HAYIRSIZA
BU YIL DA BAYRAMI ELİNEN ETSİN

GÜZELİN YANAŞI AY N TEKERİ
ÖMÜZLER ASAĞI GERDAN YUKARI
DİLİ BADEM DUDAKLARI FİREM ŞEKERİ
HER YANLARI GÜZEL OLUR GÜZELİN

GÜZEL OLAN AL VALARİ BAĞLANIR
GÜZELİN YANINDA YÜZÜT BÖLENİR
SAMİR DA DEĞMİŞ KARGI GİBİ SALLANIR
HER YANLARI GÜZEL OLUR GÜZELİN

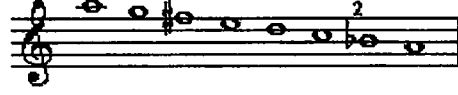
MUHAYYER MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Virandır Bahçenin Gülleri

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

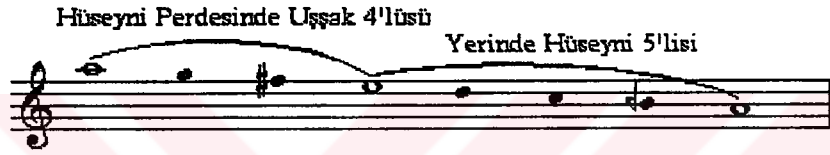

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi.

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Muhayyer Makamı Dizisi

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

8

5

5. Sonuç : Muhayyer perdesi güçlü konumundadır. Bu perde üzerinde Uşşak Çeşnisi vardır. 2. derece güçlü Hüseyini perdesidir. Bu perde üzerinde Uşşak 4'lüsü gösterilmiştir. Neva perdesinde Buselikli, Rast'lı yarım kalış; Çargâh perdesinde Çargâh'lı, Segâh perdesinde Segâh'lı, Dügâh perdesinde Uşşak'lı kalışlar gözlenmiştir. Hüseyini perdesini daha fazla kullanmasına karşılık Türkü Uşşak 4'lüsü ile bitmiştir. Bu türkünün T.H.M dizi karşılığı Yahyalı Kerem Ayağı dizisi, T.S.M dizi karşılığı ise yerinde Muhayyer Makamı dizisidir.

6. Muhayyer Makamı Dizisindeki diğer incelenen Eskişehir Yöresi Sözlü Halk Ezgisi ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Arahk	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	2784	Virandır Bahçenin Gülleri	2/4 1+1	3 – 4	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi	Yerinde Muhayyer Makamı Dizisi
2-	1239	Servi Kavak Uzun Kavak	9/8 2+2+ 2+3	3 – 4 – 5 6 – 8	Yahyalı Kerem Ayağı Dizisi	Yerinde Muhayyer Makamı Dizisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No: 2786
İNCELEME TARİHİ: 3.7.1985

DERLEYEN
ANKARA DEVLET
KONSERVATUARI

YÖRESİ
ESKİŞEHİR

DERLEME TARİHİ
3.7.1949

KİMDEN ALINDI
KEMAL ÖZPOYRAZ
SÜRESİ : 1.64

VİRANDIR BAHÇENİN GÜLLERİ

NOTAYA ALAN
İSMET AKYOL

VİRAN DIR BAH ÇENİN GÜLLE Rİ VİRAN O LÜ-R MU GENÇ
SU LAR AK MA YI-NCA DU RU-L MA Zİ MİS GÖ NU-L SE V ME
Lİ-K DE DEN Gİ Nİ SA RA N
YI-N CE DU RUL MA Zİ MI S
Ö NÜ NÜ Bİ RA KIP SO NU
GE LİN KEN Cİ GE LİP GU RUL
NU SA YAN Ö LÜ-R Gİ DER BİR MU RA DA E RE
MA Zİ MİS VA Rİ-P KA Pİ Sİ NA KU LÖL MA YIN
MEZ YAV RUM E RE MEZ
CA YAV RUM O L MA YIN CA

VİRANDIR BAHÇENİN GÜLLERİ VİRAN
ÖLÜR MÜ GENÇLİKTE DENGİNİ SAPAN
ÖNÜNÜ BIRAKIP SONUNU SAYAN
ÖLÜR GİDER BİR MURADA EREMEZ (YAVRUM EREMEZ)

SULAR AKMAYINCA DURULMAZ İMİS
CONUL SEYMEYİNCE VURULMAZ İMİS
GELİN KENDİ GELİP GURULMAZ İMİS
YARIP KAPISINA KUL OLMAYINCA (YAVRUM OLMAYINCA)

YÖRESİ
ESKİŞEHİR

DERLEME TARİHİ
15.11.2015

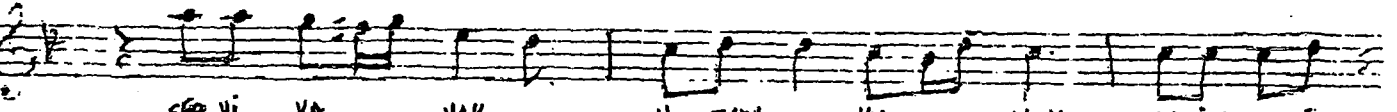
KİMDEN ALINDIĞI
KEMAL ÇİÇEKÇİ
MUSTAFA HOŞGÖR

SERVİ KAVAK UZUN KAVAK

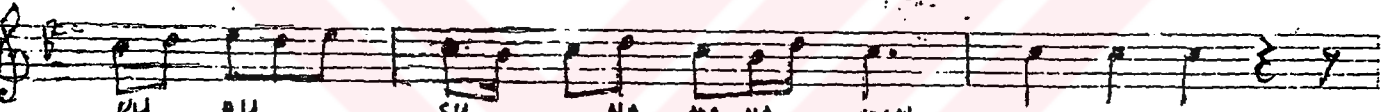
NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÖZÜ

Siz...

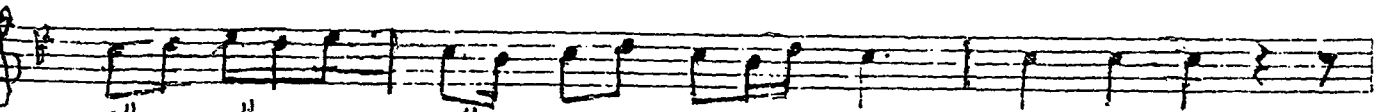
SER Vİ KA VAK U ZUN KA VAK DA LİN MALİN
A GA RİN CA GA RİN CA GA RA MA RA

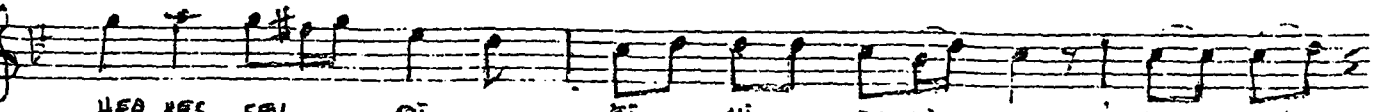
KU RU SU NA MA NA MAN
GA RİN CA A MA NA MAN

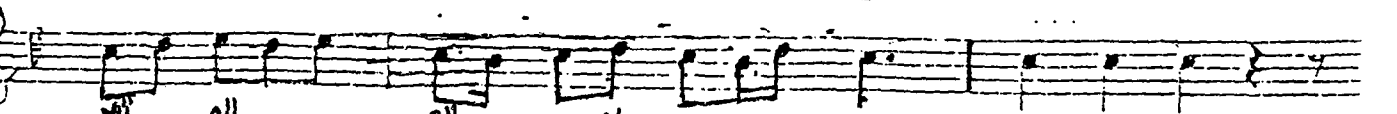
YE SİL ME SİL YAP RAK LA RİN SU DA MU DA
HA MAM DAN GE Lİ YOR A CA NİM GE LİN DE

GU RU SU NA MA NA MAN
GÜ RÜM CE A MA NA MAN

HER KES SEV Dİ Gİ Nİ BE Lİ LİM AL SIN
HER YAN LA RİM SEV Şİ YOR BE Lİ LİM O YA Rİ DE

GU RU SU NA MA NA MAN
GÜ RÜM CE A MA NA MAN

SERVI KAYAK UZUN KAYAK
(347/16-2)

AL GEL SEDEF Lİ SA ZI NI DA GOS TAK E FEM OY

NA SIN AL GEL SE DEF Lİ SA ZI

NI DA BIÇ KIN E FEM OY NA SIN

— 1 —

SERVI KAYAK UZUN KAYAK, DALIN MALIN KURUSUN, AMAN AMAN,
YESİL MEŞİL YAPRAKLARIN, SUDA MUDA ÇURUSUN, AMAN AMAN,
HERKES SEVDİĞİNİ BELLİLİM, ALSIN YURUSUN, AMAN AMAN.
Bağlantı: { AL GEL SEDEF Lİ SA ZI NI DA GOS TAK E FEM OYNASIN.
AL GEL SEDEF Lİ SA ZI NI DA BIÇ KIN E FEM OYNASIN

— 2 —

A GARINCA GARINCA, GARA MARA GARINCA, AMAN AMAN,
HAMAMDAN GELİYOR ACANIM, GELİN DE GÖRÜMCE, AMAN AMAN,
HER YANLARIM GEVŞİYOR BELLİM, O YAKI DE GÖRÜNCE, AMAN AMAN.
Bağlantı: ...

Muhayyerde
Derbeder 4 Çargâhta (do) Çargâh Çeşnisi

Yerinde Kürdi 4

Çargâhta Çargâh Çeşnisi

Yerinde Kürdi 4

(mi) Hüseyini
de Derbeder 4

Yerinde Derbeder 5

denilebilir. Örnek Türkülerin seyri incelendiğinde çıkan sonuç budur.

d) Güçlüsü : 1. derecede Muhayyer (La tiz) perdesi önemli kalış perdesidir. Çünkü inici seyirde üzerinde Hicazlı, derbederli kalış yapar. Her ne kadar Hüseyini (mi) perdesinde Hicaz derbeder çeşnili kalışlar yapsa da, Çargâh (do) perdesi de güçlü gibidir. Bitirişte derbeder çeşnisi yaptığından olabilir. Çünkü Sabanın güçlüsü Çargâhtır.

e) Yeden : Bozlak biçimlerinde ve Türkülerde T.S.M anlamında yeden sesi aramak doğru olmaz. Kararı güçlendirmek için

gibi gezintilere daha sık rastlanır.

f) Seyri : Genel olarak Bozlaklar en az bir, bir buçuk oktavlık ses genişliğine sahiptirler. Bu sebeple seyre Muhayyer yada Tiz Neva (tiz re) bölgesinden giriş yaparlar.

Seyri anlatmak için incelenen Aydest terennümlü bozlak biçimleri şunlardır : Aydest başında pare pare karın var senin (Neşet Ertaş), Aydest Gönül Ne gezersin seyran

yerinde (M. Ertaş), Aydost şu yalan dünyadan usandım doydum (M Ertaş), v.b. Sözler ayrı ama dizi ve seyir de aynıdır. Seyre Tiz Neva bölgesinden Aydost diye forte giriş yapar ve Muhayyer de ilk önce Garip Hicaz çeşnili kalışlar yapar. Böylece Aydost gönül ne gezersin seyran yerinde cümlesi tamamlanır. 2. cümleye tiz Nevayı yarım pesleştirir. Tiz Nimhicaz'a dönüştürür ve Muhayyer perdesinde derbeder çeşnili kalış yapar. Buraya kadar Muhayyerde Dügâh çeşnisi olur ve hemen ona hüseyni perdesinde çok seri (bir kaç nota) Hicaz yani Garip çeşnili 2. derece Acem perdesinde asma kalış bağlar. Böylece "Alem de her şeyin tam olmayınca" cümlesi biter. 3. cümleye Muhayyer perdesinde girer ve Çargâh'ta Çargâh çeşnili kalış yapar. Böylece "olura olmaza sırrını çözme" cümlesi tamamlanır. 4'lüğün son cümlesine Muhayyer perdesine yarım ses pesleştirerek Nim Şehnaz perdesinden girer ve Hüseyni Hüseyni'de derbeder çeşnisi gösterir. Hemen peşine seri bir şekilde Muhayyer perdesini tekrar göstererek Çargâh çeşnisiyle Çargâh perdesine düşer. Son olarak (Dügâh'ta) yerinde derbeder çeşnisiyle bitirir. "iki başı muhabbetli yar olmayınca ey" sözleri de söylenmiş olur. Burada 4'lü – 5'li yada çeşni tabirleri alınan sesle durulan ses göz önünde bulundurularak ifade edilmektedir. İncelenen Bozlak "Aydost bir anadan bu dünyaya gelince". Çalan ve okuyan hatta havalandıran Neşet Ertaş. Adeta kapkara duman çökmüş, gürleyen bir hava, şimşekler çakıyor, yıldırım düşüyorsa bir tabiat tasviri andırmıştır. (Harika plâkçılık vay vay dünya kaseti Neşet Ertaş 3 bandrol no 251311 nolu kasetten incelenmiştir. K.T.B 8b.34.Ü.006.930.)

2 – a) Durağı : Dügâh (La) perdesidir.

b) Seyri : İnicidir.

c) Dizisi :

Muhayer perdesinde Nişabur 5'lisi

Neva perdesinde Rast 5'lüsü

Dügâh perdesinde Nişabur 5'lisi

Muhayyer perdesinde Kürdi 4'lüsü

Neva perdesinde Buselik 5'lisi

Yerinde Uşşak 4'lüsü

d) Güçlüsü : Birinci derecede güçlü Muhayyer perdesidir. Üzerinde Nişabur çeşnili kalışlar yapmıştır. İkinci derece üzerinde Hüseyni ve Kürdi çeşnili kalışlar yaptığı Neva perdesidir.

e) Yeden : Aşağıda yazıldığı gibi karara yakın tam yeden ve kararı güçlendirici 3. derecenin vasıtasıyla (Çargâh perdesi) ile yaptığı görülür.

f) Seyir : 4'lüğün birinci cümlesine Aydest Terennümü ile tiz Nim Hisar (mi bemol) perdesi ve tiz Nevada girer ard arda tiz Segâh diyebileceğimiz tiz si^{b2} ile tiz Çargâh'a çarpma yaparak Muhayyerde Nişabur çeşnili kalışlar yapar. Burada Muhayyerde Nişaburun ikinci derecesi tiz Segâhı gösterir "Aydest bir anadan bu dünyaya gelince dizesi söylenir" sonra aynı çeşni ile "türlü türlü hayallerim vardı" cümlesi tamamlanır. Bağlama ile arada kısaca Sünbüle, Muhayyer, Gerdaniye, Eviç, Acem, Hüseyni ve Nim Hisar, Neva, Çargâh, Segâh ve Dügâh duyurulur bir nevi Karcığar duyurur. "Büyüyüpte kendi kendim bilince" cümlesi ise tiz Nim Hisar perdesini çarpmalarla tekrar hissettirerek Muhayyerde yine Nişabur çeşnili kalır. "Hayal gerçek oldu aşkım" sözlerini Neva'da Rast 5'lisi olarak düşünürsek, daha ziyade Eviç, Gerdaniye, Muhayyer seslerini kullanarak yine tiz bölgede Muhayyerde inici olarak Nişabur 5'lisine Buselik 5'li ve arkasından önce Nevada Rast ve Buselik 5'lileri ve yerinde Uşşak 4'lüsüne gelir. Bu geçki ve çeşnilerle "yaridi vay vay" sözlerini tamamlıyor. Kararda Dügâh perdesinde tekrar Nişabur 5'lisi ile "büyüyüpte kendi kendini bilince" sözlerini bir oktav pestten tekrarlar. "hayal gerçek olsun aşkım" sözlerini Irak, Rast, Dügâh perdelerini göstererek sona geldiğini peşine Nişabur 5'lisi ile iyice hissettirerek bitirir.

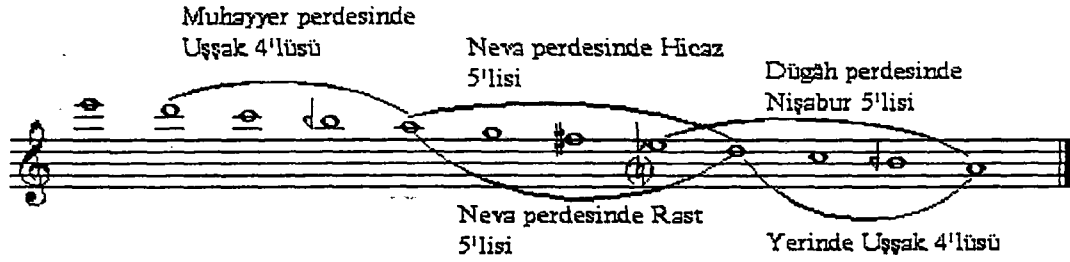

- Bir Uşşak 4'lüsüne tiz taraftan bir Bakıyye eklersek Nişabur 5'lisi elde ederiz. Bir Nişabur 5'lisinin tiz tarafından bir Bakıyye çıkarırsak bu durumda keza Uşşak 4'lüsüdür.

3 – a) Durağı : Dügâh perdesidir.

b) Seyri : İnicidir.

c) Dizisi :

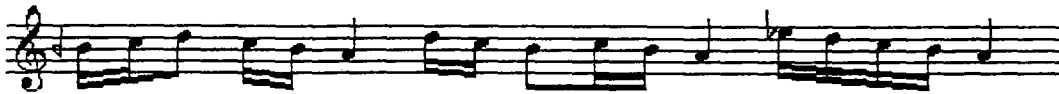

İncelenen Bozlak, Aydest, Aşağıdan Yusuf Paşam Gelirken. Okuyan Hacı TAŞAN.

d) Güçlüsü : 1. derecede Muhayyer perdesidir. Üzerinde Hüseyinli yada Uşşaklı kalışlar yapar. 2. derecede Neva perdesidir. Üzerinde Hicazlı - Rastı kalış yapar. Pest bölgede gezinirken Rasta Rastlı kalış yapar. Neva da Uzzal yaparsa karar gibi güçlenir. Bunlara ilaveten Çargâhta önemli seslerdendir.

e) Yeden :

gibi gezinir.

f) Seyir : “Aydest” terennümü Muhayyer perdesinden duyurarak girer. “Aman aşağıdan yusuf paşam gelirken” dizelerini Tiz Neva bölgesinden tiz Hüseyiniye çarpmalar yaparak Muhayyerde Nişabur çeşnili muvakkat kalışla bitirir. “Düşmanına göğüs geren mert olur” sözlerini Tiz mi bemolüatar Muhayyerde tam Uşşaklı kalışla bitirir, bu esnada daha bitmeden “merdolur ey ey” tekrarını

gezintisiyle bitirir. Muhayyerde Uşşâğı tekrar eder ve Neva'daki Rast'ın 3. derecesi ile eviçte asma karar kılar. “Şahin kocasa da vermez avını avını” dizisini ise Muhayyer'deki Uşşak 4'lüsünü yineleyerek söyler. “aslı kurttur kurt yavrusu kurt olur” dizelerini ise Neva perdesinde Uzzal dizisiyle tamamlar ve Neva perdesine bir tam ses ekleyerek Çargâhta Nikriz çeşnili kalış yapar. Rast sesini yeden gibi kullanıp pest bölgede önce yerinde Uşşak göstererek “aslı kurttur kurt yavrusu” sözlerini söyler kurt olur diye pekiştirerek, hem de kararı güçlendirmek açısından Dügâhta Nişabur 5'lisi ile bitirir(4).

3.3 – YARI SERBEST TÜRLER

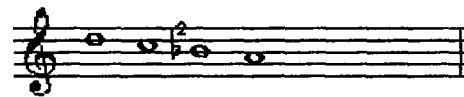
UŞŞAK DÖRLÜSÜ

Türkünün İsmi: Aşağıdan Gele Gele Geldiler.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

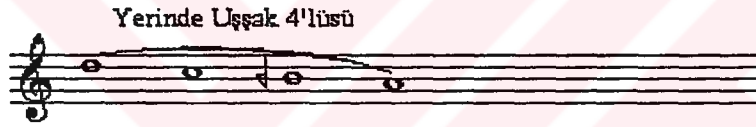

2. T. H. M. Dörtlü Karşılığı

2.1. “Dügâh perdesinde Kerem 4’lüsü.”

3. T. S. M Dörtlü Karşılığı

3.1. Yerinde Uşşak 4’lüsü.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3’lü Aralık

4’lü Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

8

6

5. Sonuç : Serbest kısımda Hüseyini perdesini açmış, Acem perdesine dokunarak Dügâh perdesinde asma kalış yapmıştır. Neva perdesinde Buselik çeşnisi, Dügâh perdesinde Hüseyini 5’lisini kullanmıştır., Türkü usullü kısmında Uşşak 4’lüsü ile karar vermiştir. Bu türkünün T.H.M. 4’lü karşılığı Kerem 4’lüsü, T.S.M 4’lü karşılığı yerinde Uşşak 4’lüsüdür.

6. Uşşak Dörtlüsü ile incelenen Yozgat Yöresi Yarı Serbest Türler ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dörtlü Karşılığı	T.S.M Dörtlü Karşılığı
1-	868	Aşağıdan Gele Gele Geldiler.	Serbest 3/4 1+1+1 4/4 1+2+1	3 – 4	Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü.	Yerinde Uşşak 4'lüsü.

YÖRESİ
YOZGAT- Boğazlıyan

DERLEME TARİHİ
1974

KİMDEN ALINDIĞI
SABİHA KUBİLAY
SÜRESİ :

NOTAYA SAHİP
NIDA TUFEKÇİ

AŞAĞIDAN GELE GELE GELDİLER

♩ = 100

SERBEST

AŞ SA DAN DA GE LE GE LE GEL Dİ LER
ÇIK DIM BAK DIM ÇAM LI BE LİN DÜ ZÜ NE

GEL Dİ LER GEL Dİ LER DE
DÜ ZÜ NE DÖN DÜM BAK DIM

E Vİ Mİ ZE DOL DU LAR
KAR LAR YAĞ MIŞ İ Zİ ME

serbest .....

Kİ Zİ Mİ Zİ E Lİ MİZ DE NAL Dİ LA
EL LE Rİ NA NA Sİ Gİ DER — Kİ Zİ NA

RAL Dİ LAR BEN Gİ Dİ YOM
Kİ Zİ NA BE Nİ MA NAM

GA Rİ BA NAM KAL GAY Rİ
BAK MA ZOL DU YU ZÜ ME

HİC BU LA MA MA VAR BA Sİ NA
BE Nİ MA NAM BAK MA ZOL DU

SAZ

YAN GAY Rİ
YU ZÜ ME

ASAĞIDAN GELE GELE GELDİLER
(Sahife - 2)

AŞAĞIDAN DA GELE GELE GELDİLER
GELDİLER DE EVİMİZE DOLDULAR
KIZIMIZI ELİMİZDEN ALDILAR
BEN GİDİYOM GARİP ANAM KAL GAYRİ
HİÇ BULAMA VAR BAŞINA YAN GAYRİ
ÇIKDIM BAKDIM ÇAMLI BELİN DÜZÜNE
DÖNDÜM BAKDIM KARLAR YAĞMIŞ İZİME
ELLERİN ANASI GİDER KIZINA
BENİM ANAM BAKMAZ OLDU YÜZÜME
BENİM ANAM BAKMAZ OLDU YÜZÜME

ANAMA SÖYLEYİN DE MENDİLİMİ YUDUMU
YUYUP YUYUP GÜL DALINE KOYDUMU
GURBET ELDE BENİM YAVRUM VAR DEDİ Mİ
BEN GİDİYOM GARİP ANAM KAL GAYRİ
HİÇ BULAMA VAR BAŞINA YAN GAYRİ
ANAM BENİ NELER İLEN BESLEDİ
SİYAH SAÇIM GÜL SUYUYNAK İSLADI
ANAM BENİ DE GURBET İÇİN BESLEDİ
BEN GİDİYOM GARİP ANAM AĞLAMA
AKINI ÇIKARIP KARA BAŞLAMA.

NOT: Türkü darbuka eşliğinde okunmuştur.

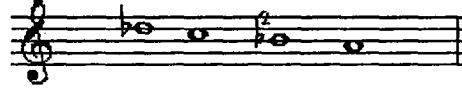
SABÂ DÖRLÜSÜ

Türkünün İsmi: Giden Ay Dutulur mu?

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

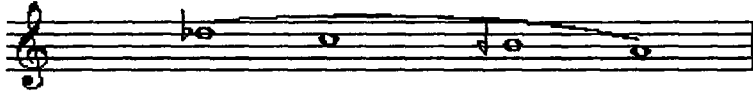
2. T. H. M. Dörtlü Karşılığı

2.1. "Dügâh perdesinde Kalenderi 4'lüsü."

3. T. S. M Dörtlü Karşılığı

Yerinde Sabâ 4'lüsü

3.1. "Dügâh perdesinde Sabâ 4'lüsü."

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

4.2. Kullanım Sayısı

3'lü Aralık

10

Eksilmiş 4'lü

1

5. Sonuç : Dügâh perdesinde Sabâ 4'lüsü serbest kısmında Çargâh perdesini açmıştır. Segâh perdesinde çeşnisiz asma karar yaparak Dügâh perdesinde Sabâ 5'lisini göstermiştir. Türkü : Dügâh perdesinde Sabâ 4'lüsü ile karar vermiştir. Türkünün T.H.M 4'lü karşılığı Dügâh perdesinde Kalenderi 4'lüsü, T.S.M 4'lü karşılığı ise Dügâh perdesinde Sabâ 4'lüsüdür.

6. Sabâ Dörtlüsü ile incelenen Ankara Yöresi Yarı Serbest Türler ile ilgili Genel Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Arahk	T.H.M Dörtlü Karşılığı	T.S.M Dörtlü Karşılığı
1-	2103	Giden Ay Dutulur mu?	Serbest + 2/4 1+1	3 Eksilmiş 4'lü.	Dügâh perdesinde Kalenderi 4'lüsü.	Dügâh perdesinde Sabâ 4'lüsü.

___ 1 ___
GİDEN AY DUTULUR MU
BALA DİZ GATILIR MI
GECELER ÇOĞ UZUNDUR
YALINIZ YATILIR MI

Başlantı:
HAYDEN OĞLAN
SALLAN GEL YUVARLAN DA GEL
AĞABEYİN GONAĞINI FIRLAN DA GEL
GURBAN OLAM DATLI DATLI DILLERE VAY
AL FİSTANIN SÜPÜRÜYOR YERLERİ VAY

___ 2 ___
GİDİYOM GİDEMİYOM
AÇ OĞLUDUR KEMİYOM
SEVDİM GONCA GÜL İDİ
GÖYÜPTA GİDEMİYOM

___ Başlantı ___

___ 3 ___
GARSIDAN GEÇTİ GELİN
ELİNDE TEŞTİ GELİN
GİTME BİR YOL GÖREYİM
GENÇLİĞİM GEÇTİ GELİN

___ Başlantı ___

HİCAZ MAKAMI DİZİSİ

Türkünün İsmi: Efendim Aşkınla Şište Püryânım.

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

2. T. H. M. Dizi Karşılığı

2.1. Yerinde Garip Ayağı Dizisi.

“Dügâh perdesinde Kerem 4 geçkili”

3. T. S. M Dizi Karşılığı

3.1. Yerinde Hicaz Makamı Dizisi.

“Dügâh perdesinde Uşşak 4 geçkili.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

8'li Aralık

5'li Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

36

7

1

2

5.Sonuç : Neva perdesinde Buselik 5 olduğu için Yerinde Hicaz Hûmayun dizisi oluşur. Hicaz ailesi Makamlarında özellikle büyük formdaki eserlerde Nim Hicaz ve

Dik Kürdi perdeleri atılarak Dügâh perdesinde bir Uşşak 4'lüsü gösterir. (Yegâhda ki Acemli-Rast dizisinin devamı olarak düşünülebilir. Şerefnüma Makamı.)

Türkünün Serbest kısmının ilk mısrasında çargâh (do) – Buselik (si) perdelerini sıklıkla kullanılmıştır. Özellikle Çargâh gezintisi Uşşak 4'lüsüne bağlanmıştır. Neva perdesinde Buselik çeşni, Hüseyini perdesinde Uşşak 4, Irak perdesinde Hüzzam 4'lüsü, Rast perdesinde Nikriz 5, Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü, Hicaz 4'lüsü bulunmaktadır. Türkünün T.H.M dizi karşılığı yerinde Garip Ayağı dizisi (Dügâh perdesinde Kerem 4'lüsü geçkili), T.S.M dizi karşılığı ise yerinde Hicaz Makamı dizisidir. (Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü geçkili)

6. Hicaz Makamı Dizisi ile incelenen Konya Yöresi Yarı Serbest Türler ile ilgili Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Dizi Karşılığı	T.S.M Dizi Karşılığı
1-	867	Efendim Aşkınla şişte Püryânım.	Serbest + 7/4 2+2+3	3 – 4 5 – 8	Yerinde Garip Ayağı Dizisi. Dügâh perdesinde Kerem 4 geçkili.	Yerinde Hicaz Makamı Dizisi. Dügâh perdesinde Uşşak 4 geçkili.

YÖRESİ
KONYA

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
SİLLELİ İBRAHİM
SAATÇI MURAT

EFENDİM AŞKINLA ŞİŞTE PÜRYANIM

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

SÜRESİ :

SAZ ---

SAZ ----

E FEN DİM BİR DA NE

SAZ.....

A BE YİM KAŞ LA RI

SAZ.....

KE MA NİM A SER Vİ

SAZ ----

RE VA NİM

KEN Zİ NİN Cİ GE Rİ

A MAN A MAN KE BA BO LUN

SAZ.....

CA E FEN DİM

SAZ ----

CA E FEN DİM

(EFENDİM AŞKINLA ŞİSTE PÜRYANIM)
(Sahife - 3)

A BE YİM KAŞ LA
" " " " " "
SAZ
RI KE MA NIM
" " " " " "
A SER Vİ RE VA NIM
" " " " " "
SAZ
N. Uysal

— 1 —

AMAN AMAN , EFENDİM AŞKINLA ŞİSTE PÜRYANIM
SEMALERE ÇIKTI AHÜ FİGANIM
SAFALAR ÇETİRDİN CAŞI KEMANIM
KENZİNİN CİĞERİ KEBABOLUNCA
Bağlantı - [EFENDİM, BİR DANEM, A BEYİM
KAŞLARI KEMANIM, A SERVİREVANIM
KENZİNİN CİĞERİ AMAN AMAN KEBABOLUNCA
EFENDİM A BEYİM,
KAŞLARI KEMANIM,
A SERVİREVANIM..

— 2 —

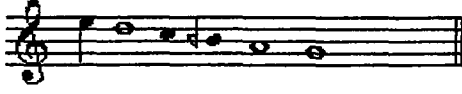
AMAN AMAN , CEMALİN GÖSTERDİ BİR İKİ DİLBER
DURMAYIP DA GÖNÜL GÖRDÜĞÜN İSTER
BİRİ KAYMAK SATAR BİRİSİ ŞEKER
MÜNASİP GÖRMÜŞLER KAPAN KAPANA
Bağlantı.

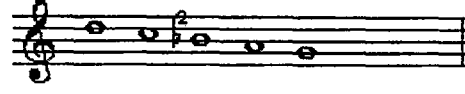
RAST BEŞLİSİ

Türkünün İsmi: Akşam Aşıp Gidiyor. (Keklik)

1. Ezgide Kullanılan Cümleler

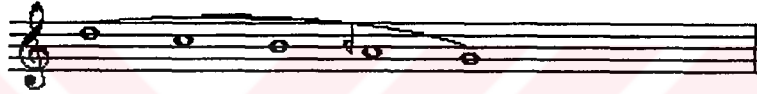
2. T. H. M. Beşli Karşılığı

2.1. "Rast perdesinde Beşiri 5."

3. T. S. M Beşli Karşılığı

Yerinde Rast 5'lisi

3.1. Yerinde Rast 5.

4. Ezgide Tespit Edilen Aralıklar

4.1. Aralık Adı

3'lü Aralık

4'lü Aralık

5'li Aralık

4.2. Kullanım Sayısı

10

3

1

5. Sonuç : Dügâh perdesinde Uşşak 4'lüsü, Hüseyini 5'lisi, Rast perdesinde Rast çeşnisi ve Rast 5'lisini kullanmıştır. Bu türkünün T.H.M 5'li karşılığı Rast perdesinde Beşiri 5'lisi, T.S.M Beşli karşılığı yerinde Rast 5'lisidir.

6. Rast 5'lisi ile incelenen Kayseri Yöresi Yarı Serbest Türler ile ilgili Tablo.

SIRA NO	T.R.T Arşiv No	Türkünün İsmi	Usûlü	Aralık	T.H.M Beşli Karşılığı	T.S.M Beşli Karşılığı
1-	3336	Akşam Aşıp Gidiyor. (Keklik)	2/4 Serbest 1+1	3 – 4 5	Rast perdesinde Beşiri 5'lisi.	Yerinde Rast 5'lisi.

YÖRESİ

DERLEME TARİHİ

KAYSERİ
KİMDEN ALINDIĞI

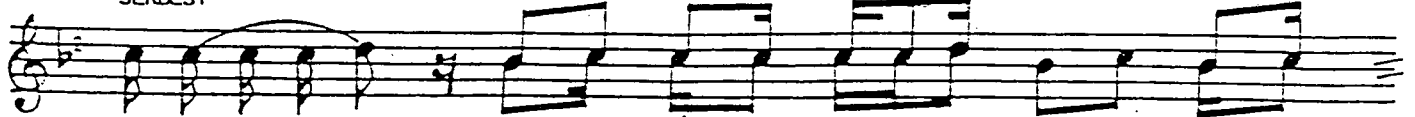
AKŞAM AŞIP GİDİYOR (KEKLİK)

A. GAZİ AYHAN
SÜRESİ:

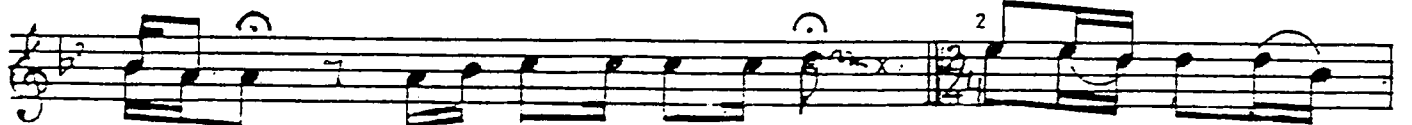
NOTAYA ALAN
YILDIZ AYHAN
ALTAN DEMİREL

SERBEST

O FO — F AK ŞA MA ŞIP Gİ Dİ YOR FİK RİM ŞA ŞIP
O FO — F AK ŞAM HA RE DE KAL DI FİK RİM YA RE

Gİ Dİ YOR E LA GÖZ LÜ SEV Dİ ĞİM DAĞ LA RI A ŞIP
DE KAL DI KA RA GÖZ LÜ SEV Dİ ĞİM BİL MEM NE RE

Gİ Dİ YO — R KEK LİK A MAN KEK LİK
DE KAL DI KEK LİK A MAN KEK LİK

YA MA — N KEK LİK ÇİL KEK LİK A MA — N
YA MA — N KEK LİK ÇİL KEK LİK A MA — N

ÇIK DAĞ LA RIN BA ŞI NA DA ÖT KEK LİK A MA — N
ÇIK DAĞ LA RIN BA ŞI NA DA ÖT KEK LİK A MA — N

GAK GAK GU BA RAK GU BA RAK GU BA RAK ÖT KEK LİK A MA — N
GAK GAK GU BA RAK GU BA RAK GU BA RAK ÖT KEK LİK A MA — N

BÖLÜM 4. FOTOĞRAFLAR

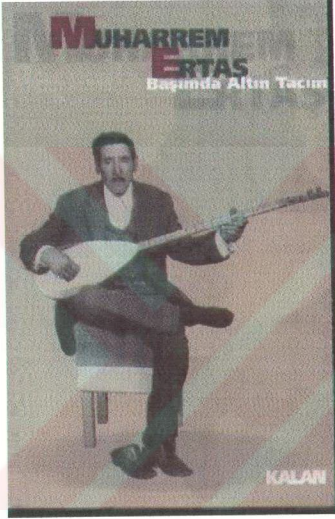
Şekil 2 : Hacı Bektaş Müzesi (Nevşehir)

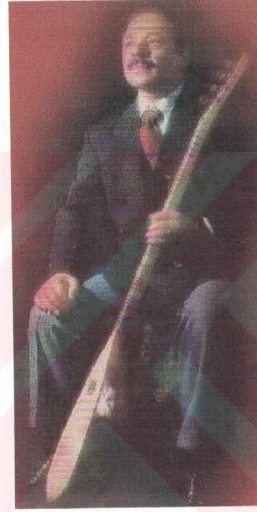
Şekil 3 : Hacı Bektaş Müzesi Saz Takımı (Nevşehir)

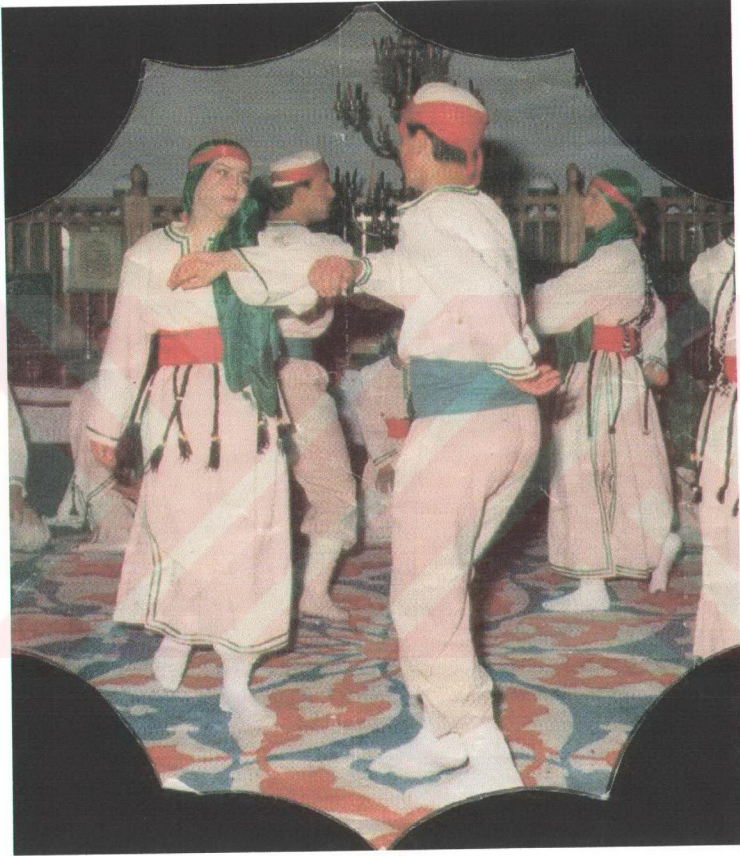
Şekil 4 : Hacı Bektaş Müzesi Saz Takımı (Nevşehir)

Şekil 5 : Muharrem Ertaş

Şekil 6: Neşet Ertaş

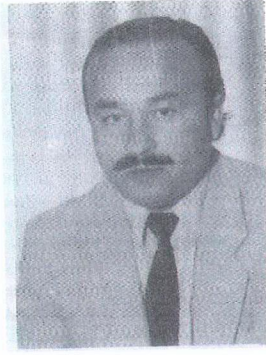
Şekil 7 : Samah Dönerken

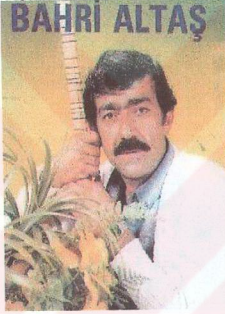
Şekil 8 : Hacı Taşan

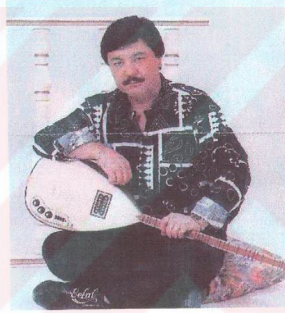
Şekil 9 : Çekiç Ali

Şekil 10 : Aydın Çekiç

Şekil 11 : Bahri Altaş

Şekil 12 : Ekrem Çelebi

Şekil 13 : Mehmet Erenler

Tablo 1 – İnceleme Tablosu

BÖLÜM 5 TABLOLARIN LİSTESİ

SIRA	TÜRKÜN İSMİ	T.S.M MAKAMI	T.S.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİŞİ	T.H.M AYAĞI	T.H.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİŞİ	DURAĞI	GÜÇLÜSÜ	DONANIMI	USULÜ	YÖRESİ
1-	Madımak Oylum Oylum	—	Çargâh Perdesinde Çargâh 5	—	Çargâh perdesinde Beşiri 5	Çargâh (Do)	Çargâh	—	4/4	SIVAS
2-	Çamlığın başında tütür bir tütün (Ham Meyva)	Kürdi	—	Bozlak	—	Dügâh (La)	Neva	Si ♭	4/4 6/4 8/4	YOZGAT
3-	Bu dağlarda bağ olmaz	Kürdi	—	Bozlak	—	Dügâh (La)	Neva	Si ♭	9/4	ESKİŞEHİR
4-	Caminin ardı ayaz	—	Neva perdesinde Rast 5	—	Neva perdesinde Beşiri 5	Neva (Re)	Neva	Fa #	4/4	KIRIKKALE
5-	Sarı çiçek mor menevşe zamanı	—	Neva perdesinde Rast 5	—	Neva perdesinde Beşiri 5	Neva (Re)	Neva	Fa #	4/4	NIĞDE
6-	Aba da bir kebede bir giyene	Acemli Rast	—	Beşiri	—	Rast (Sol)	Neva	Si ♭ ¹	4/4	ÇORUM
7-	Ayağına ejmiş sedef nalini	Rast	—	Beşiri	—	Rast (Sol)	Neva	Si ♭ ¹	9/8 15/8	KONYA
8-	Dama bulgur sererler	Uşşak	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh (La)	Neva	Si ♭ ²	4/4	NIĞDE
9-	Dut ağacı verir	—	Yerinde Uşşak 4	—	Yerinde Kerem 4	Dügâh (La)	Dügâh	Si ♭ ²	2/4	KAYSERİ
10-	Kayalar gölgeledi	—	Yerinde Uşşak 4	—	Yerinde Kerem 4	Dügâh (La)	Neva	Si ♭ ²	4/4	SIVAS
11-	Sabahın esen seher yelimi Yozgat sürmelisi	Uşşak	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh (La)	Neva	Si ♭ Fa #	4/4 6/4 13/4	YOZGAT
12-	Atada vurdum yuları	—	Yerinde Uşşak 4	—	Yerinde Kerem 4	Dügâh (La)	Dügâh	Si ♭ ²	4/4	ÇANKIRI
13-	Aydoğar sini sini	—	Yerinde Uşşak 4	—	Yerinde Kerem 4	Dügâh (La)	Dügâh	Si ♭ ²	4/4	ESKİŞEHİR

Tablo 1 – İnceleme Tablosu

SIRA	TÜRKÜNÜN İSMİ	T.S.M MAKAMI	T.S.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	T.H.M AYAĞI	T.H.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	DURAĞI	GÜÇLÜSÜ	DONANIMI	USULÜ	YÖRESİ
14-	Yaylalar içinde Erzurum yayla (Halay havası)	Hicaz	—	Garip	—	Düğâh (La)	Neva	Si ♭	4/4	KESKİN
15-	Aksineye vardım	Neva perdesinde Hicaz	—	Neva perdesinde Garip	—	Neva	Gerdaniye	Fa#	9/4 7/4 8/4 5/4	NİÇDE
16-	Garmı yağmış yüce dağlar başına	Hicaz	—	Garip	—	Düğâh	Neva	Si ♭	2/4	KIRŞEHİR
17-	A hadi çıktı eşiği (Kına havası)	Hicaz (Hümâyün)	—	Garip	—	Düğâh	Neva	Si ♭	4/4	NEYŞEHİR
18-	İğdenin dalları yerdedir	Hicaz	—	Garip	—	Düğâh	Neva	Si ♭	4/4	ÇORUM
19-	Ben giderim oduna	Hicaz (Hümâyün)	—	Garip	—	Düğâh	Neva	Si ♭	2/4	AFYON
20-	Keşken seni görmeseydim	Neva perdesinde Hicaz	—	Neva perdesinde Garip	—	Neva	Gerdaniye	Fa #	9/8	KONYA
21-	Enginli yüsekli kayalarımız	Hicaz	—	Garip	—	Düğâh	Neva	Si ♭	9/8 14/8 11/8 15/8 13/8	KONYA
22-	Evlerrinin önu yüksek kaldırım	Hicaz	—	Garip	—	Düğâh	Neva	Si ♭	7/4 4/4	KAYSERİ
23-	Üğrünü üğrünü gelİR dereden	Hicaz	—	Garip	—	Düğâh	Neva	Si ♭	4/4	SIVAS
24-	Yıldız akşamdan doğarsın (Kol havası)	Neva perdesinde Hicaz (Hümâyün)	—	Neva perdesinde Garip	—	Neva	Gerdaniye	Fa#	2/4 4/4 6/4	YOZGAT

Tablo 1 – İnceleme Tablosu

SIRA	TÜRKÜNÜN İSMİ	T.S.M MAKAMI	T.S.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	T.H.M AYAĞI	T.H.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	DURAĞI	GÜÇLÜSÜ	DONANIMI	USULÜ	YÖRESİ
25-	Kaçma güzel	Hicaz	—	Garip	—	Dügâh	Neva	Si ♭	2/4	ÇANKIRI
26-	Dere geliyor dere	Hicaz (Hümâyün)	—	Garip	—	Dügâh	Neva	Si ♭	4/4	ANKARA
27-	Ayvacı geliyor ayva	—	Yerinde Hicaz 5	—	Yerinde Garip 5	Dügâh	Dügâh	Si ♭	4/4	ESKİŞEHİR
28-	Karanfil suyu neyler	Hicaz (Uzzal) Zihgüle geçkili	—	Garip	—	Dügâh	Hüseyni	Si ♭ Do #	4/4	KIRŞEHİR
29-	Helkemi suya daldırdım	Hüseyni	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Hüseyni	Si ♯	4/4	KESKİN
30-	Tokat'a varmadın mı	—	Hüseyni 5	—	—	Dügâh	Hüseyni	Si ♯	4/4	NEYŞEHİR
31-	Çorum halayı	Hüseyni	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Hüseyni	Si ♯	4/4 2/4	ÇORUM
32-	Al kadifenin topu	Hüseyni	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Hüseyni	Si ♯	9/8	AFYON
33-	Aşağıdan gelir sandık (Düğün havası)	—	Uşşak 4	—	Kerem 4	Dügâh	Neva	Si ♯	4/4	KONYA
34-	Oğlan özünü sevdiğim	Hüseyni	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Hüseyni	Si ♯	2/4	KAYSERİ
35-	İnceldim fidan öldüm	—	Hüseyni 5	—	Kerem 5	Dügâh	Hüseyni	Si ♯	12/8	SIVAS
36-	Asker yolu beklerim	—	Hüseyni 5	—	Kerem 5	Dügâh	Hüseyni	Si ♯	♩	YOZGAT
37-	Şu derede İsmail çavuş yattıyor	—	Hüseyni 5	—	Kerem 5	Dügâh	Hüseyni	Si ♯	4/4 7/4	ANKARA

Tablo 1 – İnceleme Tablosu

SIRA	TÜRKÜNÜN İSMİ	T.S.M MAKAMI	T.S.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	T.H.M AYAGI	T.H.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	DURAGI	GÜÇLÜSÜ	DONANIMI	USULÜ	YÖRESİ
38-	Dersini almış da ediyor ezber	Hüseyini	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Hüseyini	Si ² ƒ	2/4 8/4	YOZGAT
39-	Akan sular ben olsam	—	Uşşak 4	—	Kerem 4	Dügâh	Neva	Si ² ƒ	4/4	ANKARA
40-	Şu tepenin öte yüzü	—	Hüseyini 5	—	Kerem 5	Dügâh	Dügâh	Si ² ƒ	9/16	ESKİŞEHİR
41-	Yüce dağ başına yağan kar idim (Halay)	Muhayyer	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Muhayyer	Si ² ƒ	4/4	ANKARA
42-	Karanfil suyu neyler	Muhayyer	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Hüseyini	Si ² ƒ	4/4	KIRŞEHİR
43-	Dost dost diye hayatline yeldiğim	Muhayyer	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Muhayyer	Si ² ƒ	2/4	SIVAS
44-	Pencerenin perdesi	Muhayyer	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Muhayyer	Si ² ƒ	4/4 7/4	ANKARA
45-	Virandır bahçenin gülleri	Muhayyer	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Muhayyer	Si ² ƒ	2/4	ESKİŞEHİR
46-	Elif çıkmış ah o damın başına	Tahir	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Neva	Si ² ƒ	4/4	KESKİN
47-	Ayvalığın kara taşı	Muhayyer	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Muhayyer	Si ² ƒ	4/4	NEVŞEHİR
48-	Bağdat ellerinden gelen durnalar	Tahir	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Neva	Si ² ƒ	7/8 2/4 9/8	ÇORUM
49-	Aşamadım Bergama'nın belinden	Tahir	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Neva	Si ² ƒ	13/8 9/8	AFYON
50-	Sandıklımın tarlaları	Tahir	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Neva	Si ² ƒ	9/8	KONYA

Tablo 1 – İnceleme Tablosu

SIRA	TÜRKÜNÜN İSMİ	T.S.M MAKAMI	T.S.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	T.H.M AYAĞI	T.H.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	DURAĞI	GÜÇLÜSÜ	DONANIMI	USULÜ	YÖRESİ
51-	Aşamadam şu dağların belinden	Tahir	---	Yahyalı Kerem	---	Düğâh	Neva	Si ² ♪	13/8 9/8	ESKİŞEHİR
52-	Benim atım (Saffet Efendi)	Karcıgar	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Neva	Si ² ♪ Fa #	4/4	NİĞDE
53-	Ahu gözlerini sevdiğim	Karcıgar	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Neva	Si ² ♪ Mi ♭	2/4 3/4	KIRŞEHİR
54-	Başmada altın tacım (Halay)	Karcıgar	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Neva	Si ² ♪ Mi ♭	4/4 2/4	KIRŞEHİR
55-	Ağzı senin adın duduk	Karcıgar	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Neva	Si ² ♪ Mi ♭	9/8	AFYON
56-	Çatal çama kurşun atırım	Karcıgar	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Neva	Si ² ♪	9/8 18/8	KAYSERİ
57-	Yördü bire çiçek dağı	Karcıgar (İnici şekli kullanılmıştır)	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Muhayyer	Si ² ♪	7/8	SIVAS
58-	Gine dertli iniliyorsun	Karcıgar	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Neva	Si ² ♪	9/8 8/8 3/4 2/4	SIVAS
59-	Bir gömlek giyer kısarık	Karcıgar	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Neva	---	9/8	ÇANKIRI
60-	Çayrıkta çimenlikte evim var	Karcıgar	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Neva	Si ² ♪	9/8	ANKARA
61-	Aynam düştü yerlere	Karcıgar	---	Düz Kerem	---	Düğâh	Neva	Si ² ♪ Mi ♭	4/4	ESKİŞEHİR
62-	Yaylalar içinde Erzurum yayla (Osman Ete)	Ferahnuma	---	Yegâhita Bozjak	---	Yegâh	Rast	Si ² ♪ Mi ♭	2/4	NİĞDE

Tablo 1 – İnceleme Tablosu

SIRA	TÜRKÜN İSMİ	T.S.M MAKAMI	T.S.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİŞİ	T.H.M AYAĞI	T.H.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİŞİ	DURAĞI	GÜÇLÜŞÜ	DONANIMI	USULÜ	YÖRESİ
63-	Atım olsa binsem gitsem	Zirgüleli Sözlağ	---	Rasta Garip	---	Rast	Neva	---	4/4	ESKİŞEHİR
64-	Sazalcadan çıktım ben de gelirim (Halime)	Hüzzam	---	Tatyan	---	Segâh	Neva	---	2/4	NİĞDE
65-	Gara guşun havada olur oyunu	Hüzzam	---	Tatyan	---	Segâh	Neva	---	4/4	ANKARA
66-	Annem beni kaldırmışın atmışsın	Segâh	---	Muhelif	---	Segâh	Neva	Fa #	2/4	KONYA
67-	Bir güzel şüha sesim	Segâh	---	Muhelif	---	Segâh	Neva	---	10/8	SİVAS
68-	Berber dükkana vardıım	Segâh	---	Muhelif	---	Segâh	Neva	---	4/4 2/4	NEVŞEHİR
69-	Ayva dibi serin olur	Segâh	---	Muhelif	---	Segâh	Neva	---	9/8	ÇANKIRI
70-	Evlertinin öndü Arpa	Segâh	---	Muhelif	---	Segâh	Neva	---	2/4	ANKARA
71-	Mendilden boğçaını olur	Segâh	---	Muhelif	---	Segâh	Neva	Si #	4/4	ESKİŞEHİR
72-	Sunayı deli gönül (Halay Havası)	Muhayyer Kürdi	---	Dügâhta Bozlağ	---	Dügâh	Muhayyer	Fa #	13/4 19/4 14/4 12/4	KESKİN
73-	Halimi arzettim dağlara taşlara	Muhayyer Kürdi	---	Dügâhta Bozlağ	---	Dügâh	Muhayyer	Si #	13/4 6/4 4/4 15/4	ÇORUM
74-	Acem gızı	Acem Kürdi	---	Bozlağ	---	Dügâh	Acem	Si #	15/8	KIRŞEHİR

Tablo 1 – İnceleme Tablosu

SIRA	TÜRKÜNÜN İSMİ	T.S.M MAKAMI	T.S.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	T.H.M AYAGI	T.H.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	DURAĞI	GÜÇLÜSÜ	DONANIMI	USULÜ	YÖRESİ
75-	Gızılırmak can incitme sen bugün	Acem Kürdi	—	Bozlaık	—	Dügâh	Acem	Si ♭	10/8	KIRŞEHİR
76-	Eimannın Aline bak	Saba	—	Kalenderi	—	Dügâh	Çargâh	Si ♯	4/4	ANKARA/ BEYPAZARI
77-	Şeftali ağaçları	Gerdaniye	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Gerdaniye	Si ♯	4/4	NEVŞEHİR/ ÜRGÜP
78-	Ah yine aksam oldu (Sohbet Havası)	Gerdaniye-Buselik	—	Yahyalı Kerem	—	Dügâh	Gerdaniye	---	2/4	ÇANKIRI
79-	Merdüvannın başındayım	Zâvil	—	Yahyalı Kerem + Beşiri	—	Rast	Neva	---	9/8	AFYON
80-	Arpaluktan arpa biğer	Nikriz	—	Yahyalı Kerem	—	Rast	Neva	---	9/8	AFYON
81-	Ne gezen bacalarda	Nikriz	—	Yahyalı Kerem	—	Rast	Neva	---	5/4	ANKARA
82-	Odam kireç tutmuyor	Nikriz	—	Yahyalı Kerem	—	Rast	Neva	---	9/8	ESKİŞEHİR
83-	Türkmen kızı yakdı bizi	—	Çargâh perdesinde Pengâh 5	—	Çargâh perdesinde Beşiri 5	Çargâh	Çargâh	Fa #	2/4	ÇORUM
84-	Çay aşsağı iz gider	—	Çargâh perdesinde Pengâh 5	—	Çargâh perdesinde Beşiri 5	Çargâh	Gerdaniye	Fa #	18/8	KANGAL/ SIVAS
85-	Fincamı taştan oyarlar	Büzürk	—	Rast kararlı Beşiri	—	Rast	Neva	---	9/8	ESKİŞEHİR
86-	Güvercin uçuverdi	Ferahnak	—	Misket	—	Irak	Evc	Fa # Do #	4/4	ANKARA

Tablo 1 – İnceleme Tablosu

SIRA	TÜRKÜNÜN İSMİ	T.S.M MAKAMI	T.S.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	T.H.M AYAĞI	T.H.M DÖRTLÜ VEYA BEŞLİSİ	DURAĞI	GÜÇLÜSÜ	DONANIMI	USÛLÜ	YÖRESİ
87-	Yağmurlar yağar sicim sicim	Evç	—	Misket	—	Irak	Neva	Fa #	9/8	ESKİŞEHİR
88-	Elmanın Aline bak	Dügâh-î Hicaz	—	Garip + Yanyalı Kerem	—	Dügâh	Neva	Si ♪	9/8	NİĞDE
89-	Şeftali ağaçları	Dügâh-î Hicaz	—	Garip + Yanyalı Kerem	—	Dügâh	Neva	Si ♪	4/4	KIRŞEHİR

SONUÇ

“İç Anadolu Bölgesi Türkülerimizin Türk Musikisindeki Makamsal Karşılıkları” adlı bu çalışma evvela, Türk Halk Musikisinin mevcut notaya alınmış türkülerdeki melodik yapıların, makamlarla olan ilişkilerinde tam bir karşılığı olduğu, hatta pek çok T.H.M Türkülerinin Makamlara uyularak bestelendiği tespit edildi.

Türk Sanat Musikisindeki inici nitelik gösteren Muhayyer, Tahir gibi makamların, kırık hava türlerinde Çorum, Ankara, Eskişehir, Kırşehir illerinde en yüksek derecede belli olmuştur.

Formasyonu küçük aralıklı ezgilerle bestelenen İç Anadolu halk musikisi Türkülerinde, çeşni, makamın dörtlü veya beşlisi bulunan melodik yapı içinde kendini belli etmiştir. Bunlar; Neva perdesinde Rast 5’lisi, Kırıkkale; yerinde Uşşak 4’lüsü Çankırı; yerinde Hüseyini 5’lisi Eskişehir, Sivas, Nevşehir yörelerinde analiz edildi.

Makam itibari ile gerekli yerlerde gerekli çeşniler gösterilerek derlenen türküler daha çok Uşşak Makamı, Niğde yöresi, Tahir Makamı Çorum yöresi, Ankara yöresi; Muhayyer Makamı Eskişehir yöresi, Kırşehir yöresi; Hüseyini Makamı Keskin yöresi, Hicaz Makamı, Kırşehir yöresi; kürdi Makamı, Eskişehir yöresinde kullanılmıştır.

İç Anadolu Bölgesi Halk Musikisi Türkülerinde değişik Makamları çeşnilerini veren melodik yapılar (kısa da olsa) kullanılmış ve bir eserin bir makama ait olması durumu veya T.S.M Dörtlü – Beşli kavramın kullanıldığı görülmüştür.

Dörtlü ve Beşlilerin T.S.M - T.H.M karşılıkları şu şekilde ifade edildi :

Uşşak 4’lüsü : Kerem 4’lüsüdür.

Rast 5’lisi : Beşiri 5’lisidir

Hüseyini 5’lisi : Kerem 5’lisidir

Makamsal özellikleri taşıyan dizilerin karşılıkları;

Hüseyini Makamı Dizisi : Yahyalı Kerem Ayağı Dizisidir

Hicaz Makamı Dizisi : Garip Ayağı Dizisidir

Kürdi Makamı Dizisi : Bozlak Ayağı Dizisidir

Rast Makamı Dizisi : Beşiri Ayağı Dizisidir

Evç Makamı Dizisi : Misket Ayağı Dizisidir

Uşşak Makamı Dizisi : Yahyalı Kerem Ayağı Dizisidir

Segâh Makamı Dizisi : Muhalif Ayağı Dizisidir

Hüzzam Makamı Dizisi : Tatyân Ayağı Dizisidir

Tahir – Muhayyer Makamı Dizileri : Yahyalı Kerem Ayağı Dizileridir.

Şu hususu da belirtelim ki, Türk Halk Musîkisi Türkülerinin dizi ve yapı olarak, Türk Sanat Musîkisindeki tam karşılıkları tespit edilmiş, ve bu kapsam içinde Makamlar, dörtlü, beşliler, çeşniler bulunmuştur.

KAYNAKLAR

- 1 – Meydan Larousse, Sabah Gazetesi Yayınları, Cilt 8. İst.
- 2 – Ay Gökten, Folklor Giriş, İ.T.Ü. T.M.D.K. Mez. Yay., İst. Kasım 1996
- 3 – T.R.T T.H.M . Repertuarı
- 4 – Arslan, Mesut, T.H.M Ders Notları, Niğde
- 5 – Özkan, İsmail Hakkı, Türk Mus. Naz.ve Usulleri Kudüm Velvelleri, Ötüken Yay. 3. Baskı İst. 1990

ÖZGEÇMİŞ

1972’de Eskişehir’de doğdu. İlk öğrenimini Eskişehir’de Yaptı. İlk Ud eğitimini Eskişehir Halk Eğitim Merkezinde Erkan Ertuğ ve Hüseyin Erbay Hocalardan aldı. Gerek çevrenin, gerekse hocalarının yönlendirmesiyle 1985 yılında İ.T.Ü. T.M.D.K’nın giriş sınavlarını kazanarak çalgı eğitim bölümünde orta, lise ve Üniversite tahsilini 10 yılda tamamladı. 1997 yılından Niğde Üniversitesi Rektörlüğü Güzel Sanatlar bölümünün açmış olduğu sınavı kazanarak “Okutman” kadrosunda göreve başladı. Daha sonra İ.T.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsünün açmış olduğu Türk Sanat Müziği Alanı Yüksek Lisans Sınavında başarı göstererek öğrenci olmaya hak kazandı. Öğrencilik yıllarında Süleymaniye Türk Müziği Araştırmaları Vakfı’nda konservatuvarın pek çok çalışmalarında aktif görev aldı. Halen Niğde Üniversitesi Rektörlüğü Güzel Sanatlar Bölümü ve Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik A.B.D’da Okutman olarak Ud ve T.S.M derslerine girmektedir.